

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΔΠΜΣ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ
ΠΟΛΕΙΣ: ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΓΕΩΧΩΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΤΟΥΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ ΣΕ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ GIS**

Δημήτριος Σβορώνος

Επιβλέπων: Γεώργιος Ν. Φώτης
Καθηγητής Ε.Μ.Π.

ΑΘΗΝΑ, Οκτώβριος 2016

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους συνέβαλλαν στην επιτυχή ολοκλήρωση της παρούσας μεταπτυχιακής εργασίας. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Γιώργο Φώτη για την καθοδήγηση που μου παρείχε καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας καθώς και για τις καίριες παρατηρήσεις και επισημάνσεις του σε όλα τα στάδια εκπόνησής της. Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους κ. Μιχαήλ Τζιώτη και κ. Γιώργο Παναγιωτόπουλο για τη βοήθεια που μου παρείχαν, σχετικά με το στήσιμο του server που φιλοξένησε το ερωτηματολόγιο. Τέλος, να ευχαριστήσω τη φίλη μου Ευανθία Ζούπη, για το χρόνο που διέθεσε για τις ουσιαστικές παρατηρήσεις της.

Τέλος, ευχαριστώ θερμά όλους τους φίλους και φίλες μου καθώς και την οικογένεια μου για την αμέριστη συμπαράσταση και στήριξή τους, που με συνοδεύει από την αρχή των σπουδών μου.

Οκτώβριος 2016

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα τελευταία χρόνια λόγω της ολοένα και αυξανόμενης εγκληματικότητας και με στόχο την αντιμετώπιση της, η παγκόσμια κοινότητα αναζητά λύσεις στα προβλήματα που δημιουργούνται όπως η υποβάθμιση του αστικού χώρου και της ποιότητας ζωής στις σύγχρονες πόλεις. Αντικείμενο μελέτης και έρευνας διεθνώς, αποτελεί και ο φόβος του εγκλήματος. Ο φόβος του εγκλήματος, αναφέρεται συχνά ως ο φόβος του να πέσει κάποιος θύμα εγκληματικής ενέργειας, σε αντιδιαστολή με την πραγματική πιθανότητα. Το έγκλημα τροφοδοτεί το φόβο του εγκλήματος που ανεξάρτητα από τη βασιμότητά του ή μη, επηρεάζει αποφασιστικά την καθημερινή ζωή των πολιτών, δηλητηριάζει τον κοινωνικό ιστό και διαμορφώνει αρνητικό κοινωνικό και ψυχολογικό κλίμα μεταξύ των πολιτών. Στη συγκεκριμένη εργασία παρουσιάζεται ένα μεθοδολογικό πλαίσιο τόσο για τη συλλογή δεδομένων για την εγκληματικότητα και το φόβο του εγκλήματος μέσω διαδικτυακών ερωτηματολογίων, όσο και για την ανάλυση τους με μελέτη περίπτωσης την περιφέρεια Αττικής. Στο πρώτο στάδιο, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο στο διαδίκτυο με χρήση του ελεύθερου λογισμικού Limesurvey και κοινοποιήθηκε κυρίως με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε η στατιστική επεξεργασία της βάσης δεδομένων που προέκυψε από τη συλλογή των δεδομένων, τόσο για κάθε ερώτηση ξεχωριστά αλλά και συνδυαστικά ανά δημογραφικό γκρουπ. Έπειτα, βάσει των συντεταγμένων της θέσης διαμονής των ερωτηθέντων, με κατάλληλη επεξεργασία και με χρήση του λογισμικού ArcGIS δημιουργήθηκαν τα απαραίτητα χαρτογραφικά υπόβαθρα. Αξιοποιώντας μεθόδους και τεχνικές γεωχωρικής ανάλυσης εξήχθησαν πληροφορίες και προέκυψαν χρήσιμα συμπεράσματα όσον αφορά στο φόβο του εγκλήματος, την εγκληματικότητα καθώς και το συσχετισμό τους με περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης. Τέλος, αποδόθηκαν χαρτογραφικά με την παραγωγή και διαχείριση εικόνων τύπου raster, συνδυαστικοί χάρτες πυκνοτήτων κατανομής του φόβου του εγκλήματος και της εγκληματικότητας για την περιοχή μελέτης.

Λέξεις κλειδιά: εγκληματικότητα, φόβος του εγκλήματος, Γ.Σ.Π., χωρική ανάλυση, Αττική

ABSTRACT

Lately, in order to deal with the current rising levels of crime, the international community has been searching for a solution to common problems like the degradation of the urban space or the standards of living in contemporary cities. The fear of crime has been the main subject of many academic study and research internationally. The fear of crime is referred to mostly as the fear that someone will be involved in a criminal action in opposition with the actual chances that this will happen. Crime feeds the fear of crime and despite the real dangers, it affects drastically the everyday life of the citizens, it infects the social web and it forms a negative social and psychological ambiance between the citizens. This study introduces a methodology context that helps the collection of data for the fear of crime via online questionnaires and the analysis of those data. The study case is the Attica region. Firstly, the online questionnaire has been designed by using the free software Limesurvey and it has been shared mainly through social media platforms. Secondly, a statistical data processing occurred based on every question separately and also on a combination per demographic group. Thirdly, the essential cartographic backgrounds have been formed based on the coordinates of each responder's current residence and with the appropriate edit and use of the ArcGIS software. Utilizing techniques and methods of geospatial information and analysis useful conclusions were extracted concerning the fear of crime, the criminality and their association with the environmental characteristics of the case study area. Lastly, combinational maps of fear of crime and levels of crime have been produced by managing raster type images, for Attica region.

Key words: crime, fear of crime, G.I.S., spatial analysis, Attica

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	II
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	III
ABSTRACT	IV
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
1.1 Γενική τοποθέτηση του προβλήματος.....	9
1.2 Σκοπός μελέτης	9
1.3 Δομή διπλωματικής εργασίας	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ	13
2.1 Η έννοια της εγκληματικότητας	13
2.2 Αστικός χώρος και εγκληματικότητα.....	14
2.3 Αστικός σχεδιασμός και πρόληψη εγκληματικότητας	15
2.4 Στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας	16
2.5 Η έννοια του φόβου του εγκλήματος.....	18
2.5.1 Μέθοδος έρευνας του φόβου του εγκλήματος.....	18
2.6 Αρχές σχεδιασμού ερωτηματολογίων.....	19
2.6.1 Τρόποι Διεξαγωγής Έρευνας - Μεθοδολογία Συλλογής Δεδομένων	19
2.6.2 Μεθοδολογία Δειγματοληψίας	21
2.6.3 Χρησιμότητα χαρτών στα διαδικτυακά ερωτηματολόγια	22
2.7 Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών και εγκληματικότητα	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	24
3.1 Γεωγραφική θέση περιοχής.....	24
3.2 Διοικητική διάρθρωση	24
3.3 Καταγραφή Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος.....	27
3.3.1 Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά	27
3.3.2 Οικονομικά χαρακτηριστικά.....	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	29
4.1 Συλλογή δεδομένων	29
4.1.1 Σχεδιασμός και υλοποίηση ερωτηματολογίου.....	29
4.2 Στατιστική Ανάλυση.....	31
4.3 Γεωχωρική Ανάλυση.....	31
4.4 Διάγραμμα ροής μεθοδολογικού πλαισίου	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ.....	35
5.1 Συλλογή δεδομένων	35
5.2 Εξαγωγή και διαμόρφωση δεδομένων.....	37
5.3 Στατιστική ανάλυση δεδομένων.....	38
5.3.1 Δημογραφικό προφίλ δείγματος	38
5.3.2 Χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος	40
.....	41
5.3.3 Γενικά για το φόβο του εγκλήματος	41
5.3.4 Επίπτωση εγκληματικότητας και φόβου του εγκλήματος στην ποιότητα ζωής	43
5.3.5 Θύματα εγκληματικότητας.....	44
5.3.6 Αίσθημα ασφάλειας σε εξωτερικό χώρο	46
5.3.7 Επίπεδο ανησυχίας για συγκεκριμένες εγκληματικές ενέργειες.....	48
5.3.8 Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία.....	51
5.3.9 Επίπεδο εγκληματικότητας	53
5.3.10 Δηλώσεις σχετικά με την εγκληματικότητα.....	57
5.3.11 Συσχέτιση μεταξύ των ερωτήσεων	58
5.3.12 Μοντέλο παλινδρόμησης	61
5.4 Γεωχωρική ανάλυση δεδομένων.....	61
5.4.1 Ανάλυση χωρικού προτύπου	62
5.4.2 Χάρτες ερωτήσεων σχετικά με το φόβο του εγκλήματος.....	65
5.4.3 Χάρτες ερωτήσεων σχετικά με την εγκληματικότητα.....	72
5.5 Συνδυαστική γεωγραφική επεξεργασία απαντήσεων.....	74
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	78
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	80
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	83

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 2.1: Στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας για την επικράτεια, 2012-2015	16
Πίνακας 2.2: Στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας για την Αττική, 2012-2015	17
Πίνακας 3.1: Παραγωγικοί τομείς οικονομικά ενεργού πληθυσμού περιφέρειας Αττικής	28
Πίνακας 5.1: Φύλο και ηλικιακή ομάδα δείγματος.....	38
Πίνακας 5.2: Μορφωτικό επίπεδο και επαγγελματική κατάσταση δείγματος	39
Πίνακας 5.3: Θρήσκευμα και σεξουαλικός προσανατολισμός δείγματος.....	40
Πίνακας 5.4: Ποιότητα ζωής και εγκληματικότητα/φόβος του εγκλήματος.....	43
Πίνακας 5.5: Ανήσυχος για συγκεκριμένα είδη εγκλήματος ανά φύλο	49
Πίνακας 5.6: Ανήσυχος για συγκεκριμένα είδη εγκλήματος ανάλογα τις απαντήσεις ερώτησης 6.....	50
Πίνακας 5.7: Ανήσυχος για συγκεκριμένα είδη εγκλήματος ανάλογα τις απαντήσεις ερώτησης 10.....	51
Πίνακας 5.8: Ανάλυση συσχέτισης μεταξύ βασικών ερωτήσεων.....	59
Πίνακας 5.9: Ανάλυση συσχέτισης μεταξύ βασικών ερωτήσεων (συνέχεια)	60
Πίνακας 5.10: Πίνακας αποτελεσμάτων παλινδρόμησης	61
Πίνακας 5.11: Average Nearest Neighbor	64
Πίνακας 5.12: Average Nearest Neighbor (συνέχεια)	65

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 5.1: Αρχική σελίδα ερωτηματολογίου.....	35
Εικόνα 5.2: Εισαγωγικό σημείωμα ερωτηματολογίου.....	36
Εικόνα 5.3: Ερώτηση 4 ερωτηματολογίου	37
Εικόνα 5.4: Δείγμα πίνακα απαντήσεων.....	38

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 3.1: Κατανομή πληθυσμού ανά περιφερειακή ενότητα.....	27
Διάγραμμα 4.1: Διάγραμμα ροής μεθοδολογικού πλαισίου.....	34
Διάγραμμα 5.1: Αξιολόγηση περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών.....	41
Διάγραμμα 5.2: Ανήσυχος/ήρεμος για όλους τους τύπους εγκλημάτων.....	42
Διάγραμμα 5.3: Θύματα εγκληματικής ενέργειας τους τελευταίους 12 μήνες.....	44
Διάγραμμα 5.4: Πιθανότητα ενδεχομένου να πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες.....	45
Διάγραμμα 5.5: Πιθανότητα ενδεχομένου να γίνει διάρρηξη στο σπίτι τους επόμενους 12 μήνες	46

Διάγραμμα 5.6: Αίσθημα ασφάλειας σε εξωτερικό χώρο.....	47
Διάγραμμα 5.7: Ανήσυχος/ήρεμος για συγκεκριμένα είδη εγκλήματος	48
Διάγραμμα 5.8: Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία.....	52
Διάγραμμα 5.9: Εγκλήματα για τα οποία ανησυχούν περισσότερο οι γυναίκες	53
Διάγραμμα 5.10: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με την υπόλοιπη χώρα	54
Διάγραμμα 5.11: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με γειτονικές περιοχές	55
Διάγραμμα 5.12: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με τα τελευταία δύο (2) χρόνια.....	56
Διάγραμμα 5.13: Δηλώσεις σχετικά με την εγκληματικότητα.....	57
Διάγραμμα 5.14: Average Nearest Neighbor για όλα τα σημεία	63

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΧΑΡΤΩΝ

Χάρτης 3.1: Γεωγραφική θέση Περιφέρεια Αττικής	24
Χάρτης 3.2: Περιοχή μελέτης.....	26
Χάρτης 5.1: Θέσεις διαμονής ερωτηθέντων	62
Χάρτης 5.2: Ανήσυχος/ήρεμος για όλους τους τύπους εγκλημάτων	66
Χάρτης 5.3: Ανήσυχος/ήρεμος για διάρρηξη του σπιτιού	67
Χάρτης 5.4: Ανήσυχος/ήρεμος για κλοπή αυτοκινήτου	67
Χάρτης 5.5: Ανήσυχος/ήρεμος για την ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη.....	68
Χάρτης 5.6: Ανήσυχος/ήρεμος για χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών.....	69
Χάρτης 5.7: Ανήσυχος/ήρεμος για ληστεία ή επίθεση στο δρόμο.....	69
Χάρτης 5.8: Ανήσυχος/ήρεμος για εγκληματική ενέργεια σε στάση ή κατά τη χρήση ΜΜΜ70	
Χάρτης 5.9: Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία - Διάρρηξη.....	71
Χάρτης 5.10: Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία – Σεξουαλική κακοποίηση	71
Χάρτης 5.11: Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία – Χρήση/Διακίνηση ναρκωτικών	72
Χάρτης 5.12: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με την υπόλοιπη χώρα.....	73
Χάρτης 5.13: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με γειτονικές περιοχές.....	73
Χάρτης 5.14: Επίπεδο εγκληματικότητας περιοχής σε σχέση με πριν από 2 χρόνια	74
Χάρτης 5.15: Συνολικός φόβος του εγκλήματος	75
Χάρτης 5.16: Επίπεδο εγκληματικότητας.....	76
Χάρτης 5.17: Βαθμολογία περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών	77

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο εισαγωγικό κεφάλαιο πραγματοποιείται μια γενικότερη τοποθέτηση του προβλήματος που σχετίζεται με τον φόβο του εγκλήματος. Συγκεκριμένα, καταγράφεται η μέθοδος ανάλυσής του μέσω των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών, παρουσιάζεται ο στόχος της παρούσας διπλωματικής εργασίας καθώς και η δομή της.

1.1 Γενική τοποθέτηση του προβλήματος

Η εγκληματικότητα αποτελεί διεθνώς, αλλά και στην Ελλάδα, ένα εξαιρετικά επίκαιρο θέμα. Η εξήγηση του φαινομένου της εγκληματικότητας είναι αντικείμενο ερευνών πολλών δεκαετιών, ειδικότερα των επιστημών της ψυχολογίας και της κοινωνιολογίας. Ωστόσο δεν είναι εύκολη η ανάλυση του φαινομένου καθώς πολλοί είναι οι παράγοντες που συμβάλλουν στη δημιουργία και εξάπλωση του. Πολλά προβλήματα δημιουργούνται στη ζωή των πολιτών λόγω της εγκληματικότητας με πολλές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής τους.

Επομένως, τα φαινόμενα της εγκληματικότητας, του φόβου του εγκλήματος, της ανασφάλειας των πολιτών μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας, έχουν γίνει αντικείμενο μελέτης και έρευνας για τη διερεύνηση των παραγόντων που συμβάλλουν στη διόγκωση του προβλήματος αλλά και για την εξεύρεση αποτελεσματικών μεθόδων αντιμετώπισης του. Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει σαφές πως ο αστικός χώρος διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στα παραπάνω ζητήματα και για αυτό το λόγο δεν αρκεί μόνο η στατιστική μελέτη τους. Με τη χρήση νέων τεχνολογιών και μεθόδων όπως των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών δίνεται η δυνατότητα της μελέτης της χωρικής διάστασης του προβλήματος.

1.2 Σκοπός μελέτης

Στόχος της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η ανάλυση των δεδομένων που προέκυψαν μέσω ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων σχετικά με το φόβο του εγκλήματος, τόσο από στατιστικής απόψεως αλλά κυρίως ως προς τη χωροχρονική διερεύνηση του ζητήματος του φόβου του εγκλήματος μέσω της χαρτογραφικής απόδοσης και γεωγραφικής ανάλυσης των, με σκοπό τη συνολική αξιολόγηση μιας περιοχής, με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (G.I.S). Αξίζει να αναφερθεί πως ένα Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών είναι μία οργανωμένη συλλογή μηχανικών υπολογιστικών συστημάτων (hardware), λογισμικών συστημάτων (software), χωρικών δεδομένων και ανθρώπινου δυναμικού, με σκοπό τη συλλογή, καταχώρηση, ενημέρωση, διαχείριση, ανάλυση και απόδοση, κάθε μορφής πληροφορίας που αφορά στο γεωγραφικό περιβάλλον (Φώτης, 2010). Η αξιοποίησή τους επομένως, μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά στην ανάγκη αξιολόγησης και κυρίως την αντιμετώπιση του προβλήματος της εγκληματικότητας, του φόβου του εγκλήματος και κατ' επέκταση τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Για την ανάλυση του φόβου του εγκλήματος των πολιτών, απαιτείται η συλλογή και η επεξεργασία των σημαντικότερων στοιχείων που περιγράφουν το φόβο των ανθρώπων να πέσουν θύμα ενός εγκλήματος, όπως για παράδειγμα εάν έχουν πέσει θύμα τους τελευταίους 12 μήνες, το αν και κατά πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής τους από την εγκληματικότητα και το φόβο του εγκλήματος. Ωστόσο, για να αξιολογηθεί ο φόβος του εγκλήματος απαιτείται μια συνολική μεθοδολογική προσέγγιση. Επομένως, στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων υπεισέρχονται και άλλοι παράγοντες, όπως είναι δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων, που βοηθούν στη βαθύτερη ανάλυση των αποτελεσμάτων, εστιάζοντας σε συγκεκριμένες δημογραφικές ομάδες.

Τα αποτελέσματα των μεθοδολογιών παρέχουν τη δυνατότητα αξιολόγησης περιοχών τόσο σε επίπεδο πόλεων όσο και σε επίπεδο περιοχών-γειτονιών σχετικά με το φόβο του εγκλήματος, ενώ παράλληλα συμβάλλουν στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων ως προς την εκπόνηση μελλοντικών δράσεων αντιμετώπισης του προβλήματος άρα και βελτίωσης της ποιότητας ζωής. Συνεπώς, η παρούσα εργασία καλείται να απαντήσει αρχικά, κατά πόσο είναι αποτελεσματική η συγκεκριμένη μεθοδολογία για τη μέτρηση του φόβου του εγκλήματος στην περιοχή της Αττικής. Επιπλέον, αποσκοπεί στο να γίνουν κατανοητά τα αίτια που οδηγούν σε αυξημένο φόβο του εγκλήματος και κατ' επέκταση σε έκπτωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Τέλος, μέσω της σύγκρισης των αποτελεσμάτων που προέκυψαν ανά περιοχή, σκοπείται να διαπιστωθεί η σημασία των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και η σημασία του ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν στην αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού, άρα και στο σχεδιασμό πιο συνολικά «ανθρώπινων» πόλεων με αυξημένο δείκτη ποιότητας ζωής.

1.3 Δομή διπλωματικής εργασίας

Η εν λόγω διπλωματική εργασία έχει διαρθρωθεί σε επτά επιμέρους κεφάλαια μέσα στα οποία περιγράφονται οι θεωρητικές έννοιες που είναι απαραίτητες για την κατανόηση του προβλήματος, οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν τόσο για τη συλλογή των δεδομένων αλλά και για την ανάλυση του προβλήματος του φόβου του εγκλήματος και τέλος η συνολική αξιολόγηση του φαινομένου στην περιοχή μελέτης.

Κεφάλαιο 2^ο

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται η έννοια της εγκληματικότητας. Συγκεκριμένα, παρατίθεται η θεωρητική προσέγγιση της εγκληματικότητας αλλά και πως αυτή συνδέεται με την πόλη. Επίσης, παρουσιάζονται η μέθοδος πρόληψης της εγκληματικότητας μέσω του αστικού σχεδιασμού καθώς και κάποια στατιστικά στοιχεία που σχετίζονται με αυτή. Εισάγεται η έννοια του φόβου του εγκλήματος καθώς και οι συνέπειες του στην κοινωνία, δίνοντας κάποιους ορισμούς του, σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία. Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται μέθοδοι μέτρησης του που χρησιμοποιούνται ευρέως. Τέλος παρουσιάζεται ο ρόλος των

Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στη μελέτη του προβλήματος καθώς και στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του.

Κεφάλαιο 3^ο

Γίνεται αναφορά στην περιοχή μελέτης της εργασίας, στα βασικά χαρακτηριστικά της και ειδικότερα στο ανθρωπογενές και οικονομικό περιβάλλον.

Κεφάλαιο 4^ο

Παρουσιάζεται η μεθοδολογία για τη συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων. Αναλυτικά, μελετάται η δομή καθώς και οι ερωτήσεις που είναι απαραίτητες να συναντώνται σε ένα τέτοιου είδους ερωτηματολόγιο, ώστε να επιτυγχάνεται η όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη και σε βάθος ανάλυση του φαινομένου μέσω διαφόρων μεταβλητών. Επιπλέον, αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο είναι δυνατή η χωρικοποίηση των αποτελεσμάτων ανά ερωτηθέντα.

Κεφάλαιο 5^ο

Πραγματοποιείται η ανάλυση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων ως προς τα βασικά στοιχεία που περιγράφουν το πρόβλημα και αξιολογείται μέσω στατιστικών αναλύσεων. Επιπλέον, παρουσιάζεται αναλυτικά η διαδικασία χωρικής ανάλυσης των δεδομένων που προέκυψαν μέσω των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.

Κεφάλαιο 6^ο

Παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της μελέτης και γίνονται κάποιες προτάσεις για μελλοντική έρευνα σχετικά με τον φόβο του εγκλήματος και τις επιπτώσεις του στις σύγχρονες πόλεις και την ποιότητα ζωής των ανθρώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται οι έννοιες της εγκληματικότητας και του φόβου του εγκλήματος καθώς και η σχέση τους με το δομημένο περιβάλλον. Επιπλέον γίνεται αναφορά στην πρόληψη της εγκληματικότητας μέσω του αστικού σχεδιασμού, που γίνεται πράξη σε αρκετές χώρες του εξωτερικού. Επίσης, παρατίθενται κάποια στατιστικά στοιχεία σχετικά με την εγκληματικότητα ανά την επικράτεια καθώς και για την περιφέρεια της Αττικής. Στη συνέχεια, αναλύονται οι μέθοδοι συλλογής δεδομένων με τη χρήση ερωτηματολογίων, τρόπος που χρησιμοποιείται διεθνώς για το φόβο του εγκλήματος που νιώθουν όλοι οι άνθρωποι. Τέλος, παρουσιάζεται ο ρόλος των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών στη μελέτη του προβλήματος καθώς και στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του.

3.1 Η έννοια της εγκληματικότητας

Η εγκληματικότητα αποτελεί παγκοσμίως, αλλά και στην Ελλάδα, ένα εξαιρετικά επίκαιρο θέμα. Είναι ευρέως αποδεκτό πως είναι διαρκώς αυξανόμενη τα τελευταία χρόνια και υπό νέες μορφές, οι οποίες συνήθως εκπορεύονται μέσω του οργανωμένου εγκλήματος. Η εξήγηση του φαινομένου της εγκληματικότητας είναι αντικείμενο ερευνών πολλών δεκαετιών, ειδικότερα των επιστημών της ψυχολογίας και της κοινωνιολογίας. Ωστόσο δεν είναι εύκολη η ανάλυση του φαινομένου καθώς πολλοί είναι οι παράγοντες που συμβάλλουν στη δημιουργία και εξάπλωση του.

Αρχικά, αξίζει να αποσαφηνιστεί η έννοια του εγκλήματος και εν γένει της εγκληματικότητας. Ως έγκλημα αναφέρεται συχνά κάθε εκδήλωση ανθρώπινης συμπεριφοράς θεωρούμενης ως επικίνδυνα αντικοινωνικής (Συκιώτου, 2015). Σύμφωνα με τον Emile Durkheim είναι "πράξη που προσβάλλει την κοινωνική συνείδηση γιατί προσβάλλει την ηθική και τον νόμο".

Επιπλέον, ως εγκληματικότητα ορίζεται το σύνολο των αξιόποινων πράξεων που αποδοκιμάζονται ειδικότερα από τους ποινικούς νόμους. Επιπλέον η εγκληματικότητα προσδιορίζεται κατά τόπο (περιοχή, χώρα), χρόνο, μέγεθος, δομή (είδος - βαρύτητα) και εξέλιξη (αύξηση, μείωση). Κύρια στοιχεία που προσδιορίζουν τα παραπάνω είναι συνηθέστερα αστυνομικές στατιστικές καθώς και παρόμοιες ποινικών δικαστηρίων ή και άλλων δημόσιων φορέων.

Παρά ταύτα η εγκληματικότητα που προκύπτει από τις παραπάνω στατιστικές αποτελούν την λεγόμενη "*φανερή εγκληματικότητα*", σε αντίθεση με την "*αφανή ή σκοτεινή εγκληματικότητα*", που σαφώς υπάρχει αλλά δεν καταγράφεται για διάφορους λόγους, όπως για παράδειγμα περιπτώσεις που δεν καταγγέλλονται. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους που τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί οι μελέτες και οι έρευνες σχετικά με το φόβο του εγκλήματος, έννοια η οποία αναλύεται εκτενώς σε επόμενη ενότητα.

Το έγκλημα ως κοινωνικό φαινόμενο εξετάζεται στο πλαίσιο της κοινωνιολογικής κατεύθυνσης από την Εγκληματολογία. Η εγκληματολογία είναι η επιστήμη που μελετά τα χαρακτηριστικά, τους λόγους και τις αιτίες του εγκληματικού φαινομένου (Cusson, 2002). Ένα γεγονός χαρακτηρίζεται ως εγκληματική πράξη σύμφωνα με ορισμένες κοινωνικές αρχές, προϋποθέσεις και κατευθύνσεις. Έτσι με την κοινωνική θεώρηση το έγκλημα αποκτά πιο ουσιαστική υπόσταση.

3.2 Αστικός χώρος και εγκληματικότητα

Η εγκληματολογία έχει άμεση σχέση με την κοινωνιολογία, σχετίζεται επιπλέον με την ψυχολογία και την κοινωνική ψυχολογία. Ωστόσο αξίζει να μελετηθεί η εγκληματικότητα και ως προς την χωρική της υπόσταση.

Μια από τις σημαντικότερες μελέτες που συνέδεσαν το δομημένο περιβάλλον με την εγκληματικότητα είναι η Σχολή του Σικάγο. Η σχολή του Σικάγο ανέπτυξε μία οικολογική προοπτική στην έννοια της εγκληματικότητας. Το 1910 ο πληθυσμός στο Σικάγο είχε ξεπεράσει τα δύο εκατομμύρια με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν πυκνοκατοικημένες περιοχές στις οποίες ήταν έντονο το στοιχείο της φτώχειας και της εγκληματικότητας. Από τη σχολή του Σικάγο έγινε μία πρώτη προσπάθεια κοινωνιολογικής προσέγγισης του προβλήματος μελετώντας την κοινωνική δομή και την ανθρώπινη συμπεριφορά σε σχέση με το τοπικό περιβάλλον. Ο Cl. Shaw (Shaw & McKay, 1972) απέδειξε πως υπάρχει μία ζώνη στην οποία η εγκληματικότητα αποτελεί σύνθετο φαινόμενο. Έτσι χωρίζοντας την πόλη του σε τετράγωνα μήκους 1 μιλίου, υπολόγισε το ύψος της εγκληματικότητας ανά τμήμα και κατέληξε πως το ύψος της εγκληματικότητας διέφερε ανά περιοχή. Η περιοχή με τις περισσότερες εγκληματικές ενέργειες ήταν γύρω από το εμπορικό κέντρο της πόλης.

Αναλυτικά οι ζώνες που αναπτύχθηκαν στην πόλη του Σικάγο έχουν ως εξής: α) στην εσωτερική κυκλική ζώνη σχηματίζεται η κεντρική εμπορική περιφέρεια, β) γύρω από την εσωτερική κυκλική ζώνη, μια ζώνη με βιομηχανίες και επιχειρήσεις, η οποία είναι σχετικά υποβαθμισμένη από άποψη ποιότητας κατοικίας, γ) η ζώνη των εργατικών κατοικιών των ανθρώπων που εργάζονται στις επιχειρήσεις της προηγούμενης ζώνης, δ) η ζώνη των αστικών κατοικιών της μέσης τάξης με ακριβά διαμερίσματα και μονοκατοικίες και ε) η ζώνη της καθημερινής μετακινήσεως, που την αποτελούν τα προάστια και λοιποί οικισμοί. Το ύψος της εγκληματικότητας διέφερε σημαντικά ανάλογα με τη ζώνη. Υπήρχαν περιοχές που δεν λειτουργούσε κανένα είδος κοινωνικού ελέγχου, οι ηθικές αξίες είχαν καταρρεύσει, με υψηλό ποσοστό νεανικής παραβατικότητας. Έτσι συνδέθηκε η εγκληματικότητα με την έννοια της κοινωνικής αποδιοργάνωσης.

Βάση της θεωρίας της Σχολής του Σικάγο, τα αίτια του εγκλήματος δεν αποτυπώνονται στον εγκληματία και μόνο, αλλά στο χώρο και στις κοινωνικό-οικονομικές καταστάσεις που τον ωθούν στην εγκληματική πράξη. Για αυτό το λόγο δέχθηκε και πολλές δυσμενείς κριτικές, καθώς αρκετοί ήταν αυτοί που θεωρούσαν πως δεν είναι δυνατό οι αιτίες που ωθούν το άτομο σε εγκληματικές συμπεριφορές να εξαρτώνται μόνο από το χώρο.

3.3 Αστικός σχεδιασμός και πρόληψη εγκληματικότητας

Ο αστικός σχεδιασμός και οι πολεοδομικές παρεμβάσεις κατέχουν έναν ιδιαίτερο ρόλο στην πρόληψη της εγκληματικότητας ιδιαίτερα στις ΗΠΑ μέσω της θεώρησης του «Crime prevention through environmental design-CPTED». Δηλαδή τη πρόληψης τους εγκλήματος μέσω του περιβαλλοντικού σχεδιασμού, η οποία είναι μια διεπιστημονική προσέγγιση για την αποτροπή της εγκληματικής συμπεριφοράς. Οι στρατηγικές του CPTED αφορούν τη δυνατότητα να επηρεαστούν οι αποφάσεις του δράστη που προηγούνται των εγκληματικών πράξεων, αποτρέποντας τον τελικά στην τέλεση τους. Σε γενικές γραμμές, οι περισσότερες υλοποιήσεις του CPTED παρατηρούνται αποκλειστικά εντός του αστικοποιημένου και δομημένου περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, η αλλαγή του φυσικού σχεδιασμού των κοινωνιών στις οποίες οι άνθρωποι διαμένουν και συναθροίζονται, με σκοπό την αποτροπή της εγκληματικής δραστηριότητας, είναι ο κύριος στόχος του CPTED. Οι αρχές σχεδιασμού που διέπουν το CPTED, επηρεάζουν τα στοιχεία του δομημένου περιβάλλοντος είτε πρόκειται για μικρής κλίμακας στοιχεία (όπως η χρήση των θάμνων και άλλου είδους βλάστησης) είτε ακόμα και στη μορφή των κτιρίων μια ολόκληρης γειτονιάς.

Το CPTED αρχικά επινοήθηκε και διατυπώθηκε από τον εγκληματολόγο C. Ray Jeffery. Μια πιο περιορισμένη προσέγγιση, αναπτύχθηκε ταυτόχρονα από τον αρχιτέκτονα Oscar Newman. Είναι γνωστό πως και οι δύο βασίστηκαν σε προηγούμενες μελέτες των Elizabeth Wood, Jane Jacobs and Schlomo Angel. Το βιβλίο του Jeffery, "Crime Prevention Through Environmental Design" κυκλοφόρησε το 1971 το οποίο όμως αγνοήθηκε κατά τη δεκαετία του 1970. Το μοντέλο που ανέπτυξε ο Jeffery ως CPTED είναι πιο ολοκληρωμένο από το μοντέλο του Newman, το οποίο περιορίζεται στο δομημένο περιβάλλον. Με την πάροδο των χρόνων και άλλα μοντέλα CPTED αναπτύχθηκαν με βάση το μοντέλο του Newman, με το μοντέλο του εγκληματολόγου Tim Crowe να είναι το πιο δημοφιλές.

Από το 2004, CPTED είναι ευρέως κατανοητό ως προς τα μοντέλα τύπου Newman / Crowe, με το μοντέλο Jeffery να αντιμετωπίζονται περισσότερο ως μια διεπιστημονική προσέγγιση για την πρόληψη του εγκλήματος η οποία ενσωματώνει τη βιολογία και την ψυχολογία, μια κατάσταση αποδεκτή ακόμα και από τον ίδιο τον Jeffery (Robinson, 1996). Μια αναθεώρηση των CPTED, που ξεκίνησε το 1997, ονομάζεται 2ης Γενιάς CPTED, προσαρμόζει το μοντέλο του CPTED στα ατομικά στοιχεία του δράστη. Τέλος, το 2012 ο Woodbridge εισήγαγε και ανέπτυξε ένα μοντέλο CPTED στη φυλακή και απέδειξε πως ελαττώματα σχεδιασμού των φυλακών ωθούν τους εγκληματίες στην υποτροπή.

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, οι στρατηγικές CPTED εστιάζουν στη δυνατότητα να αποτρέψουν το δράστη πριν την εγκληματική πράξη. Έρευνες σχετικά με την εγκληματική συμπεριφορά απέδειξαν ότι η απόφαση που λαμβάνει ο δράστης να «επιτεθεί» ή όχι, επηρεάζεται περισσότερο από το αίσθημα του ρίσκου μήπως συλληφθεί και λιγότερο από το πιθανό κέρδος από την εγκληματική ενέργεια. Κύριος λόγος αποτροπής εγκληματικών ενεργειών λοιπόν, δεν είναι η αυστηρότητα της

ποινήs, αλλά η πιθανότητα της σύλληψης. Έτσι αυξάνοντας τις πιθανότητες σύλληψης των δραστών, μειώνεται παράλληλα η εγκληματικότητα. Βάσει αυτών των ερευνών, οι στρατηγικές CPTED υπογραμμίζουν την αναγκαιότητα ενίσχυσης των μεθόδων εντοπισμού και σύλληψης. Οι περισσότερες υλοποιήσεις του CPTED από το 2004 και μετά, βασίζονται αποκλειστικά και μόνο στη θεωρία ότι ο σωστός σχεδιασμός και η αποτελεσματική χρήση του δομημένου περιβάλλοντος μπορεί να μειώσει την εγκληματικότητα, το φόβο του εγκλήματος, και κατ' επέκταση να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής. Οι στρατηγικές του CPTED ακολουθούνται σε πολλές χώρες του κόσμου όπως είναι για παράδειγμα οι ΗΠΑ, η Αγγλία, ο Καναδάς, η Αυστρία, το Βέλγιο κλπ.

3.4 Στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας

Σημαντικά είναι τα στοιχεία που συλλέγει και επεξεργάζεται η Ελληνική Αστυνομία σχετικά με την εγκληματικότητα τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Στον παρακάτω πίνακα 2.1 παρουσιάζονται τα στοιχεία για τα περισσότερα είδη εγκλήματος για όλη την επικράτεια, για τις χρονιές 2012 έως 2015.

Πίνακας 2.1: Στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας για την επικράτεια, 2012-2015
 Πηγή: <http://www.astynomia.gr/>

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	2012	2013	2014	2015
ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΕΣ	165	141	105	86
ΑΠΑΤΕΣ	3166	2860	2877	3168
ΑΡΧΑΙΟΚΑΠΗΛΕΙΑ	94	66	73	83
ΒΙΑΣΜΟΙ	167	149	134	122
ΕΚΒΙΑΣΕΙΣ	204	170	166	136
ΕΠΑΙΤΕΙΑ	961	2318	2324	2609
ΖΩΟΚΛΟΠΗ	868	822	679	648
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΡΑΧΑΡΑΓΜΕΝΩΝ	4624	5796	6132	6476
ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ	828	1365	1497	1235
N περί ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ	10249	10120	10675	10602
N περί ΟΠΛΩΝ	4580	7223	5549	4803
N περί ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	752	544	410	298
ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ	2958	2519	2931	2466
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	599	665	378	304
ΚΛΟΠΕΣ - ΔΙΑΡΡΗΞΕΙΣ	87912	74538	68691	73774
ΚΛΟΠΕΣ ΤΡΟΧΟΦΟΡΩΝ	31166	28801	24986	26524
ΛΗΣΤΕΙΕΣ	5992	4919	3800	4316
ΣΥΝΟΛΟ	155285	143016	131407	137650

Είναι φανερό πως οι περισσότερες εγκληματικές ενέργειες που καταγγέλλονται στην αστυνομία είναι οι κλοπές-διαρρήξεις και έπειτα οι κλοπές τροχοφόρων. Παρατηρείται επίσης πως από το 2012 έως το 2014 υπήρχε μείωση της «φανερής» εγκληματικότητας περίπου 8% κάθε χρονιά. Αντιθέτως, τον τελευταίο χρόνο το επίπεδο της εγκληματικότητας αυξήθηκε κατά περίπου 5%, ενώ παρατηρείται

αντίστοιχη αύξηση της εγκληματικότητας το πρώτο εξάμηνο του 2016 συγκριτικά με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα το 2015.

Όσον αφορά την περιφέρεια Αττικής τα στατιστικά στοιχεία παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα 2.2.

Πίνακας 2.2: Στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας για την Αττική, 2012-2015

Πηγή: <http://www.astynomia.gr/>

ΑΤΤΙΚΗ	2012	2013	2014	2015
ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΕΣ	66	54	40	28
ΑΠΑΤΕΣ	1719	1641	1643	1884
ΑΡΧΑΙΟΚΑΠΗΛΕΙΑ	13	14	9	5
ΒΙΑΣΜΟΙ	72	37	53	45
ΕΚΒΙΑΣΕΙΣ	119	82	83	56
ΕΠΑΙΤΕΙΑ	126	122	44	26
ΖΩΟΚΛΟΠΗ	113	113	100	87
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΑΡΑΧΑΡΑΓΜΕΝΩΝ	1198	1577	2383	2556
ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ	558	634	491	369
N περί ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ	3640	3044	3215	3208
N περί ΟΠΛΩΝ	1089	1057	1238	1667
N περί ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	161	94	74	85
ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ	1442	1192	1322	1045
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	482	266	229	213
ΚΛΟΠΕΣ - ΔΙΑΡΡΗΞΕΙΣ	48785	40456	39298	42789
ΚΛΟΠΕΣ ΤΡΟΧΟΦΟΡΩΝ	18782	17158	15530	16307
ΛΗΣΤΕΙΕΣ	4495	3714	2944	3291
ΣΥΝΟΛΟ	82860	71255	68696	73661

Αξίζει να αναφερθεί, πως οι εγκληματικές ενέργειες στην Περιφέρεια Αττικής είναι συνήθως πάνω από το 50% της επικράτειας. Αντίστοιχα όπως και προηγουμένως παρατηρείται μείωση της εγκληματικότητας από το 2012 έως το 2014, ενώ το 2015 αυξάνεται ξανά περίπου 7%. Αύξηση παρατηρείται και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2016 της τάξης του 5% περίπου σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2015.

Είναι φανερό πως τα τελευταία δύο χρόνια τουλάχιστον η εγκληματικότητα αυξάνεται με σχετικά μεγάλους ρυθμούς. Ωστόσο αξίζει να αναφερθεί πως πολλά εγκλήματα δεν καταγγέλλονται στην αστυνομία, παράγοντας που προσδίδει ακόμα μεγαλύτερη σημασία στην έννοια του φόβου του εγκλήματος για τους πολίτες, ειδικότερα όσων ζουν στην περιφέρεια της Αττικής.

3.5 Η έννοια του φόβου του εγκλήματος

Ο φόβος του εγκλήματος, αναφέρεται συχνά ως το φόβο του να πέσει κάποιος θύμα εγκληματικής ενέργειας, σε αντιδιαστολή με την πραγματική πιθανότητα. Αξίζει να γίνει όμως μια ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας σχετικά με τον ορισμό του. Το 1976 οι Sundeen & Mathieu όρισαν ως φόβο του εγκλήματος την «το άγχος και την ανησυχία των ανθρώπων μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας». Πέντε χρόνια αργότερα, ορίστηκε ως η συναισθηματική αντίδραση που χαρακτηρίζεται από το αίσθημα κινδύνου και ανησυχίας που παράγεται από την απειλή βλάβης (Garofalo, 1981). Πιο πρόσφατα (Ditton et al., 2000; Ferraro and LaGrange, 2000), ο φόβος του εγκλήματος εξισώθηκε με μια σειρά από συναισθήματα, ανασφάλειες, ανησυχίες, αντιλήψεις ή/και αποφάσεις των ανθρώπων. Επιπλέον, ο φόβος του εγκλήματος ορίζεται ως το «συλλογικό άγχος των κατοίκων μιας περιοχής, μιας πόλης ή χώρας, το οποίο προέρχεται από το φόβο πιθανής θυματοποίησης των ίδιων ή των κοντινών τους προσώπων από βίαιες εγκληματικές επιθέσεις» όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά από Ζαραφώνιτου Χ.

Από τη διεθνή βιβλιογραφία προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπ' όψιν σε έρευνες σχετικά με το φόβο του εγκλήματος.

- Ο φόβος αποτυπώνεται ως συναίσθημα, όχι ως λογική σκέψη.
- Ο φόβος πρέπει να αναγνωρίζεται και να διαχωρίζεται σε σχέση με άλλα συναισθήματα.
- Οι ερευνητές οφείλουν να εστιάζουν στο φόβο εγκλημάτων που συνεπάγονται παραβίαση του ποινικού δικαίου.
- Αποδοχή πως ο φόβος του εγκλήματος μπορεί να προκληθεί από παραβάσεις κανόνων της κοινωνίας.

Είναι προφανές πως ο φόβος του εγκλήματος είναι μια πολύπλευρη έννοια, τόσο από κοινωνικής άποψης λόγω της έννοιας της εγκληματικότητας αλλά και ψυχολογικής ως προς την έννοια του φόβου.

3.5.1 Μέθοδος έρευνας του φόβου του εγκλήματος

Η πλέον διαδεδομένη προσέγγιση για τη μέτρηση του φόβου του εγκλήματος βασίζεται στην αντίληψη του κινδύνου που έχουν οι άνθρωποι. Είναι αντιληπτό, πως δεδομένα περί του φόβου του εγκλήματος γίνεται να συλλεχθούν μέσω ερευνών και ερωτηματολογίων. Οι ερωτηθέντες συνηθίζεται να ερωτώνται πόσο ασφαλής είναι η γειτονία τους ή πόσο πιθανό θεωρούν να πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας (Rountree and Land, 1996). Η πιο δημοφιλής ερώτηση είναι «Πόσο ασφαλής νιώθετε, όταν είστε έξω κατά τη διάρκεια της νύχτας;» (Ditton and Farrall, 2000). Έτσι οι ερωτώμενοι καλούνται να επιλέξουν από μια λίστα επιλογών όπως «Πολύ ασφαλής», «Λίγο ασφαλής», «Καθόλου ασφαλής» κλπ. (ABS, 2006). Αν και αυτές οι ερωτήσεις δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο έγκλημα, θεωρούνται ως καθολικός τρόπος μέτρησης του φόβου του εγκλήματος (Pantazis, 2000).

3.6 Αρχές σχεδιασμού ερωτηματολογίων

Ο σχεδιασμός ενός ερωτηματολογίου είναι καθοριστικός για την εξέλιξη μιας έρευνας καθώς αποτελεί την πηγή των δεδομένων που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση. Ένα σωστά διατυπωμένο ερωτηματολόγιο βοηθά τον συμμετέχοντα να απαντήσει σωστά στις ερωτήσεις που του τίθενται με αποτέλεσμα τα δεδομένα που θα χρησιμοποιηθούν στην έρευνα να είναι αξιόπιστα σε αρκετά μεγάλο βαθμό.

Το πρώτο στάδιο είναι να καθοριστεί ένα γενικό πλαίσιο δόμησης με στόχο να αποκομισθούν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες. Τα κριτήρια που πρέπει να ακολουθήσει ένας ερευνητής για την σωστή δόμηση ενός ερωτηματολογίου είναι τα εξής:

- Καθορισμός του λεξιλογίου και της γραμματικής ανάλογα με τον πληθυσμό στον οποίο γίνεται η έρευνα. Είναι σημαντικό, η γραφή του ερωτηματολογίου να γίνει με απλό τρόπο ώστε οι ερωτήσεις να είναι κατανοητές από τους συμμετέχοντες. Καλό είναι να αποφεύγονται οι συντομογραφίες.
- Αποφυγή ασαφειών και σύγχυσης. Πρέπει οι ερωτήσεις, πλην του να είναι σωστά και απλά διατυπωμένες να μην περιέχουν ασάφειες και συγχύσεις.
- Αποφυγή ερωτήσεων στις οποίες ο ερωτώμενος είναι πολύ δύσκολο να ανταποκριθεί.
- Καθορισμός της σειράς των ερωτήσεων. Είναι καλή τακτική οι ερωτήσεις που αφορούν τον ερωτώμενο, όπως η οικογενειακή κατάσταση, το επάγγελμα να τοποθετούνται προς το τέλος του ερωτηματολογίου σε αντίθεση με την αρχή ώστε ο συμμετέχοντας να μην είναι προκατειλημμένος απέναντι στην έρευνα.
- Η διάρκεια του ερωτηματολογίου να μην ξεπερνάει τα 15 λεπτά. Ο ιδανικότερος χρόνος για την συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου κυμαίνεται από 10-15 λεπτά. Εάν ο επιθυμητός χρόνος είναι κάτω από 10 λεπτά ελλοχεύει ο κίνδυνος της απώλειας δεδομένων από την μεριά του ερευνητή (δηλαδή, λόγω πίεσης του χρόνου κάποιες ερωτήσεις δεν θα χρησιμοποιηθούν στο ερωτηματολόγιο), ενώ αν ο χρόνος ξεπερνά τα 15-20 λεπτά, ο συμμετέχοντας υπάρχει περίπτωση να κουραστεί και να σταματήσει να απαντάει, συνεπώς θα υπάρχει έλλειψη δεδομένων.

3.6.1 Τρόποι Διεξαγωγής Έρευνας - Μεθοδολογία Συλλογής Δεδομένων

Εκτός από τον τρόπο δόμησης ενός ερωτηματολογίου και πως πρέπει να διατυπώνονται οι ερωτήσεις σε αυτό, ο ερευνητής πρέπει να καθορίσει και τον τρόπο συλλογής των ερωτηματολογίων. Ο τρόπος αυτός καθορίζεται από τις απαιτήσεις της έρευνας ώστε αυτή να παρέχει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Βέβαια, το κόστος της κάθε μεθόδου συλλογής δεδομένων καθορίζει ποια μέθοδος θα επιλεγεί καθώς η τελική απόφαση επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τον οικονομικό προϋπολογισμό κάθε έρευνας. Έτσι, λοιπόν, τα είδη συλλογής δεδομένων διαχωρίζονται στις εξής παρακάτω κατηγορίες:

- Προσωπική συνέντευξη (Personal/Face-to-face interview)
- Τηλεφωνική συνέντευξη (Telephone Interview)
- Ταχυδρόμηση ερωτηματολογίου (Self-Administered/Postal/Mail Survey)
- Μέσω διαδικτύου (Internet-based Surveys)
- Παρά την οδό (On-site Surveys)

Προσωπική συνέντευξη

Είναι η πιο συνηθισμένη μέθοδος που χρησιμοποιείται. Ο ερευνητής επισκέπτεται τον ερωτώμενο στον χώρο εργασίας του ή στην οικία του και συνεπώς η συνέντευξη γίνεται πρόσωπο με πρόσωπο. Κατά της διάρκειας της συνέντευξης ο ερευνητής διατυπώνει τις ερωτήσεις στον συμμετέχοντα και συμπληρώνει μόνος του τις απαντήσεις. Η συγκεκριμένη μέθοδος είναι αρκετά αποτελεσματική καθώς πετυχαίνει ποσοστά ανταπόκρισης της τάξης του 70%, ενώ παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα για αποσαφήνιση κάποιων ερωτήσεων που δύναται να μην είναι άμεσα αντιληπτές.

Τηλεφωνική συνέντευξη

Λόγω του παράγοντα του κόστους, οι ερευνητές τείνουν να χρησιμοποιούν για την εκπόνηση διάφορων ερευνών τις τηλεφωνικές συνδέσεις. Κατά αυτή την μέθοδο, οι ερευνητές πραγματοποιούν τηλεφωνικές συνεντεύξεις, όπου διαβάζουν τις ερωτήσεις στους συμμετέχοντες και συμπληρώνουν τις απαντήσεις τους. Τα πλεονεκτήματα μιας τέτοιας έρευνας είναι πως το κόστος για την συλλογή του δείγματος είναι αρκετά χαμηλό ενώ επίσης δίνεται η δυνατότητα επιλογής δείγματος από περιοχές που είναι απρόσιτες λόγω της μεγάλης χιλιομετρικής απόστασης (π.χ. σε μία έρευνα για αποτελέσματα εκλογών ο ερευνητής αποκτά δεδομένα για την έρευνα για το νησί της Κρήτης ενώ η έρευνα πραγματοποιείται από την Αθήνα).

Ταχυδρόμηση ερωτηματολογίου

Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο τα ερωτηματολόγια ταχυδρομούνται στους υποψήφιους συμμετέχοντες και αυτοί με τη σειρά τους τα συμπληρώνουν και τα ταχυδρομούν πίσω στον ερευνητή. Η μέθοδος αυτή είναι σχετικά χαμηλού κόστους και δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε δύσβατες περιοχές. Οι συμμετέχοντες τείνουν να είναι ειλικρινείς και δεν έχουν κάποιο πρόβλημα στο να απαντήσουν σε δύσκολες ερωτήσεις. Παρόλα αυτά, όμως, η μέθοδος αυτή παρουσιάζει μεγάλο ποσοστό αποχής καθώς άτομα μεγάλης ηλικίας, χαμηλού μορφωτικού επιπέδου και πολύ απασχολημένα άτομα τείνουν να μην συμμετέχουν. Τέλος, είναι μια μέθοδος που απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα για να εκπληρωθεί.

Μέσω διαδικτύου

Τα τελευταία χρόνια, με την εξέλιξη της τεχνολογίας και του διαδικτύου, πολλές έρευνες πραγματοποιούνται μέσω διαδικτύου. Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο το

ερωτηματολόγιο δομείται μέσω πλατφόρμας και διατίθεται στους ερωτώμενους μέσω email ή μέσω ιστοσελίδας. Έπειτα, τα δεδομένα που συλλέγονται εισάγονται αυτόματα στην διαδικασία της ανάλυσης, γεγονός που επιταχύνει τον χρόνο διεκπεραίωσής της. Επιπλέον, το κόστος είναι εξαιρετικά χαμηλό, υπάρχει πρόσβαση σε μακρινές περιοχές και επιπλέον δίνεται η δυνατότητα χρήσης πολύπλοκων ερωτήσεων. Βέβαια, όμως, δεν υπάρχει η δυνατότητα διευκρίνισης τυχόν δύσκολων ερωτήσεων, ενώ το δείγμα περιορίζεται σε αυτούς που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε άτομα μη προχωρημένης ηλικίας.

3.6.2 Μεθοδολογία Δειγματοληψίας

Στη συγκεκριμένη ενότητα αναλύεται η μέθοδος της δειγματοληψίας, η οποία αφορά στη διαδικασία της συλλογής δεδομένων από ένα τμήμα του πληθυσμού και θεωρείται επιτυχής όταν τα αποτελέσματα που παράγονται είναι όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτικά, δηλαδή βρίσκονται πιο κοντά στις αντίστοιχες παραμέτρους του ευρύτερου συνόλου, δηλαδή του πληθυσμού.

Η δειγματοληψία χωρίζεται σε δύο κατηγορίες. Την δειγματοληψία με πιθανότητα (probability sampling) και τη δειγματοληψία χωρίς πιθανότητα (non probability sampling). Η πρώτη γίνεται ακολουθώντας τους νόμους των πιθανοτήτων, δίνεται η δυνατότητα ελέγχου των παραμέτρων και γενίκευσης των συμπερασμάτων που εξάγονται από ένα δείγμα και συνεπώς είναι εφικτό να υπολογιστεί και το σφάλμα εκτίμησης (της γενίκευσης). Η δεύτερη, πραγματοποιείται σε περιπτώσεις που δεν είναι εφικτή η δειγματοληψία με πιθανότητα ή όταν ενδιαφέρει να γίνει γρήγορα μία εφαρμογή της έρευνας, λόγω χάρη μια πιλοτική έρευνα (Ζαφειρόπουλος 2005).

Η δειγματοληψία με πιθανότητα διαχωρίζεται στις εξής παρακάτω κατηγορίες:

- Απλή τυχαία δειγματοληψία
- Συστηματική δειγματοληψία (systematic sampling)
- Στρωματοποιημένη δειγματοληψία (stratified sampling)
- Κατά συστάδες δειγματοληψία (cluster sampling)

Απλή τυχαία δειγματοληψία

Στην απλή τυχαία δειγματοληψία κάθε μέλος του πληθυσμού έχει την ίδια πιθανότητα επιλογής για τη δημιουργία του δείγματος. Από τη στιγμή που ένα στοιχείο επιλέγεται, δεν υπάρχει η πιθανότητα επανεπιλογής του.

Παρόλα αυτά όμως, η χρήση αυτής της μεθόδου οδηγεί στη δημιουργία μη αντιπροσωπευτικών δειγμάτων καθώς κατά της διαδικασία επιλογής του δείγματος δύναται να παραμείνουν περιοχές του πληθυσμού ακάλυπτες και δεν υπάρχει εγγύηση ότι τα αποτελέσματα που θα προκύψουν θα είναι αντιπροσωπευτικά ως προς τα χαρακτηριστικά που ενδιαφέρουν τον ερευνητή.

Συστηματική δειγματοληψία (systematic sampling)

Στη συγκεκριμένη μέθοδο το δείγμα επιλέγεται από μία λίστα με βάση ένα βήμα. Το βήμα αυτό προκύπτει από τη διαίρεση του συνολικού πληθυσμού προς το μέγεθος του δείγματος.

Παρόλα αυτά, όμως, για να επιτευχθεί αναλογική αντιπροσώπευση του πληθυσμού στο δείγμα, είναι επιθυμητό να έχει πραγματοποιηθεί προηγουμένως μια ταξινόμηση της λίστας ως προς κάποιο κείμενο χαρακτηριστικό, λόγω χάρη τα δημογραφικά χαρακτηριστικά. Η μέθοδος αυτή παρουσιάζει ομοιότητες με την τυχαία δειγματοληψία όταν το δειγματοληπτικό πλαίσιο δεν εμφανίζει κάποια μορφή σειράς ή όταν δεν παρουσιάζεται κάποιου είδους εποχικότητα στα δεδομένα.

Στρωματοποιημένη δειγματοληψία (stratified sampling)

Η μέθοδος της στρωματοποιημένης δειγματοληψίας σχεδιάστηκε για να εξασφαλίσει την αντιπροσώπευση κάθε τμήματος του πληθυσμού, τη μείωση του σφάλματος εκτίμησης και την ύπαρξη ικανού αριθμού υποκειμένων που προέρχονται από υποπληθυσμούς. (Ζαφειρόπουλος, 2005). Σύμφωνα με την συγκεκριμένη μέθοδο ο πληθυσμός χωρίζεται σε στρώματα και το δείγμα επιλέγεται μέσα από τα στρώματα αυτά με απλή τυχαία δειγματοληψία. Τα στρώματα αποτελούνται από ομοιογενείς ομάδες στοιχείων του πληθυσμού ως προς κάποια χαρακτηριστικά όπως γεωγραφικά, κοινωνικά, δημογραφικά κ.ά.

Κατά συστάδες δειγματοληψία (cluster sampling)

Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη μέθοδο, ο πληθυσμός χωρίζεται τυχαία σε ομάδες από τις οποίες επιλέγεται τυχαία το δείγμα. Στη συνέχεια, όλα τα μέλη των ομάδων που επιλέχθηκαν απαντούν στα ερωτηματολόγια. Η μέθοδος αυτή ενδείκνυται για έρευνες που αφορούν μεγάλες γεωγραφικές περιοχές με διασπορά επειδή δεν αυξάνεται το κόστος της έρευνας.

3.6.3 Χρησιμότητα χαρτών στα διαδικτυακά ερωτηματολόγια

Βασικό ζήτημα στην επεξεργασία και ανάλυση δεδομένων, που προέρχονται από ερωτηματολόγια, με χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών, είναι η ένταξη τους στο χώρο. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση χάρτη σε έρευνες που πραγματοποιούνται μέσω διαδικτύου, καλώντας το χρήστη να επιλέξει την περιοχή διαμονής του, εργασίας του κλπ. ανάλογα την έρευνα που διεξάγεται.

Πολλές μορφές χαρτών δύναται να χρησιμοποιηθούν στο διαδίκτυο όπως για παράδειγμα OpenStreetMaps, GoogleMaps και Yahoo. Τα χωρικά δεδομένα που λαμβάνονται από την έρευνα αποθηκεύονται σε μια βάση δεδομένων σε μορφή συντεταγμένων, και στη συνέχεια είναι απλή η εισαγωγή τους ως σημειακές – συνήθως- οντότητες σε κατάλληλο λογισμικό GIS. Κατά αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η χωρική διάσταση των υπόλοιπων ερωτήσεων του ερωτηματολογίου και κατ' επέκταση η χωρική ανάλυση του ζητήματος που ερευνάται.

3.7 Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών και εγκληματικότητα

Ο Nasar (1998) πρότεινε τη χρήση εργαλείων GIS για τη μελέτη με μεγαλύτερη ακρίβεια της εγκληματικότητας και του φόβου του εγκλήματος. Η μελέτη της χωρικής φύσεως του προβλήματος του φόβου του εγκλήματος, θεωρείται θεμελιώδεις σε κάθε τέτοιου είδους έρευνα (Pain 1997, Thomas and Bromley, 2000). Γίνεται σαφές καθώς εξ ορισμού, τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, παρέχουν σημαντικά εργαλεία συλλογής, αποθήκευσης, ανάλυσης και χαρτογραφικής απόδοσης χωρικών δεδομένων.

Αξίζει να σημειωθεί από τη 1^η Δεκεμβρίου του 2009 λειτουργεί το Γεωγραφικό Σύστημα Χαρτογράφησης της Εγκληματικότητας της Δ/σης Πληροφορικής του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Το σύστημα προβάλλει ενημερωμένα δεδομένα εγκληματικότητας για την γεωγραφική περιοχή της Αττικής, σε καθημερινή βάση. Η προβολή των δεδομένων πραγματοποιείται επί ψηφιακού διαδραστικού χάρτη στον οποίο οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες έχουν πρόσβαση μέσω του δικτύου POLICE ON LINE της Δ/σης Πληροφορικής.

Αναλυτικά η λειτουργία του συστήματος βασίζεται¹:

- i. Στην τακτική ανάγνωση των πεδίων οδού, αριθμού, περιοχής των εγγραφών των αδικημάτων, που εισάγονται στο σύστημα από τους επιχειρησιακούς χρήστες της εφαρμογής των σηματικών αναφορών της Δ/σης Πληροφορικής. Η παραπάνω διαδικασία εκτελείται ανά 4 ώρες καθημερινά.
- ii. Στην αυτοματοποιημένη απόδοση γεωγραφικής υπόστασης, (προσδιορισμός γεωγραφικών συντεταγμένων) σε κάθε αδίκημα καταχωρείται.
- iii. Στην απεικόνιση των αδικημάτων σε ψηφιακό διαδραστικό χάρτη με δυνατότητες,(-zoom in, -zoom out) αναζητήσεων κ.α.
- iv. Στην πραγματοποίηση χωροχρονικών ερωτημάτων στα δεδομένα, και τέλος απεικόνιση των αποτελεσμάτων αναζήτησης επί του χάρτη καθώς και εκτύπωση αυτών.

Συμπερασματικά, με τη χρήση των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών επιτυγχάνεται η χωρική ανάλυση του προβλήματος της εγκληματικότητας, του φόβου του εγκλήματος, της ανασφάλειας των πολιτών και κατ' επέκταση δίνεται η δυνατότητα αποτελεσματικότερης αντιμετώπισης τους μέσω αυτής.

¹ Περιοδικό Αστυνομική Ανασκόπηση, Μάρτιος-Απρίλιος 2010, τεύχος 260

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται η ευρύτερη περιοχή μελέτης της εν λόγω εργασίας, δηλαδή η περιφέρεια Αττικής. Συγκεκριμένα, παρουσιάζεται η γεωγραφική θέση της περιφέρειας και επιπλέον αποτυπώνεται το ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής με βάση τα πληθυσμιακά στοιχεία των τελευταίων χρόνων καθώς και τους παραγωγικούς τομείς στους οποίους απασχολείται ο κύριος όγκος των κατοίκων.

4.1 Γεωγραφική θέση περιοχής

Στην ενότητα αυτή, περιγράφεται η περιοχή της περιφέρειας Αττικής, η οποία αποτελεί την ευρύτερη περιοχή μελέτης. Συγκεκριμένα, καταγράφονται στοιχεία σχετικά με τη θέση και με τη διοικητική διάρθρωση της περιφέρειας Αττικής.

Η Περιφέρεια Αττικής αποτελεί μία από τις 13 περιφέρειες της Ελλάδας και έχει ως πρωτεύουσα την Αθήνα. Βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της Στερεάς Ελλάδας και καλύπτει περίπου 3.808 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Αποτελεί την πρώτη σε πληθυσμό και πιο πυκνοκατοικημένη περιφέρεια της Ελλάδας, αφού σε αυτήν βρίσκεται το πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας. Στον παρακάτω χάρτη 3.1 αποτυπώνεται η θέση της Αττικής στον Ελλαδικό χώρο.

Χάρτης 3.1: Γεωγραφική θέση Περιφέρεια Αττικής

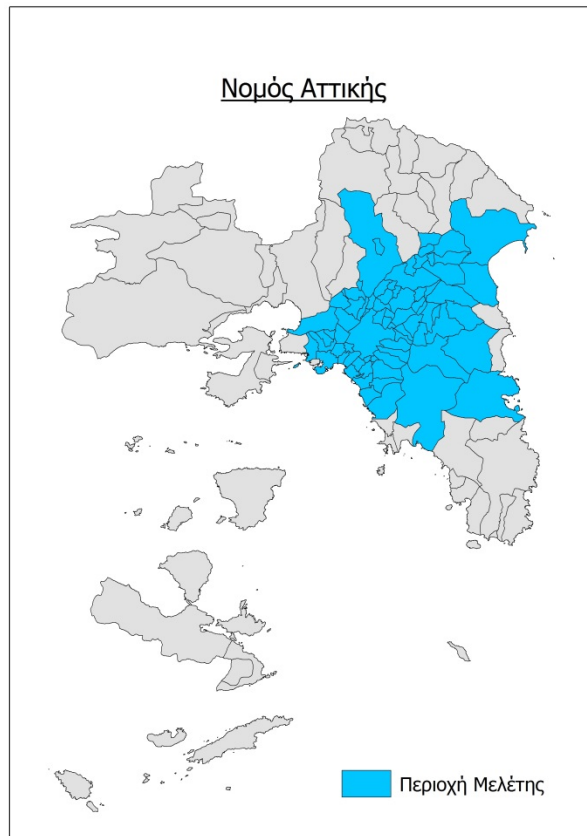
4.2 Διοικητική διάρθρωση

Η Περιφέρεια Αττικής, σύμφωνα με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» διαιρείται διοικητικά σε 8 περιφερειακές ενότητες και συνολικά 65 καλλικρατικούς δήμους. Συγκεκριμένα:

- Η περιφερειακή ενότητα Κεντρικού Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους: Αθηναίων, Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνας, Γαλατσίου, Ζωγράφου, Καισαριανής, Βύρωνος, Ηλιούπολης και Δάφνης - Υμηττού.

- Η περιφερειακή ενότητα Νοτίου Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους: Γλυφάδας, Ελληνικού - Αργυρούπολης, Αλίμου, Νέας Σμύρνης, Μοσχάτου - Ταύρου, Καλλιθέας, Παλαιού Φαλήρου και Αγίου Δημητρίου.
- Η περιφερειακή ενότητα Βορείου Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους: Πεντέλης, Κηφισιάς, Μεταμορφώσεως, Πεύκης - Λυκόβρυσης, Αμαρουσίου, Ψυχικού - Φιλοθέης, Χολαργού - Παπάγου, Νέας Ιωνίας, Βριλησίων, Αγ. Παρασκευής και Χαλανδρίου.
- Η περιφερειακή ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους: Αιγάλεω, Περιστερίου, Πετρούπολης, Χαϊδαρίου, Αγίας Βαρβάρας και Ίλιου / Καματερού ή Αγ. Αναργύρων -Καματερού.
- Η περιφερειακή ενότητα Πειραιώς περιλαμβάνει τους δήμους: Πειραιώς, Κορυδαλλού, Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Κερατσινίου-Δραπετσώνας και Περάματος.
- Η περιφερειακή ενότητα Δυτικής Αττικής περιλαμβάνει τους δήμους: Ελευσίνας, Άνω Λιοσίων, Ασπροπύργου, Βιλίων, Ερυθρών, Ζεφυρίου, Μάνδρας, Μεγαρέων και Νέας Περάμου.
- Η περιφερειακή ενότητα Ανατολικής Αττικής περιλαμβάνει τους δήμους: Παλλήνης, Αγίου Στεφάνου, Αναβύσσου, Αρτέμιδος, Αυλώνας, Αχαρνών, Βάρης, Βούλας, Βουλιαγμένης, Γέρακα, Γλυκών Νερών, Καλυβίων Θορικού, Κερατέας, Κρωπίας, Λαυρεωτικής, Μαραθώνος, Μαρκοπούλου Μεσογαίας, Νέας Μάκρης, Παιανίας, Ραφήνας και Σπάτων-Λούτσας.
- Η περιφερειακή ενότητα Νήσων περιλαμβάνει τους δήμους: Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστριού, Σαλαμίνας, Σπετσών και Ύδρας Πόρου.

Λόγω της τυχαίας δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε στη συλλογή των δεδομένων μέσω ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων, εξαιρέθηκαν από την περιοχή μελέτης η περιφερειακή ενότητα Νήσων καθώς και κάποιοι δήμοι της Ανατολικής και Δυτικής Αττικής. Στον παρακάτω χάρτη 3.2 παρουσιάζονται οι Δήμοι που συγκροτούν την τελική περιοχή που μελετήθηκε, η οποία προέκυψε από τις θέσεις διαμονής των ερωτηθέντων.

Χάρτης 3.2: Περιοχή μελέτης

Αναλυτικά οι δήμοι είναι οι εξής:

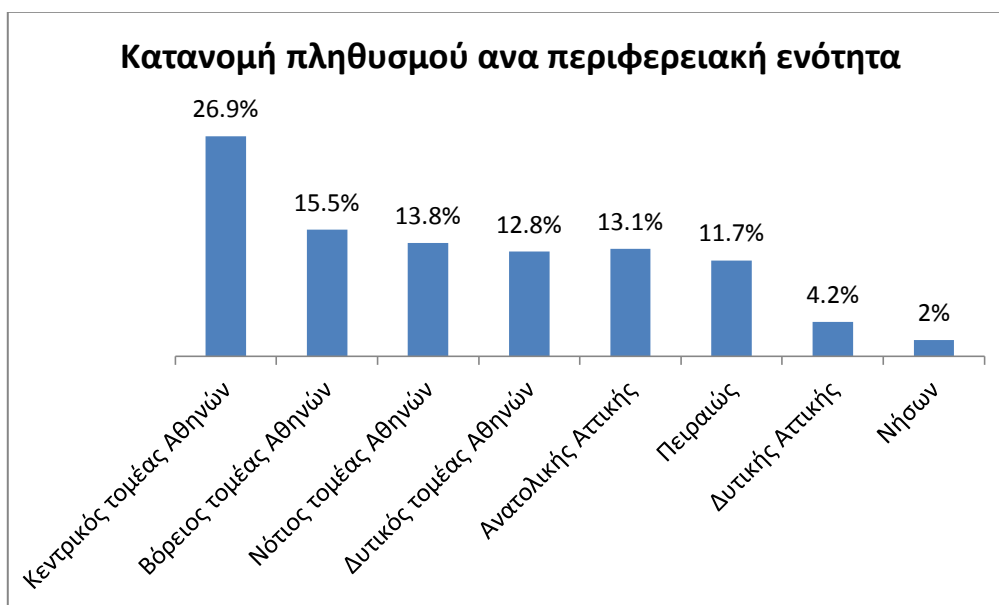
- Αγίας Βαρβάρας
- Αγίας Παρασκευής
- Αγίου Δημητρίου
- Αγίων Αναργύρων - Καματερού
- Αθηναίων
- Αιγάλεω
- Αλίμου
- Αμαρουσίου
- Ασπροπύργου
- Αχαρνών
- Βριλησίων
- Βύρωνος
- Γαλασίου
- Γλυφάδας
- Δάφνης - Υμηττού
- Διονύσου
- Ελληνικού - Αργυρούπολης
- Ζωγράφου
- Ηλιούπολης
- Ηρακλείου
- Ιλίου
- Καισαριανής
- Καλλιθέας
- Κερατσινίου - Δραπετσώνας
- Κηφισιάς
- Κορυδαλλού
- Κρωπίας
- Λυκόβρυσης - Πεύκης
- Μαραθώνος
- Μαροπούλου Μεσογαίας
- Μεταμορφώσεως
- Μοσχάτου - Ταύρου
- Νέας Ιωνίας
- Νέας Σμύρνης
- Νίκαιας - Αγίου Ι. Ρέντη
- Παιανίας
- Παλαιού Φαλήρου
- Παλλήνης
- Παπάγου - Χολαργού
- Πειραιώς
- Πεντέλης
- Περιστερίου
- Πετρούπολης
- Ραφήνας - Πικερμίου
- Σπάτων - Αρτέμιδος
- Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνος
- Φιλοθέης - Ψυχικού
- Χαϊδαρίου
- Χαλανδρίου

4.3 Καταγραφή Ανθρωπογενούς Περιβάλλοντος

Στην ενότητα αυτή, καταγράφονται τα στοιχεία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, τα οποία αφορούν στα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά και την οικονομική δομή της περιοχής μελέτης.

4.3.1 Πληθυσμιακά χαρακτηριστικά

Η Περιφέρεια Αττικής συγκεντρώνει συνολικά το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της χώρας. Ειδικότερα, ο πληθυσμός της Περιφέρειας σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (Ελ.Στατ.), ανέρχεται σε 3.828.434 κατοίκους. Ο πληθυσμός της π.ε. Κεντρικού Τομέα Αθηνών σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ανέρχεται σε 1.029.520 κατοίκους, της π.ε. Βόρειου Τομέα Αθηνών σε 591.680 κατοίκους, της π.ε. Νότιου Τομέα Αθηνών σε 529.826 κατοίκους, της π.ε. Δυτικού Τομέα Αθηνών σε 489.675 κατοίκους, της π.ε. Ανατολικής Αττικής σε 502.348 κατοίκους, της π.ε. Πειραιώς σε 448.997 κατοίκους, της π.ε. Δυτικής Αττικής σε 160.927 κατοίκους και τέλος της π.ε. Νήσων σε 75.461 κατοίκους. Στο διάγραμμα 3.1 παρουσιάζεται η κατανομή του πληθυσμού της περιφέρειας ανά περιφερειακή ενότητα.

Διάγραμμα 3.1: Κατανομή πληθυσμού ανά περιφερειακή ενότητα
Πηγή: Ελ.Στατ.

4.3.2 Οικονομικά χαρακτηριστικά

Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του 2011, ο απασχολούμενος πληθυσμός της Περιφέρειας Αττικής ανέρχεται σε 1452203 κατοίκους, οι άνεργοι σε 319359 κατοίκους, ενώ ο οικονομικώς μη ενεργός πληθυσμός ανέρχεται σε 2056872 κατοίκους. Ωστόσο, είναι πολύ πιθανόν λόγω της οικονομικής κρίσης των τελευταίων χρόνων οι άνεργοι να έχουν αυξηθεί κατά πολύ μεγάλο ποσοστό.

Η οικονομία της περιοχής μελέτης, βασίζεται κυρίως στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα και έπειτα στον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Συγκεκριμένα, παρατηρείται ότι ο κλάδος του εμπορίου απασχολεί το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού της Αττικής, ενώ ακολουθούν η δημόσια διοίκηση και οι μεταποιητικές βιομηχανίες. Πιο αναλυτικά παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (3.1).

Πίνακας 3.1: Παραγωγικοί τομείς οικονομικά ενεργού πληθυσμού περιφέρειας Αττικής

Παραγωγικοί Τομείς	Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας	Οικονομικά ενεργός πληθυσμός
Πρωτογενής Τομέας	Γεωργία, Κτηνοτροφία, Αλιεία	17524
	Μεταποιητικές βιομηχανίες	139108
Δευτερογενής Τομέας	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού	10437
	Κατασκευές	88537
Τριτογενής Τομέας	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	273264
	Ξενοδοχεία και εστιατόρια	84229
	Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες	99804
	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	64640
	Δημόσια διοίκηση	149129
	Εκπαίδευση	105794
	Υγεία και κοινωνική μέριμνα	104082
	Τέχνες και ψυχαγωγία	23343
	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	28850

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί παρουσιάζεται το μεθοδολογικό πλαίσιο, τόσο για τη συλλογή των απαραίτητων δεδομένων, όσο και για την ανάλυση τους μέσω στατιστικών μεθόδων, αλλά και κυρίως ως προς τη χωροχρονική διερεύνηση του ζητήματος του φόβου του εγκλήματος μέσω της χαρτογραφικής απόδοσης και γεωγραφικής ανάλυσης των, με σκοπό τη συνολική αξιολόγηση μιας περιοχής, με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (G.I.S).

5.1 Συλλογή δεδομένων

Όπως παρουσιάστηκε στα προηγούμενα κεφάλαια, η εγκληματικότητα και ο φόβος του εγκλήματος των ανθρώπων αλλά και κατ' επέκταση μιας περιοχής, είναι μια σύνθετη και πολύπλευρη έννοια που μπορεί να επηρεαστεί από πολλούς παράγοντες. Ωστόσο, στην πλειοψηφία των ερευνών, η συλλογή των απαιτούμενων δεδομένων πραγματοποιείται με τη μέθοδο των ερωτηματολογίων. Αξίζει να σημειωθεί πως σημαντική πηγή για το σχεδιασμό του ερωτηματολογίου υπήρξε η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Μπράκνελ (Bracknell) της Αγγλίας το 2012.

Σε αυτό το πλαίσιο αποφασίστηκε και για την εν λόγω εργασία, η χρήση ερωτηματολογίων με ποικιλία ερωτήσεων που περιέχουν, τόσο προσωπικές ερωτήσεις, όσο και ερωτήσεις σχετικά με την εγκληματικότητα καθώς και για το φόβο του εγκλήματος για διάφορες εγκληματικές ενέργειες. Συγκεκριμένα, αποφασίστηκε η χρήση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων, ώστε να συγκεντρωθεί μια πληθώρα ερωτηματολογίων από διάφορες περιοχές του Νομού Αττικής και να είναι ικανοποιητικό το δείγμα. Με αυτό τον τρόπο γίνεται κατανοητό πως μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα σχετικά με την εγκληματικότητα και το φόβο για το έγκλημα για την περιοχή μελέτης της εργασίας.

5.1.1 Σχεδιασμός και υλοποίηση ερωτηματολογίου

Στην ενότητα αυτή αναλύεται διεξοδικά η διαδικασία με την οποία δομήθηκε το ερωτηματολόγιο, που χρησιμοποιήθηκε για την εκπόνηση της εργασίας. Το ερωτηματολόγιο χωρίζεται σε 4 μέρη, το καθένα με διαφορετικού είδους ερωτήσεων και οι οποίες στοχεύουν στην συλλογή πληροφοριών που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάλυση των χαρακτηριστικών του δείγματος.

Το ερωτηματολόγιο δομήθηκε στο Limesurvey, το οποίο είναι ένα ελεύθερο λογισμικό για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων. Η επιλογή του εν λόγω λογισμικού έγινε λόγω της πληρότητας του, τόσο ως προς τις επιλογές που παρέχει για το σχεδιασμό ερωτήσεων, όσο και για τη δυνατότητα παρέμβασης στο κώδικα του λογισμικού για τυχόν τροποποιήσεις που πιθανόν να κριθούν αναγκαίες. Επιπλέον δίνει τη δυνατότητα εισαγωγής γραφημάτων, εικόνων κλπ.

Αρχικά, δημιουργήθηκε μια εισαγωγική σελίδα η οποία είχε ως σκοπό την ενημέρωση του συμμετέχοντα για τους λόγους που διεξάγεται η εν λόγω έρευνα, αποσαφηνίζε την έννοια του φόβου του εγκλήματος και παρέδιδε κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα εγκληματικών ενεργειών. Επιπλέον ενημέρωνε το χρήστη για το χρόνο που θα χρειαστεί να διαθέσει για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, αλλά και για την πλήρη ανωνυμία των απαντήσεων που θα δοθούν.

Στη συνέχεια το ερωτηματολόγιο κατηγοριοποιήθηκε στα τέσσερα εξής μέρη:

- A. Στην αρχή, ζητούσε από το χρήστη κάποιες προσωπικές πληροφορίες όπως ηλικία, φύλο, τόπο διαμονής, καθώς και την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της περιοχής του. Αξίζει να σημειωθεί πως η ερώτηση 4 συνέβαλε σημαντικά στη γεωχωρική διερεύνηση του ζητήματος, καθώς δινόταν η επιλογή στο χρήστη να επιλέξει την τοποθεσία που διαμένει, μέσω χάρτη Google Maps που εμφανιζόταν. Ωστόσο, επειδή το λογισμικό δεν έδινε τη δυνατότητα «αναζήτησης» της διεύθυνσης διαμονής του χρήστη, κρίθηκε αναγκαίο η επεξεργασία του κώδικα του λογισμικού. Με αυτό τον τρόπο, εμφανίστηκε ένα “Search box”, όπου ο χρήστης πληκτρολογούσε τη διεύθυνση κατοικίας του και επέλεγε τη σωστή από τις προτεινόμενες. Στη συνέχεια η πινέζα μετακινούνταν στο σημείο που επιλέχθηκε και αν κρινόταν αναγκαίο από το χρήστη έκανε τις απαραίτητες διορθώσεις. Έτσι αποθηκεύονταν οι συντεταγμένες φ, λ του χρήστη.
- B. Στο δεύτερο μέρος, ο χρήστης καλούνταν να απαντήσει σε γενικές ερωτήσεις σχετικά με το φόβο του εγκλήματος και της εγκληματικότητας, αλλά και κατά πόσο θεωρεί πως επηρεάζεται η ποιότητα ζωής του από τα παραπάνω. Για παράδειγμα, μια από τις πιο αντιπροσωπευτικές ερωτήσεις του ερωτηματολογίου ήταν η εξής: «Σκεφτόμενος/η όλους τους τύπους εγκλημάτων, πόσο ανήσυχος/ήρεμος νιώθετε μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος;» σε μια κλίμακα από το 1 έως το 5.
- Γ. Το τρίτος μέρος περιλάμβανε κυρίως, ερωτήσεις για το φόβο του εγκλήματος και την εγκληματικότητα, συγκεκριμένα για την περιοχή που διαμένει. Υπήρχε συγκεκριμένη διευκρίνιση πως με τον όρο "περιοχή σας", εννοεί την περιοχή που μπορεί να διανύσει πεζή ο χρήστης, μέσα σε 10-15 λεπτά από το σπίτι. Επιπλέον, υπήρχαν ερωτήσεις για το ποιο είναι το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή του χρήστη συγκριτικά με την υπόλοιπη χώρα, με άλλες περιοχές αλλά και σε σχέση με δύο χρόνια πριν.
- Δ. Το τέταρτο και τελευταίο μέρος του ερωτηματολογίου, περιείχε ερωτήσεις κοινωνικού περιεχομένου για την περαιτέρω διερεύνηση των προηγούμενων ερωτήσεων ανά κοινωνική ομάδα. Συγκεκριμένα οι ερωτήσεις αφορούσαν, το μέγεθος του νοικοκυριού, το θρήσκευμα, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την επαγγελματική κατάσταση και το μορφωτικό επίπεδο του χρήστη.

Γενικά ο σκοπός της δομής του ερωτηματολογίου ήταν να είναι ιδιαίτερα σύντομο αλλά και περιεκτικό. Ήταν ιδιαίτερα σημαντικό να μην υπάρχει η κούραση του ερωτώμενου που θα οδηγούσε σε πρόχειρες απαντήσεις ή σε κλείσιμο του χωρίς να ολοκληρωθεί. Γι αυτό το λόγο ενημερωνόταν εξ αρχής για το χρόνο που απαιτεί περίπου η απάντηση του ερωτηματολογίου, ενώ σε όλη τη διάρκεια υπήρχε μία μπάρα που ενημέρωνε γραφικά τον χρήστη για το υπολειπόμενο μέρος μέχρι την ολοκλήρωση.

Αξίζει να σημειωθεί πως η πλειοψηφία των ερωτήσεων, ειδικότερα όσες αφορούσαν το φόβο του εγκλήματος και την εγκληματικότητα, ήταν υποχρεωτικές και δεν επιτρεπόταν στο χρήστη να συνεχίσει αν δε συμπλήρωνε την απάντηση.

Η διάχυση του ερωτηματολογίου αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί μέσω των σελίδων κοινωνικής δικτύωσης και ηλεκτρονικών λιστών (e-mail).

Ολόκληρο το ερωτηματολόγιο παρουσιάζεται αναλυτικά στο παράρτημα.

5.2 Στατιστική Ανάλυση

Με την ολοκλήρωση του ερωτηματολογίου, οι απαντήσεις αποθηκεύονταν αυτόματα στη βάση δεδομένων του λογισμικού το οποίο παρέχει μια πληθώρα επιλογών ως προς το αρχείο εξαγωγής της βάσης. Αποφασίστηκε η στατιστική ανάλυση να γίνει με το πρόγραμμα TIBCO Spotfire². Δίνει τη δυνατότητα εισαγωγής αρχείων Excel(.xlsx) και σε αυτή τη μορφή αποφασίστηκε να εξαχθεί η βάση δεδομένων των ερωτηματολογίων.

Στο περιβάλλον του μπορεί να γίνει υλοποιήσιμη οποιαδήποτε διαδικασία υπολογισμών, διαχείρισης δεδομένων και γραφικής παρουσίασης. Επιπλέον με απλές εντολές δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας νέων στηλών, από συνδυασμό ή πράξεων μεταξύ των ήδη υπάρχουσών. Σημαντικό είναι το γεγονός πως το πρόγραμμα αυτό υλοποιεί στατιστική ανάλυση των δεδομένων με συνδυασμό 2 ή και περισσότερων ερωτήσεων, με αποτέλεσμα να μπορεί να γίνει ανάλυση των ερωτήσεων του φόβου και της εγκληματικότητας υπό διαφορετικά δημογραφικά γκρουπ, όπως για παράδειγμα μεταξύ αντρών και γυναικών.

5.3 Γεωχωρική Ανάλυση

Η χωροχρονική διερεύνηση του ζητήματος του φόβου του εγκλήματος μέσω της χαρτογραφικής απόδοσης και γεωγραφικής ανάλυσης των δεδομένων, αποτελεί πρωταρχικό στόχο της εν λόγω εργασίας. Για αυτό το λόγο χρησιμοποιήθηκε συγκεκριμένο μεθοδολογικό πλαίσιο αξιολόγησης της περιοχής μελέτης.

Η γεωχωρική ανάλυση των δεδομένων αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί με χρήση του λογισμικού ArcGIS 10.2.2. Η αξιολόγηση των δεδομένων του ζητήματος του

² <http://www.tibco.com/>

φόβου του εγκλήματος και της εγκληματικότητας ως προς τη χωρική τους διάσταση διαρθρώθηκε σε τρεις φάσεις ως εξής:

- Ανάλυση χωρικού προτύπου
- Δημιουργία raster χαρτών πυκνότητας έντασης
- Αξιολόγηση περιοχής με συνδυασμό και σύγκριση ερωτήσεων

Αρχικά επιλέχθηκε η ανάλυση του χωρικού προτύπου των απαντήσεων που υποδηλώνανε το αίσθημα φόβου για το έγκλημα. Η ανάλυση αυτή πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο του εγγύτερου γείτονα – Average Nearest Neighbor. Ο δείκτης Average Nearest Neighbor Distance (Nearest Neighbor Ratio) εστιάζει στις αποστάσεις μεταξύ των σημείων. Η τυχαία χωρική διαδικασία συνδέεται με την κατανομή Poisson. Μπορούμε, λοιπόν, να χρησιμοποιήσουμε την κατανομή αυτή, για να βρούμε τις αναμενόμενες πλησιέστερες γειτονικές αποστάσεις και πιο συγκεκριμένα το μέσο όρο των πλησιέστερων γειτονικών αποστάσεων, για ένα χωρικό πρότυπο, που έχει προκύψει από τυχαία χωρική διαδικασία. Αν συγκρίνουμε αυτήν την αναμενόμενη μέση απόσταση, με την αντίστοιχη πραγματική ή παρατηρούμενη μέση απόσταση, τότε μπορούμε να εντοπίσουμε αποκλίσεις από την τυχαία χωρική διαδικασία. Έχει αποδειχθεί (Rogers 1969) ότι η πιθανότητα να υπάρχει ένα σημείο σε απόσταση d , ακολουθεί μια κανονική κατανομή με μέση τιμή, που δίνεται από τη σχέση:

$$d_a = \frac{1}{2} \sqrt{\frac{N}{A}}, \text{ όπου } N \text{ ο αριθμός των σημείων και } A \text{ το εμβαδόν της συνολικής επιφάνειας.}$$

Η μέση τιμή των αποστάσεων κάθε σημείου από τα πλησιέστερα του δίνεται από την σχέση:

$$d_\pi = \sum_{i=1}^N \frac{d_i}{N}, \text{ όπου } d_i \text{ η απόσταση του σημείου } i \text{ από το πλησιέστερο του.}$$

Οι αποκλίσεις από την τυχαία χωρική διαδικασία μπορούν να μετρηθούν με τον απλό

δείκτη Nearest Neighbor Ratio $D = \frac{d_\pi}{d_a}$ που προτάθηκε από τους Clark και Evans

(1954). Με τον δείκτη αυτό μπορούμε να δημιουργήσουμε μια κλίμακα, που να αρχίζει από ομαδοποιημένο χωρικό πρότυπο και δια μέσου του τυχαίου, να καταλήγει σε ομοιόμορφο. Οι τιμές της κλίμακας αυτής κυμαίνονται από 0 ως 2,149 (King 1962).

Όταν $D = 0$, τότε $d_a = 0$, οπότε όλα τα σημεία βρίσκονται στην ίδια θέση και έχουμε την ακραία περίπτωση του ομαδοποιημένου πρότυπου.

Όταν $D = 1$, τότε $d_{\pi} = d_a$, οπότε έχουμε τυχαίο πρότυπο. Οι υψηλές τιμές του D αντιπροσωπεύουν ποικίλους βαθμούς διασποράς όπως για παράδειγμα για $D = 2$ έχουμε τετραγωνικό ομοιόμορφο χωρικό πρότυπο, ενώ για $D = 2,149$ εξαγωνικό ομοιόμορφο χωρικό πρότυπο. Γενικά τιμές του D μικρότερες της μονάδας δείχνουν κατανομές που τείνουν προς ομαδοποιημένο πρότυπο, ενώ τιμές του D μεγαλύτερες της μονάδας δείχνουν κατανομές που τείνουν σε διεσπαρμένα χωρικά πρότυπα (Γ. Φώτης, Κ. Κουτσόπουλος, 2012).

Στη συνέχεια για όσες ερωτήσεις κρίθηκαν πως παρουσιάζουν ομαδοποιημένο ή ομοιόμορφο χωρικό πρότυπο, δημιουργήθηκαν οι αντίστοιχοι χάρτες πυκνότητας έντασης με χρήση των εργαλείων Kernel Density και Inverse Distance Weighted – IDW.

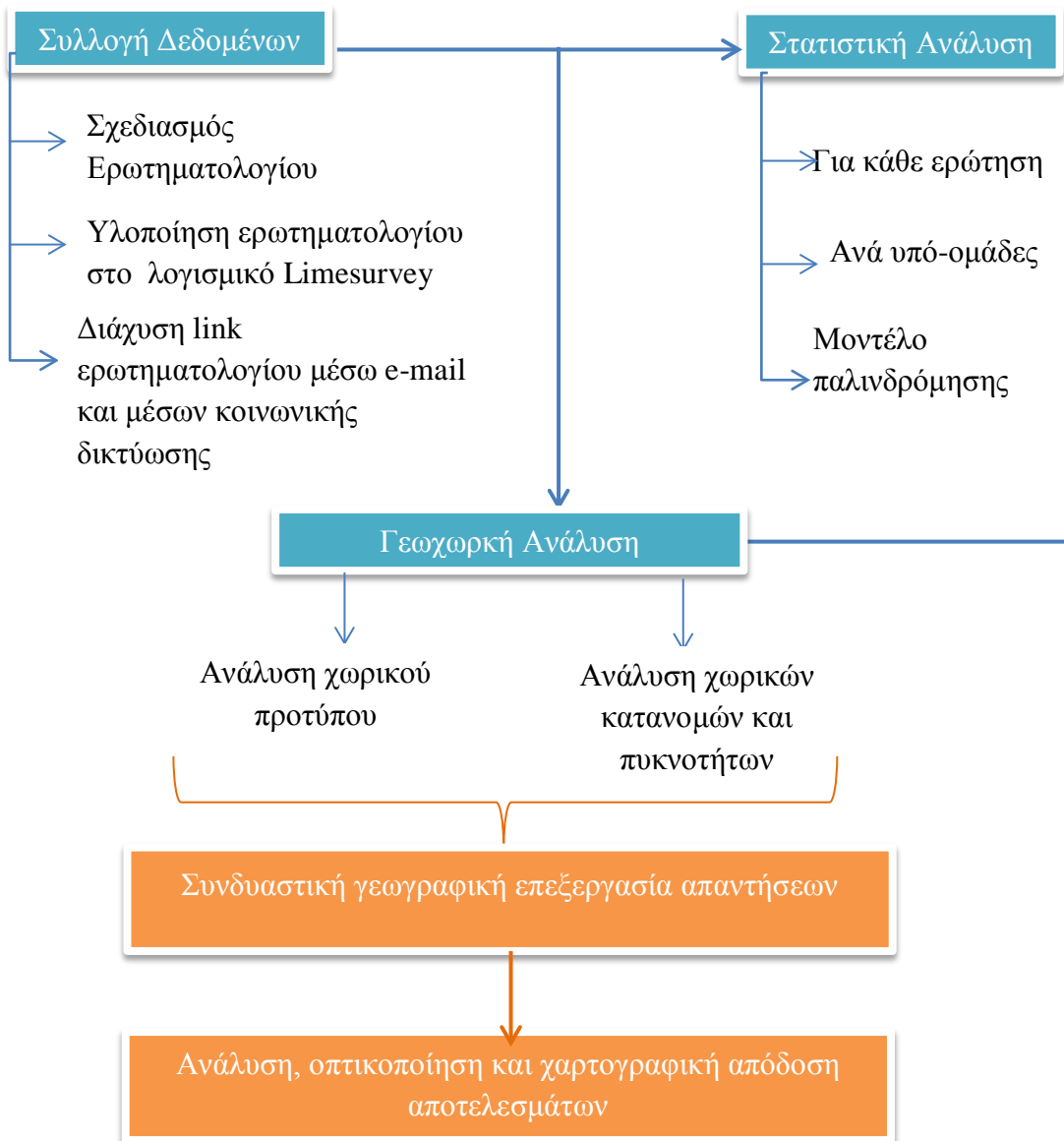
Το εργαλείο Kernel Density υπολογίζει την πυκνότητα των χαρακτηριστικών σε μια γειτονιά γύρω από αυτά. Υπολογίζει μία τιμή ανά μονάδα επιφάνειας από κάθε σημείο ή γραμμή χρησιμοποιώντας την τεχνική χωρικής παρεμβολής. Η τιμή της επιφάνειας είναι υψηλότερη στη θέση του σημείου και μειώνεται με την αύξηση της απόστασης από το σημείο φθάνοντας το μηδέν. Στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας Kernel Density είναι συνήθως ένα σύνολο δεδομένων raster (Longley et al. 2005), όπου κάθε κελί έχει μια τιμή πυκνότητας που είναι σταθμισμένη ανάλογα με την απόσταση από τα αρχικά χαρακτηριστικά. Ο χρήστης μπορεί να επιλέξει το μέγεθος ράστερ του κελιού, το πεδίο του χαρακτηριστικού που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό, τις μονάδες του μέτρου και της ακτίνας ή το εύρος ζώνης (Smith et al. 2007).

Οι μέθοδοι παρεμβολής της αντίστροφης απόστασης (Inverse Distance Weighted) συνδυάζουν την ιδέα της εγγύτητας που πρεσβεύουν τα πολύγωνα Thiessen με τη σταδιακή μεταβολή των επιφανειών τάσης (Burrough & McDonnell, 1998). Η υπόθεση που ισχύει εδώ είναι ότι η τιμή μιας μεταβλητής z σε ένα σημείο στο οποίο δεν έχει προηγηθεί μέτρηση της μεταβλητής είναι ένας μέσος όρος των σημείων που έχουν μετρήσεις και υπάρχουν εντός της γειτονίας του μη μετρούμενου σημείου. Αυτός ο μέσος όρος έχει υπολογιστεί από έναν αλγόριθμο ο οποίος δίνει συντελεστές βαρύτητας στα σημεία των δεδομένων με βάση την απόστασή τους από το μη μετρούμενο. Η μέθοδος παρεμβολής της αντίστροφης απόστασης χρησιμοποιείται ευρέως στα γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα. Το εργαλείο I.D.W. είναι επί της ουσίας ένας αλγόριθμος παρεμβολής που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία επιφανειών τύπου raster και βασίζεται στη λογική πως κάθε άγνωστο σημείο επηρεάζεται περισσότερο από τα κοντινά γνωστά σημεία και λιγότερο από τα πιο μακρινά.

Τέλος, για τη συνολική αξιολόγηση της περιοχής μελέτης ως προς το πρόβλημα του φόβου του εγκλήματος και της εγκληματικότητας συνδυάστηκαν οι raster χάρτες που δημιουργήθηκαν με τη χρήση του εργαλείου Raster Calculator.

5.4 Διάγραμμα ροής μεθοδολογικού πλαισίου

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται το διάγραμμα ροής (4.1) της μεθοδολογίας που ακολουθείται.

Διάγραμμα 4.1: Διάγραμμα ροής μεθοδολογικού πλαισίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

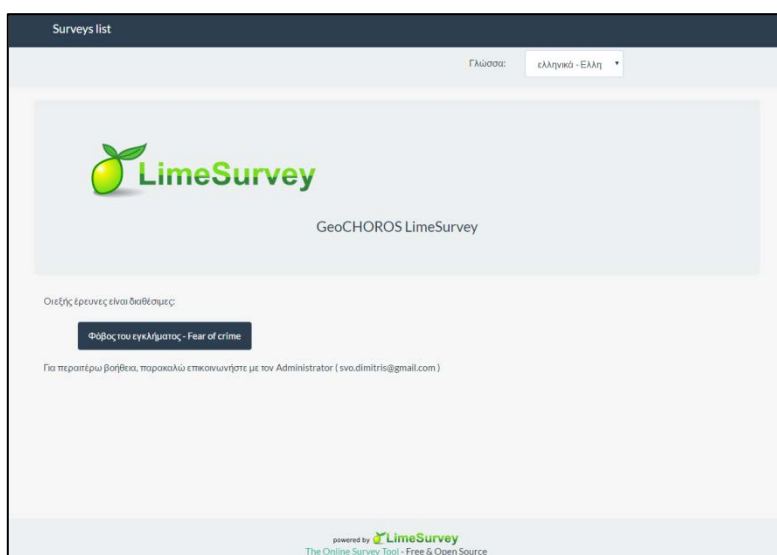
Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την επεξεργασία των δεδομένων των ερωτηματολογίων με τη χρήση του προγράμματος ArcGis όσον αφορά τη χωρική ανάλυση τους και με χρήση του προγράμματος Spotfire by Tibco όσον αφορά τη στατιστική ανάλυση μέσω διαγραμμάτων, για την περιοχή μελέτης, δηλαδή το νομό Αττικής.

6.1 Συλλογή δεδομένων

Στην ενότητα αυτή περιγράφεται η διαδικασία συλλογής των απαραίτητων δεδομένων σχετικά με το φόβο του εγκλήματος. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενο κεφάλαιο αποφασίστηκε η συλλογή των δεδομένων με τη χρήση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων με τις εξής κατηγορίες ερωτήσεων:

- Personal Questions/Προσωπικά Χαρακτηριστικά
- Basic Questions/Γενικές Ερωτήσεις
- Basic questions II/ Ερωτήσεις σχετικά με την περιοχή κατοικίας
- Personal Questions II/Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Το ερωτηματολόγιο που σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε στο λογισμικό Limesurvey, «ανέβηκε» στην ιστοσελίδα <http://geochoros.survey.ntua.gr/limesurvey/>, σε server που δημιουργήθηκε για τις ανάγκες της εν λόγω εργασίας στη Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και συγκεκριμένα στο γραφείο της ερευνητικής ομάδας «GeoCHOROS Geospatial Analysis & GIS Research Group». Στην παρακάτω εικόνα (5.1) παρουσιάζεται η αρχική σελίδα του εν λόγω link, όπου με την επιλογή του ερωτηματολογίου ξεκινούσε η διαδικασία συμπλήρωσης του που δεν ξεπερνούσε τα 10 λεπτά.

Εικόνα 5.1: Αρχική σελίδα ερωτηματολογίου
Πηγή: <http://geochoros.survey.ntua.gr/limesurvey/>

Το πλήρες ερωτηματολόγιο όπως παρουσιάζεται και στο Παράρτημα της παρούσας εργασίας αποτελείται από 24 ερωτήσεις, κατηγοριοποιημένες όπως αναφέρθηκε προηγουμένως και υπολογίστηκε αρχικά πως για τη συμπλήρωση του απαιτούνταν περίπου 10 λεπτά. Πριν την έναρξη συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου εμφανιζόταν ένα εισαγωγικό σημείωμα όπως παρουσιάζεται και στην παρακάτω εικόνα(5.2).

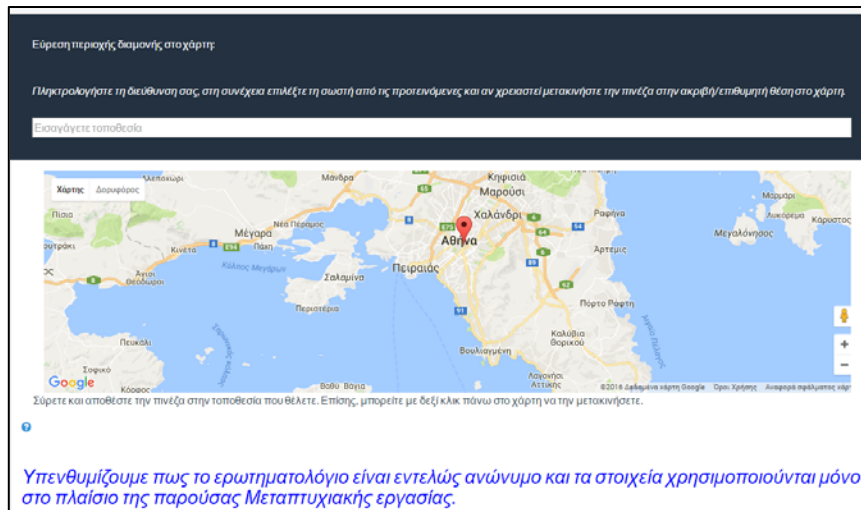
Εικόνα 5.2: Εισαγωγικό σημείωμα ερωτηματολογίου

Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η ενημέρωση του χρήστη για τους λόγους που πραγματοποιείται η εν λόγω έρευνα, τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά που οφείλει να γνωρίζει όπως η έννοια του φόβου του εγκλήματος αλλά και τα συνηθέστερα εγκλήματα που συναντώνται καθημερινά. Επιπλέον κατέστη σαφές πως η έρευνα είναι πλήρως ανώνυμη και πως τα στοιχεία που θα προκύψουν, θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνον για τη χωροχρονική διερεύνηση του ζητήματος του φόβου του εγκλήματος μέσω της χαρτογραφικής απόδοσης και γεωγραφικής ανάλυσης των αποτελεσμάτων. Τέλος, ο χρήστης ενημερωνόταν για το χρόνο που απαιτούνταν για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, ο οποίος υπολογίστηκε αρχικά στα 10 περίπου λεπτά της ώρας.

Επιπροσθέτως, αξίζει να παρουσιαστεί εκτενέστερα η ερώτηση 4, κατά την οποία ο χρήστης μέσω ενός χάρτη GoogleMaps προσδιόριζε τον τόπο κατοικίας του με τους εξής δύο (2) τρόπους:

- α) με τη μετακίνηση της πινέζας στην επιθυμητή θέση, είτε
- β) με τη συμπλήρωση της διεύθυνσης κατοικίας του χρήστη στο αντίστοιχο πεδίο και επιλογή της σωστής από τις προτεινόμενες.

Κατά αυτό τον τρόπο κατέστη δυνατή η χωρικοποίηση όλων των απαντήσεων με χρήση των συντεταγμένων που απέδιδε το λογισμικό μέσω των GoogleMaps. Στην παρακάτω εικόνα(5.3) παρουσιάζεται η εν λόγω -πολύ σημαντική για την έρευνα- ερώτηση.

Εικόνα 5.3: Ερώτηση 4 ερωτηματολογίου

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή συλλογή των δεδομένων ήταν η κοινοποίηση της έρευνας σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο κοινό. Οι τρόποι οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν είναι οι παρακάτω:

- Με χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης όπως για παράδειγμα Facebook, Twitter και ειδικότερα σε σελίδες(pages) επιστημονικού ενδιαφέροντος.
- Με χρήση λιστών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παρέχουν κάποια Πανεπιστημιακά ιδρύματα ή σχολές, όπως για παράδειγμα η Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών ή το Πανεπιστήμιο του Βόλου.
- Με άμεση κοινοποίηση του σε γνωστούς/φίλους.

6.2 Εξαγωγή και διαμόρφωση δεδομένων

Σε αυτήν την ενότητα περιγράφεται η μεθοδολογία επεξεργασίας των δεδομένων ώστε να εξαχθούν τα απαιτούμενα αποτελέσματα.

Τα ερωτηματολόγια τα οποία συμπληρώθηκαν ανέρχονται στα 529, εκ των οποίων όμως τα 387 ήταν πλήρη και τα υπόλοιπα 142 ημιτελή. Για αυτό το λόγο επιλέχθηκαν προς εξαγωγή μόνο τα πλήρως απαντημένα ερωτηματολόγια.

Το limesurvey παρέχει μια ποικιλία επιλογών ως προς το αρχείο εξαγωγής καθώς και για τα χαρακτηριστικά εμφάνισης των απαντήσεων. Επιλέχθηκε η εξαγωγή των απαντήσεων σε μορφή .xlsx ώστε να διαμορφωθεί αρχικά στο Microsoft Office Excel, πριν την εισαγωγή του στα επιμέρους λογισμικά τόσο για την στατιστική όσο και για τη γεωχωρική ανάλυση των δεδομένων.

Αρχικά, το αρχείο διαμορφώθηκε κατάλληλα και επιλέχθηκαν οι απαντήσεις που προέρχονταν από το Νομό Αττικής που είναι και η περιοχή μελέτης της εν λόγω εργασίας. Οι απαντήσεις ήταν 300 από τις 387 πλήρεις. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε ο διαχωρισμός της ερώτησης 4 ώστε οι συντεταγμένες σε φ, λ να βρίσκονται σε διαφορετικές στήλες για να επιτευχθεί στη συνέχεια η γεωκωδικοποίησή τους. Στην παρακάτω εικόνα (5.4) παρουσιάζεται ένα δείγμα του πίνακα των απαντήσεων.

Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
2	123 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα	11623	37 99293	23 75994	37 992931	4	4	1	1	6	3	1	Πολύ καλή	3						
3	52 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα	16683				4	3	3	2	5	5	2	Όχι καθόλου	4						
4	335 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα	11623	37 99997	23 75144	37 999971	2	4	3	3	5	4	2	Ήμερος	4						
5	197 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα	11623	37 96074	23 73803	37 960737	5	3	4	4	5	3	4	Όχι καθόλου	3						
6	492 25 34	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Βόρεια	8179 570	54 51733	-6 9328	54 517331	1	4	4	3	4	4	2	Άλλο απάντη	3						
7	376 35 44	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Κεντρικά	16342	37 93062	23 74762	37 930623	5	2	4	4	2	1	4	Όχι καθόλου	3						
8	162 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Βόρεια	11751	38 03862	23 69708	38 038623	5	5	1	1	5	4	5	Πολύ καλή	3						
9	217 15 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Καλαμάτα	11676	37 99566	23 73422	37 995663	3	2	2	2	4	2	2	Όχι καθόλου	4						
10	118 45 54	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Μακεδονία	11122	38 05378	23 73663	38 053783	5	6	5	5	3	1	5	Ήμερος	2						
11	191 15 34	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Μακεδονία	15124				5	2	4	4	5	3	3	Άλλο απάντη	2						
12	472 15 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Μακεδονία	15125	38 03432	23 61324	38 034323	5	5	5	4	3	1	5	Όχι απάντη	4						
13	456 25 34	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Πελοπόννησος	11160	37 99811	23 34292	37 998103	3	3	2	1	3	3	4	Ήμερος	2						
14	235 15 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Στερεά	17 97257	23 77574	37 97298		5	4	4	3	3	3	2	Ήμερος	3						
15	295 25 34	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	17 99615	23 65642	37 996154		5	5	3	3	1	2	3	Όχι απάντη	3						
16	514 35 44	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	17951	37 99117	23 65131	37 991173	5	3	5	4	4	2	5	Πολύ καλή	3						
17	169 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	15341	37 99997	23 91962	37 999963	5	4	3	3	3	3	3	Ήμερος	2						
18	296 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	18241	38 09151	23 82009	38 091612	5	3	4	3	3	3	4	Ήμερος	1						
19	329 55 64	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	ΑΙΤΙΑ ΠΑΡΟ	15343	38 02326	23 83216	38 023263	5	4	4	5	5	4	4	Όχι απάντη	2						
20	149 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	15342	38 08797	23 82232	38 087974	1	4	4	4	3	2	4	Όχι απάντη	1						
21	358 45 54	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	15341	38 08685	23 81177	38 086847	4	3	4	3	4	2	2	Ήμερος	1						
22	487 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	15343	38 01884	23 82800	38 018841	5	3	3	3	4	1	1	Ήμερος	2						
23	511 35 44	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	15343	38 01884	23 82800	38 018841	5	4	4	4	3	1	3	Όχι απάντη	1						
24	432 15 34	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	15343	38 02933	23 83448	38 029333	5	2	3	3	3	2	2	Ήμερος	1						
25	77 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	17342				1	3	3	3	5	3	3	Άλλο απάντη	3						
26	224 15 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	17 92741	23 72990	37 927409		3	3	2	3	3	1	3	Ήμερος	2						
27	518 15 34	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	17343	37 94278	23 73522	37 942783	4	3	4	3	4	4	4	2	Ήμερος	4					
28	236 15 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	17341	37 93259	23 72748	37 932589	5	3	2	2	4	3	4	Όχι απάντη	3						
29	296 35 44	Άνδρας	Ελλάδα	Πελοπόννησος	Αιολία	21160	36 19051	26 71636	36 190514	5	3	5	2	4	2	1	Όχι απάντη	2						
30	198 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	17342	37 93181	23 73054	37 931811	5	3	4	4	2	2	4	Όχι απάντη	2						
31	292 25 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αιολία	26160	38 00802	21 44462	38 008015	1	2	5	4	2	1	5	Ήμερος	1						
32	22 15 34	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα	38 00030	23 73334	38 000385		2	1	2	1	4	2	1	Πολύ καλή	5						
33	53 35 44	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα					5	3	1	2	1	1	1	Ήμερος	4						
34	75 15 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα	11772	37 97442	23 77263	37 974203	5	3	4	3	2	2	2	Όχι απάντη	3						
35	80 15 34	Γυναίκα	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα	11291	38 00811	23 7696	38 008083	5	2	5	5	3	1	5	Όχι απάντη	1						
36	91 25 34	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα		37 98559	23 73963	37 985591	5	3	3	2	5	3	2	Όχι απάντη	4						
37	99 55 64	Άνδρας	Ελλάδα	Αττική	Αθήνα	16681	37 98647	23 73668	37 986472	3	3	2	1	4	3	2	Άλλο απάντη	3						

Εικόνα 5.4: Δείγμα πίνακα απαντήσεων

6.3 Στατιστική ανάλυση δεδομένων

Στην ενότητα αυτή περιγράφεται η στατιστική ανάλυση των απαντήσεων με χρήση του λογισμικού SPSS-TIBCO. Τα ερωτηματολόγια που αναλύθηκαν ανέρχονται σε 300 όπως αναφέρθηκε προηγουμένως και αξίζει να αναφερθεί ότι ο μέσος χρόνος ολοκλήρωσης τους ήταν τα 9 λεπτά, επομένως η αρχική εκτίμηση πως χρειάζονται περίπου 10 λεπτά για τη συμπλήρωση του ήταν ακριβής. Αφού εισήχθηκε ο πίνακας των απαντήσεων στο λογισμικό ξεκίνησε η στατιστική ανάλυσή τους.

6.3.1 Δημογραφικό προφίλ δείγματος

Αρχικά αξίζει να παρουσιασθεί το δημογραφικό προφίλ των ερωτηθέντων όπως προέκυψε από τις προσωπικές και δημογραφικές ερωτήσεις των κατηγοριών 1 και 4. Στον παρακάτω πίνακα(5.1) παρουσιάζεται το φύλο και η ηλικιακή ομάδα των ερωτηθέντων.

Πίνακας 5.1: Φύλο και ηλικιακή ομάδα δείγματος

	n	Ποσοστό
Φύλο		
Άντρας	128	43%
Γυναίκα	172	57%
Ηλικιακή Ομάδα		
15-24	92	30.7%
25-34	133	44.3%
35-44	37	12.3%
45-54	23	7.7%
55-64	13	4.3%
65-70	1	0.3%
70+	1	0.3%
Σύνολο	300	100%

Παρατηρείται πως το 43% των ερωτηθέντων είναι άντρες, ενώ το 57% γυναίκες. Επίσης περίπου το 44.3%, δηλαδή 133 ερωτηθέντες ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των 25-34 και συνολικά το 75% έχουν ηλικία μεταξύ 15-34. Μόλις 2 από το δείγμα είναι άνω των 65ετών. Το αποτέλεσμα είναι λογικό και αναμενόμενο καθώς η έρευνα πραγματοποιήθηκε μέσω διαδικτύου και οι νεότερες ηλικίες είναι πιο εξοικειωμένες με τις νέες τεχνολογίες.

Στον παρακάτω πίνακα(5.2) παρουσιάζεται το μορφωτικό επίπεδο και η επαγγελματική κατάσταση των ερωτηθέντων.

Πίνακας 5.2: Μορφωτικό επίπεδο και επαγγελματική κατάσταση δείγματος

	n	Ποσοστό
Μορφωτικό επίπεδο		
Απολυτήριο Γυμνασίου	1	0.3%
Απολυτήριο Λυκείου	41	13.7%
Πτυχίο (ΑΕΙ-ΤΕΙ)	140	46.7%
Μεταπτυχιακός τίτλος	101	33.7%
Διδακτορικός τίτλος	17	5.7%
Επαγγελματική Κατάσταση		
Μαθητής	2	0.7%
Φοιτητής.	118	39.3%
Εργαζόμενος μερικής απασχόλησης.	25	8.3%
Εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης.	121	40.3%
Άνεργος.	30	10.0%
Συνταξιούχος	4	1.3%
Σύνολο	300	100%

Αξίζει να αναφερθεί πως το 86.1% του δείγματος είναι -ή πρόκειται να είναι σύντομα-τουλάχιστον απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με το 46.7% να έχει πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ. Όσον αφορά την επαγγελματική κατάσταση των ερωτηθέντων το μεγαλύτερο γκρουπ είναι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης ενώ το 39.3% είναι φοιτητές.

Στον επόμενο πίνακα (5.3) παρουσιάζεται το θρήσκευμα και ο σεξουαλικός προσανατολισμός των ερωτηθέντων. Είναι δύο κατηγορίες κοινωνικών ομάδων, στις οποίες παρατηρείται έντονα το φαινόμενο του φόβου του εγκλήματος, κυρίως λόγω λεκτικών και ρατσιστικών επιθέσεων.

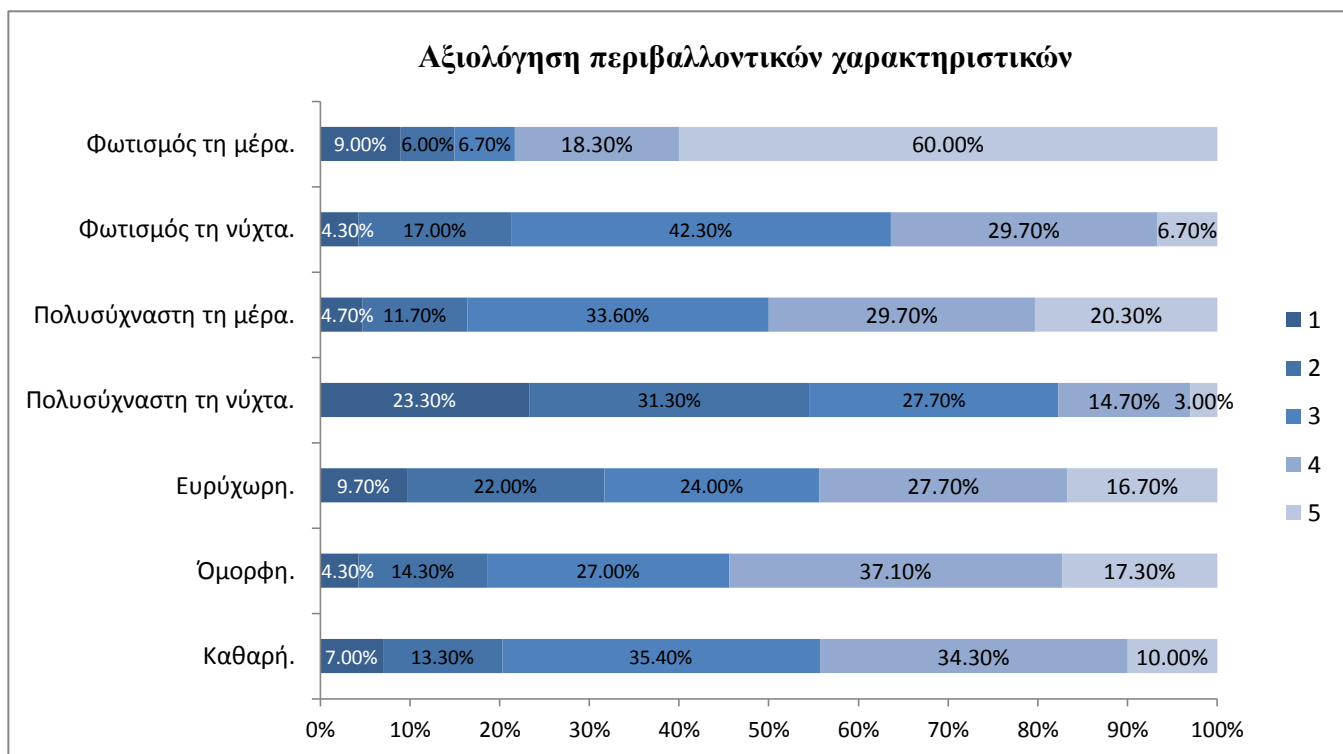
Πίνακας 5.3: Θρήσκευμα και σεξουαλικός προσανατολισμός δείγματος

	n	Ποσοστό
Θρήσκευμα		
Χριστιανός	207	69.0%
Μουσουλμάνος	2	0.7%
Βουδιστής	1	0.3%
Άθεος	52	17.3%
Άλλο	4	1.3%
Δεν απαντώ	34	11.3%
Σεξουαλικός Προσανατολισμός		
Ετεροφυλόφιλος	262	87.3%
Ομοφυλόφιλος	3	1.0%
Αμφιφυλόφιλος	8	2.7%
Δεν απαντώ	27	9.0%
Σύνολο	300	100%

Όσον αφορά το θρήσκευμα, το 69.0% δήλωσαν χριστιανοί, το 17.3% πως είναι άθεοι και το 11.3% του δείγματος προτίμησε να μην απαντήσει σε αυτή την ερώτηση. Επιπλέον το 87.3% δήλωσαν ότι είναι ετεροφυλόφιλοι όσον αφορά το σεξουαλικό προσανατολισμό τους και το 9.0% προτίμησε να μην απαντήσει. Είναι άξιο αναφοράς πως μόλις το 3.7% απάντησε κάποια από τις δύο (2) άλλες επιλογές.

6.3.2 Χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος

Η ερώτηση νο.5 αφορούσε την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της περιοχής που επέλεξε ο χρήστης ότι διαμένει σε μια κλίμακα από 1 έως 5, όπου 1 ήταν ο ελάχιστος βαθμός και 5 ο μέγιστος. Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία τα χαρακτηριστικά του δομημένου ή μη περιβάλλοντος συνδέονται άμεσα με το αίσθημα φόβου του εγκλήματος, όπως για παράδειγμα ο επαρκής ή μη φωτισμός κατά τη διάρκεια της νύχτας ειδικότερα, αλλά και την ημέρα. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα (5.1)

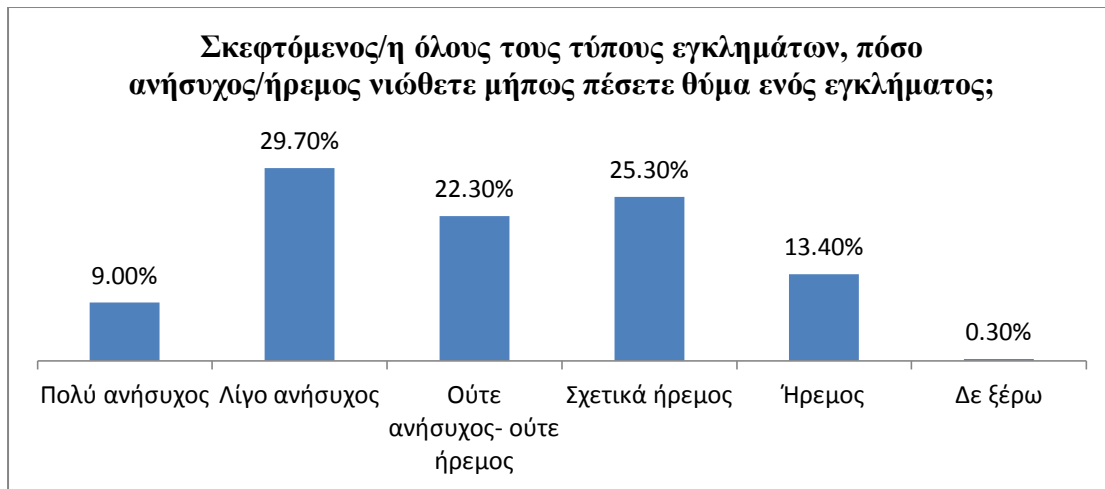

Διάγραμμα 5.1: Αξιολόγηση περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών

Όπως είναι λογικό παρατηρούνται σημαντικές διαφορές μεταξύ ημέρας και νύχτας. Συγκεκριμένα, όσον αφορά το φωτισμό μόλις το 6.7% των ερωτηθέντων απάντησαν στη μεγαλύτερη κλίμακα για τη νύχτα, ενώ για τη μέρα το 60%. Άρα, είναι ένας σημαντικός παραγοντας που πιθανότατα επιδρά στο φόβο του εγκλήματος και αξίζει να αξιολογηθεί συνδυαστικά με την ερώτηση 12-Πόσο ασφαλής νιώθετε όταν είστε έξω. Όσον αφορά τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά παρατηρήθηκε πως δόθηκαν κυρίως απαντήσεις γύρω από τη μέση κλίμακα.

6.3.3 Γενικά για το φόβο του εγκλήματος

Στη συνέχεια των αρχικών προσωπικών ερωτήσεων, οι ερωτούμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις που αφορούσαν το κύριο αντικείμενο μελέτης της εν λόγω εργασίας, δηλαδή το φόβο του εγκλήματος. Έτσι ερωτήθηκαν αρχικά κατά πόσο ανησυχούν στην πιθανότητα να πέσουν θύμα οποιασδήποτε εγκληματικής ενέργειας. Στο παρακάτω διάγραμμα(5.1) παρουσιάζονται τα γενικότερα αποτελέσματα αυτής της ερώτησης.

Διάγραμμα 5.2: Ανήσυχος/ήρεμος για όλους τους τύπους εγκλημάτων

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 38.7% των ερωτηθέντων απάντησε πως ανησυχεί σε κάποιο βαθμό για το αν θα πέσουν θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας και περίπου ίδιο ποσοστό 38.6% απάντησε πως δεν ανησυχεί. Επομένως υπάρχουν πολλά περιθώρια να μειωθεί περαιτέρω η ανησυχία γύρω από την εγκληματικότητα, ακόμα και σε αυτούς που δήλωσαν πως είναι σχετικά ήρεμοι (25.3%). Σημαντικό στοιχείο είναι επίσης πως περίπου 1 στους 10 (9%) «ανησυχεί πολύ», ποσοστό αρκετά μεγάλο.

Ωστόσο, γενικά δε δόθηκαν ακραίες απαντήσεις αλλά γύρω από τη μέση κλίμακα (77.3%).

Επιπλέον, το μέγεθος του προβλήματος της εγκληματικότητας και κατ' επέκταση του φόβου του εγκλήματος καταδεικνύεται από το γεγονός ότι σε παρόμοια έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Μπράκνελ (Bracknell) της Αγγλίας, το 60% των ερωτηθέντων απάντησαν πως δεν ανησυχούν για κάποια εγκληματική ενέργεια.

Ανάλυση ανά υπο-ομάδες

Αρκετό ενδιαφέρον παρουσιάζει η περαιτέρω ανάλυση της παραπάνω ερώτησης σε συνδυασμό με συγκεκριμένα δημογραφικά γκρουπ, τα οποία φαίνεται να είναι πιο ανήσυχα μήπως πέσουν θύμα εγκληματικές ενέργειας. Τα αποτελέσματα είναι τα εξής:

- Οι γυναίκες ανησυχούν περισσότερο σε σχέση με τους άντρες (46.5%-28.1%).
- Στην ηλικιακή ομάδα 15-24 παρατηρείται το μικρότερο ποσοστό «ανησυχίας» και ανέρχεται στο 32.6%.
- Όσοι έχουν πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας τους τελευταίους 12 μήνες επέλεξαν σε μεγαλύτερο ποσοστό την ακραία επιλογή «Πολύ ανήσυχος», σε σχέση με αυτούς που δεν έχουν πέσει (18.8%-7.8%). Συνολικά, το 37.6% δήλωσε ότι είναι ανήσυχοι, σε αντίθεση με το 31.3% που δήλωσαν ότι είναι ήρεμοι. Συνεπώς, το να έχει πέσει κάποιος θύμα εγκληματικής ενέργειας στο παρελθόν δε σημαίνει απαραίτητα ότι θα φοβάται περισσότερο στο μέλλον.

Προφίλ «ανήσυχου» ανθρώπου

Στη συνέχεια, επιλέχθηκαν όσοι δήλωσαν «ανήσυχου» σε συνδυασμό με το δημογραφικό τους προφίλ. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, το προφίλ των ανθρώπων με το μεγαλύτερο ποσοστό στην κατηγορία «ανήσυχου» μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας. Συγκεκριμένα επιλέχθηκαν τα εξής δημογραφικά χαρακτηριστικά:

- Φύλο
- Ηλικιακή ομάδα
- Μορφωτικό επίπεδο
- Επαγγελματική κατάσταση

Έτσι, προέκυψε πως το 14.7% των ανθρώπων που δήλωσαν πως ανησυχούν είναι γυναίκες, στην ηλικία των 25-34, κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου και εργάζονται σε πλήρη απασχόληση. Σημαντικό ποσοστό, που ανέρχεται σε 10.4% όσων ανησυχούν είναι επίσης γυναίκες, στην ηλικία των 15-24 και φοιτήτριες.

6.3.4 Επίπτωση εγκληματικότητας και φόβου του εγκλήματος στην ποιότητα ζωής

Στη συνέχεια, τέθηκαν δύο παρόμοιες ερωτήσεις που καλούσαν τους ερωτηθέντες να απαντήσουν στο κατά πόσο νιώθουν πως επηρεάζεται η ποιότητα ζωή τους από την εγκληματικότητα και το φόβο του εγκλήματος. Να αναφερθεί πως έπρεπε να απαντήσουν σε μια κλίμακα από 1 έως 5, όπου 1 σήμαινε πως δεν επηρεάζεται καθόλου η ζωή τους και 5 επηρεάζεται πλήρως. Ο παρακάτω πίνακας 5.4 συνοψίζει τα αποτελέσματα και των δύο ερωτήσεων.

Πίνακας 5.4: Ποιότητα ζωής και εγκληματικότητα/φόβος του εγκλήματος

Πόσο επηρεάζεται η ζωή σας από:

	Εγκληματικότητα	Φόβο του εγκλήματος
1	12.7%	14.7%
2	33.7%	30.7%
3	32.6%	29.6%
4	17 %	21.3%
5	4%	3.7%
Μέσος όρος	2.62	2.63

Ο πίνακας δείχνει πως η εγκληματικότητα και ο φόβος του εγκλήματος επιδρά σε κάποιο βαθμό στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Συνολικά το 21% απάντησε πως η εγκληματικότητα επιδρά σημαντικά στη ζωή τους και το 25% πως ο φόβος του εγκλήματος επιδρά σημαντικά. Επομένως, παρατηρώντας και το μέσο όρο που

προέκυψε παρόμοιος και για τις 2 ερωτήσεις (2.62-2.63), συμπεραίνεται ότι η εγκληματικότητα καθώς και ο φόβος του εγκλήματος επιδρά στην ποιότητα ζωής των πολιτών και υπάρχουν αρκετά περιθώρια βελτίωσης της.

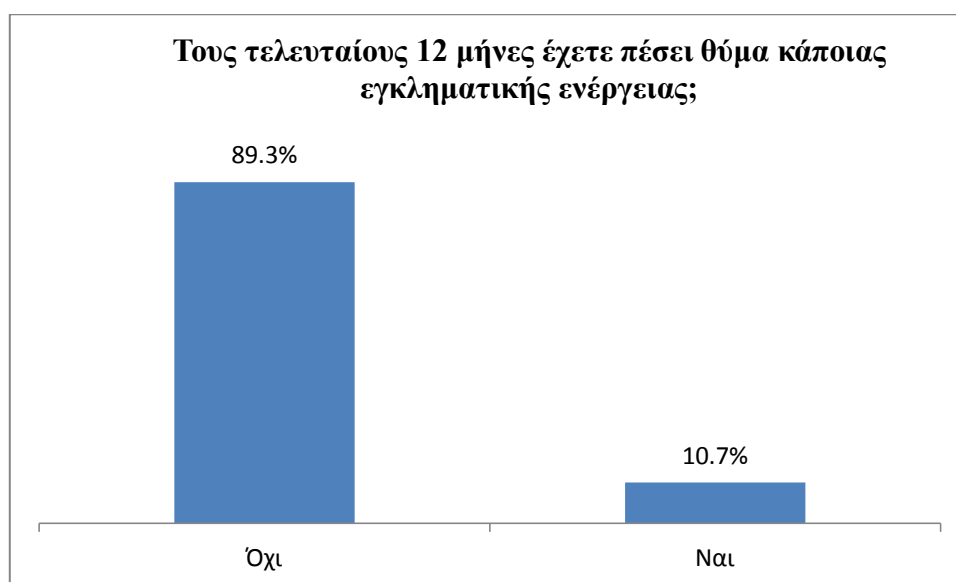
Ανάλυση ανά υπο-ομάδες

Παρατηρούνται ξανά κάποιες διαφορές ανά δημογραφικό γκρουπ για την παραπάνω ερώτηση. Τα αποτελέσματα είναι τα εξής:

- Η εγκληματικότητα επηρεάζει περισσότερο τους άντρες σε σχέση με τις γυναίκες (26.3%-16.8%). Ενώ ο φόβος του εγκλήματος λιγότερο τους άντρες σε σχέση με τις γυναίκες (23.5%-26.1%).
- Η ποιότητα ζωής όσων έχουν πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας τους τελευταίους 12 μήνες επηρεάζεται σημαντικά(34.4%) και περισσότερο σε σχέση με όσους δεν έχουν πέσει (34.4%-19.4%).
- Μόλις δύο ερωτούμενοι (1.7%) όσων είχαν απαντήσει πως είναι ανήσυχοι μήπως πέσουν θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας, δήλωσαν πως δεν επηρεάζεται καθόλου η ζωή τους από την εγκληματικότητα και το φόβο του εγκλήματος. Επομένως γίνεται εύκολα αντιληπτό πως η ανησυχία για την εγκληματικότητα και το φόβο του εγκλήματος είναι άμεσα συνυφασμένη με την ποιότητα ζωής των ανθρώπων.

6.3.5 Θύματα εγκληματικότητας

Στην ερώτηση 9 οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν εάν έχουν πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας τους τελευταίους 12 μήνες. Δε ζητήθηκαν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το είδος του εγκλήματος. Οι απαντήσεις παρατίθενται στο παρακάτω διάγραμμα(5.3)

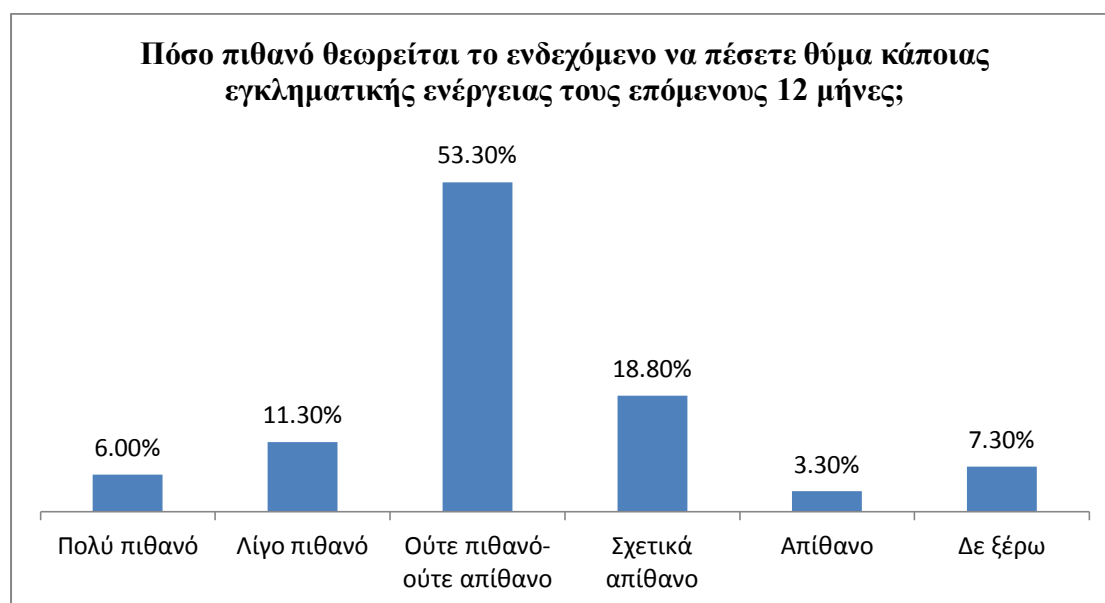

Διάγραμμα 5.3: Θύματα εγκληματικής ενέργειας τους τελευταίους 12 μήνες

Όπως φαίνεται περίπου ένα στους δέκα (10.7%) των ερωτηθέντων απάντησε πως έχει πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας. Παρακάτω παρουσιάζονται κάποιες διαφορές ανά υπό-ομάδα.

- Το 11.6% των γυναικών έχουν πέσει θύμα σε σχέση με το 9.4% των αντρών.
- Μόλις το 7.5%% των ατόμων που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των 25-34 έχει πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας ενώ στις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες το ποσοστό κυμαίνεται περίπου στο 13%.

Στη συνέχεια στην ερώτηση 10, ερωτήθηκαν πόσο πιθανό θεωρούν το ενδεχόμενο να πέσουν θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας μέσα στους επόμενους 12 μήνες. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα(5.4).

Διάγραμμα 5.4: Πιθανότητα ενδεχομένου να πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες

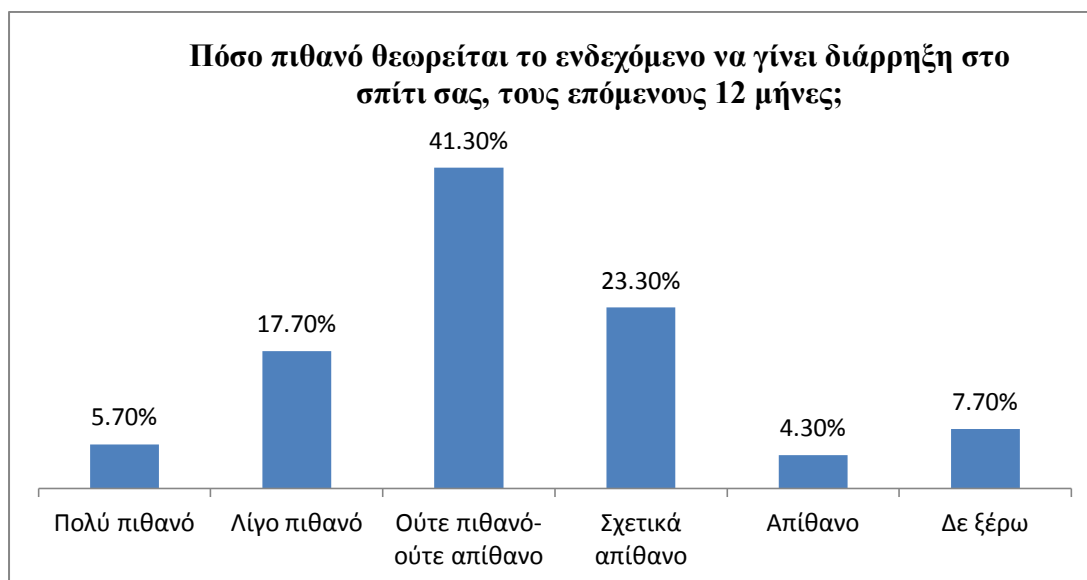
Η πλειοψηφία απάντησε πως δεν είναι ούτε πιθανό-ούτε απίθανο. Επομένως γίνεται εμφανές πως υπάρχει μια ανησυχία σχετικά με την εγκληματικότητα, καθώς επίσης μόλις το 22.1% απάντησε ότι είναι απίθανο ή σχετικά απίθανο το ενδεχόμενο να πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην έρευνα του Bracknell ανέρχεται στο 73%.

Δεν εντοπίστηκαν μεγάλες διαφορές ανά δημογραφικό γκρουπ, ωστόσο αξίζει να αναφερθούν τα εξής:

- Το 31.9% όσων απάντησαν στην ερώτηση 6 πως είναι «ανήσυχου» μήπως πέσουν θύμα ενός εγκλήματος θεωρούν και πιθανό το ενδεχόμενο να πέσουν θύμα μέσα στους επόμενους 12 μήνες, σε αντίθεση με μόλις το 7.6% όσων απάντησαν πως είναι «ήρεμοι».
- Το 31.3% όσων έχουν πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας τους προηγούμενους 12 μήνες, θεωρούν πιθανό το ενδεχόμενο να ξαναπέσουν. Αντιθέτως, μόλις το 15.7% όσων δεν έχουν πέσει δήλωσε πως το θεωρούν

πιθανό ενδεχόμενο. Επομένως οι προηγούμενες προσωπικές εμπειρίες των ερωτηθέντων σχετικά με το αν έχουν πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας επηρεάζουν σημαντικά το φόβο τους μήπως ξαναπέσουν.

Επιπρόσθετα, στην ερώτηση 11, ερωτήθηκαν πόσο πιθανό θεωρούν το ενδεχόμενο να γίνει διάρρηξη στο σπίτι σας μέσα στους επόμενους 12 μήνες. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα(5.5).

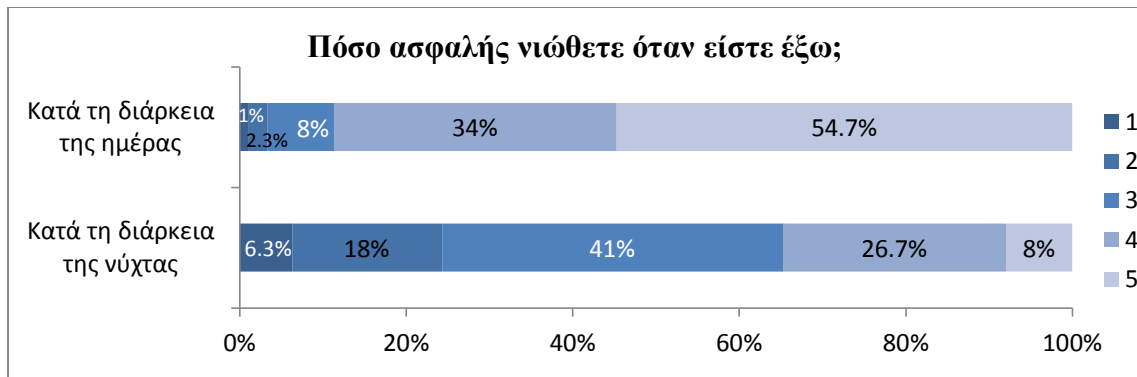
Διάγραμμα 5.5: Πιθανότητα ενδεχομένου να γίνει διάρρηξη στο σπίτι τους επόμενους 12 μήνες

Η πλειοψηφία απάντησε πως δεν είναι ούτε πιθανό-ούτε απίθανο (41.3%), το 27.6% των ερωτηθέντων πως δεν είναι πιθανό, και το 23.4% πως είναι πιθανό.

Επίσης οι γυναίκες θεωρούν πιο πιθανό από τους άντρες να γίνει διάρρηξη στο σπίτι τους (26.8%-18.7%).

6.3.6 Αίσθημα ασφάλειας σε εξωτερικό χώρο

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται η ερώτηση 12, που αναφέρεται στο πόσο ασφαλείς νιώθουν οι ερωτηθέντες όταν βρίσκονται έξω σε δύο περιπτώσεις. Την πρώτη κατά τη διάρκεια της ημέρας και τη δεύτερη κατά τη διάρκεια της νύχτας. Κλήθηκαν να απαντήσουν σε μια κλίμακα από 1 έως 5, όπου 1 δεν αισθάνονται καθόλου ασφαλείς και 5 πολύ ασφαλείς. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον παρακάτω διάγραμμα(5.6).

Διάγραμμα 5.6: Αίσθημα ασφάλειας σε εξωτερικό χώρο

Γίνεται εύκολα αντιληπτό πως κατά τη διάρκεια της ημέρας οι πολίτες νιώθουν μεγαλύτερη ασφάλεια. Συγκεκριμένα το 87.7% των ερωτηθέντων απάντησαν στην κλίμακα 4-5. Από την άλλη, κατά τη διάρκεια της νύχτας το ποσοστό αυτό πέφτει στο 34.4%, γεγονός που καταδεικνύει την αύξηση του φόβου του εγκλήματος σε εξωτερικούς χώρους κατά τις νυχτερινές ώρες.

Παρακάτω παρουσιάζεται η ανάλυση σε υπο-ομάδες όπως και στις προηγούμενες ερωτήσεις.

- Κατά τη διάρκεια της ημέρας δεν παρουσιάζονται διαφορές σε όσους απάντησαν πως νιώθουν ασφαλής ανά φύλο (Άντρες 87.5%- Γυναίκες 89.5%). Ωστόσο κατά τη διάρκεια της νύχτας το 47.6% των αντρών απάντησε πως νιώθουν ασφαλείς, τη στιγμή που μόλις το 25% των γυναικών απάντησε αντίστοιχα.
- Το 57.1% όσων απάντησαν πως νιώθουν «ήρεμοι» μήπως πέσουν θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας, απάντησαν επίσης πως νιώθουν ασφαλείς κατά τη διάρκεια της νύχτας, ενώ μόλις το 17.3% όσων «ανησυχούν» απάντησαν πως νιώθουν ασφαλείς. Έτσι γίνεται κατανοητό πως όσοι φοβούνται μήπως πέσουν θύματα εγκληματικής ενέργειας, παράλληλα διακατέχονται από αίσθημα ανασφάλειας κατά τη διάρκεια παραμονής τους σε εξωτερικό χώρο.
- Κανένας δεν απάντησε πως νιώθει «πολύ ασφαλής» κατά τη διάρκεια της νύχτας, εξ' αυτών που θεωρούν πιθανό το ενδεχόμενο να πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας στους επόμενους 12 μήνες.

Ανάλυση ως προς τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά

Η ανάλυση της εν λόγω ερώτησης, αξίζει να συνδυαστεί με τις απαντήσεις που δόθηκαν όσον αφορά τα χαρακτηριστικά του δομημένου ή μη περιβάλλοντος (ερώτηση 5).

Αρχικά, όσοι δώσανε υψηλή βαθμολογία στο φωτισμό της περιοχής κατά τη διάρκεια της νύχτας νιώθανε και περισσότερο ασφαλής έξω σε σχέση με όσους δώσανε χαμηλή. Επί παραδείγματι, κανείς δεν απάντησε πως νιώθει «Καθόλου ασφαλής»

κατά τη διάρκεια της νύχτας, εξ αυτών που δώσανε την υψηλότερη βαθμολογία σχετικά με το φωτισμό.

Αντίστοιχη διακύμανση παρατηρείται και με όσους δώσανε υψηλή βαθμολογία στο αν είναι πολυσύχναστη η περιοχή τους κατά τη διάρκεια της νύχτας.

6.3.7 Επίπεδο ανησυχίας για συγκεκριμένες εγκληματικές ενέργειες

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται μια από τις σημαντικότερες ερωτήσεις της εν λόγω έρευνας, σχετικά με το κατά πόσο ανησυχούν οι ερωτηθέντες για συγκεκριμένες εγκληματικές ενέργειες.

Συγκεκριμένα ρωτήθηκαν για τις εξής: α) Διάρρηξη του σπιτιού, β) κλοπή αυτοκινήτου, γ) ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη όπως στο πάρκο ή στη διαδρομή για το σχολείο, δ) χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών, ε) ληστεία ή επίθεση στο δρόμο, στ) θύμα εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένουν ή χρησιμοποιούν κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς.

Το 69% των ερωτηθέντων απάντησαν πως ανησυχούν τουλάχιστον για ένα από τα παραπάνω εγκλήματα.

Στο παρακάτω διάγραμμα (5.7) παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα που προέκυψαν.

Διάγραμμα 5.7: Ανήσυχος/ήρεμος για συγκεκριμένα είδη εγκλήματος

Είναι εμφανές πως το μεγαλύτερο ποσοστό ανησυχίας (41.8%) παρουσιάζεται στη «Διάρρηξη του σπιτιού σας», ακολουθεί η «ληστεία ή επίθεση στο δρόμο» (31.3%) και με παρόμοιο ποσοστό (30.7%) η «ασφάλεια των παιδιών σε δημόσια μέρη όπως στο πάρκο ή στη διαδρομή για το σχολείο». Για τη «χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών» ανησυχούν το 28% των ερωτηθέντων, το 26.7% για «κλοπή του αυτοκινήτου τους» και το 26% για να πέσουν «θύμα εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένουν ή χρησιμοποιούν κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς».

Ανάλυση ανά υπο-ομάδες ερώτησης 13

Στον παρακάτω πίνακα(5.5) αναλύεται η ερώτηση 13 ανάλογα το φύλο στο οποίο ανήκουν για όσους δήλωσαν ανήσυχοι.

Πίνακας 5.5: Ανήσυχος για συγκεκριμένα είδη εγκλήματος ανά φύλο

Όσον αφορά την περιοχή σας, πόσο ανήσυχος/ήρεμος είστε για τα παρακάτω:	Φύλο	
	Άντρας	Γυναίκα
Διάρρηξη του σπιτιού σας.	39.8%	43%
Κλοπή του αυτοκινήτου σας.	27.4%	26.1%
Ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη όπως στο πάρκο ή στη διαδρομή για το σχολείο.	28.1%	32.6%
Χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών.	25.8%	29.6%
Ληστεία ή επίθεση στο δρόμο.	19.6%	42.6%
Θύμα εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένουν ή χρησιμοποιούν κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς.	16.4%	33.1%

Από τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία γίνεται εύκολα αντιληπτό πως οι γυναίκες ανησυχούν περισσότερο, εξαιρώντας την πιθανή κλοπή του αυτοκινήτου τους στο οποίο ανησυχούν περισσότερο οι άντρες, με μικρή διαφορά ωστόσο (27.4%-26.1%). Παρατηρείται μεγάλη διαφορά μεταξύ αντρών και γυναικών, όσον αφορά την πιθανότητα να πέσουν θύμα «ληστείας ή επίθεσης στο δρόμο» (19.6%-42.6%) και «εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένουν ή χρησιμοποιούν κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς» (16.4%-33.1%).

Στη συνέχεια, αναλύεται ανάλογα με όσους δήλωσαν πως ανησυχούν ή είναι ήρεμοι σκεφτόμενοι μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας, γενικά όλα τα είδη (ερώτηση 6). Στον παρακάτω πίνακα (5.6) παρουσιάζονται τα αποτελέσματα.

Πίνακας 5.6: Ανήσυχος για συγκεκριμένα είδη εγκλήματος ανάλογα τις απαντήσεις ερώτησης 6

Όσον αφορά την περιοχή σας, πόσο ανήσυχος/ήρεμος είστε για τα παρακάτω:	Σκεφτόμενος/η όλους τους τύπους εγκλημάτων, πόσο ανήσυχος/ήρεμος νιώθετε μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος;	
	Ανήσυχος	Ήρεμος
Διάρρηξη του σπιτιού σας.	62%	23.3%
Κλοπή του αυτοκινήτου σας.	32.3%	14.7%
Ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη όπως στο πάρκο ή στη διαδρομή για το σχολείο.	48.3%	17.2%
Χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών.	40.5%	19.8%
Ληστεία ή επίθεση στο δρόμο.	53.4%	11.2%
Θύμα εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένουν ή χρησιμοποιούν κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς.	41.4%	13.8%

Όπως είναι λογικό, όσοι δήλωσαν «ανήσυχτοι» σκεφτόμενοι όλα τα είδη εγκλημάτων ήταν πιο πιθανό να δηλώσουν επίσης «ανήσυχτοι» για συγκεκριμένα. Είναι εμφανή ωστόσο κάποια χρήσιμα συμπεράσματα. Αρχικά, όσοι ανησυχούν γενικότερα, ανησυχούν περισσότερο για την περίπτωση διάρρηξη του σπιτιού τους και έπειτα για την περίπτωση να πέσουν θύμα ληστείας ή επίθεσης στο δρόμο. Από την άλλη περίπου 1 στους 5 εξ όσων νιώθουν ήρεμοι γενικά, δήλωσαν πως ανησυχούν για διάρρηξη του σπιτιού τους και για χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών.

Επιπλέον αναλύθηκε η συγκεκριμένη ερώτηση, ανάλογα με το αν πιστεύουν οι ερωτηθέντες πως θα πέσουν θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας στον επόμενο χρόνο. Στον παρακάτω πίνακα (5.7) παρουσιάζονται εκτενώς τα στατιστικά αποτελέσματα.

Πίνακας 5.7: Ανησυχος για συγκεκριμένα είδη εγκλήματος ανάλογα τις απαντήσεις ερώτησης 10

Όσον αφορά την περιοχή σας, πόσο ανήσυχος/ήρεμος είστε για τα παρακάτω:	Πόσο πιθανό θεωρείται το ενδεχόμενο να πέσετε θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες;	
	Πιθανό	Μη πιθανό
Διάρρηξη του σπιτιού σας.	76.9%	18.2%
Κλοπή του αυτοκινήτου σας.	50%	6.1%
Ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη όπως στο πάρκο ή στη διαδρομή για το σχολείο.	53.9%	10.6%
Χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών.	46.9%	19.7%
Ληστεία ή επίθεση στο δρόμο.	65.3%	10.6%
Θύμα εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένουν ή χρησιμοποιούν κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς.	53.9%	9.1%

Όπως επίσης αναμενόταν, όσοι είχαν δηλώσει πως είναι πιθανό να πέσουν θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας στους επόμενους 12 μήνες, εξέφρασαν μεγαλύτερα επίπεδα ανησυχίας για συγκεκριμένα εγκλήματα σε σχέση με αυτούς που είχαν δηλώσει πως δεν είναι πιθανό. Εξ αυτών που το θεωρούν πιθανό, οι 3 στους 4 φοβούνται κυρίως για διάρρηξη του σπιτιού τους, ενώ ακολουθεί η ληστεία/επίθεση στο δρόμο με 65.3%.

6.3.8 Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία

Στην επόμενη ερώτηση-14 οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να επιλέξουν το έγκλημα για το οποίο ανησυχούν περισσότερο μεταξύ των εξής επιλογών: α) διάρρηξη, β) κλοπή, γ) βανδαλισμοί ιδιωτικής περιουσίας, δ) χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών, ε) σωματική βία, στ) λεκτική βία, ζ) ρατσιστική επίθεση, η) ομοφοβική επίθεση, θ) σεξουαλική κακοποίηση, ι) άλλο. 1.1.1

Στο παρακάτω διάγραμμα(5.8) παρουσιάζονται τα αποτελέσματα.

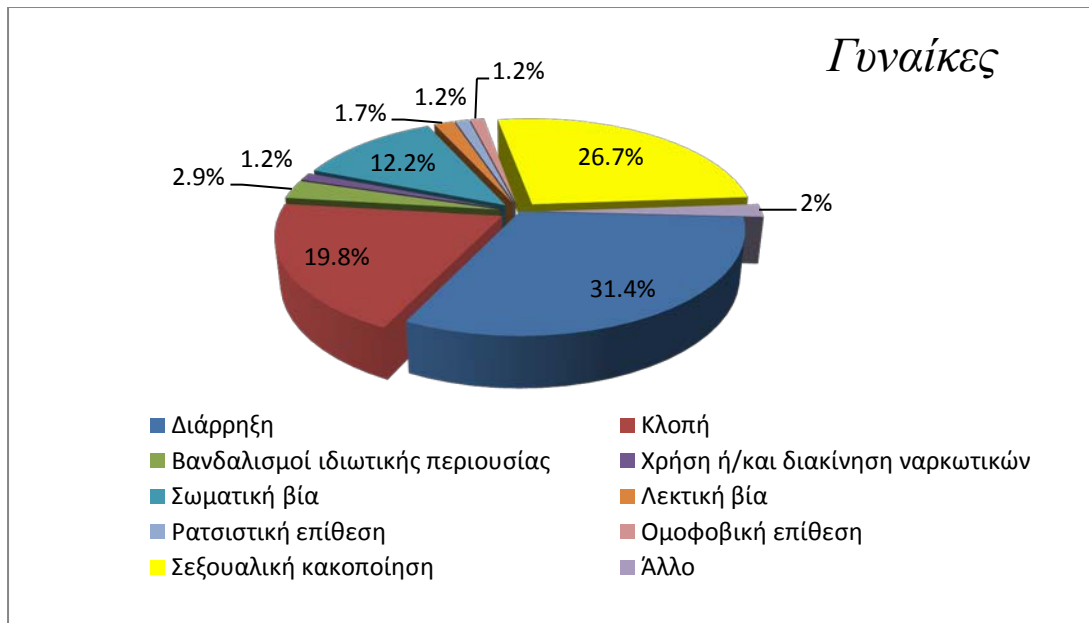

Διάγραμμα 5.8: Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων(37.3%) επέλεξε τη διάρρηξη και έπειτα την κλοπή (23%). Ωστόσο αξιοσημείωτο είναι το γεγονός, πως το αμέσως επόμενο μεγαλύτερο ποσοστό είναι αυτό της σεξουαλικής κακοποίησης(15.3%) και αξίζει περαιτέρω διερεύνησης. Επίσης η σωματική βία επιλέχθηκε από το 8.3% των ερωτηθέντων. Μονό το 2% των ερωτηθέντων σημείωσε την επιλογή «Άλλο», γεγονός που καταδεικνύει ότι τα σημαντικότερα εγκλήματα που ανησυχεί η πλειοψηφία των πολιτών είναι τα παραπάνω.

Ανάλυση ανά υπο-ομάδες ερώτησης 14

Αρχικά συνδυάστηκε η παραπάνω ερώτηση με το φύλο στο οποίο ανήκουν. Σημαντικό γεγονός είναι ότι το 26.7% των γυναικών επέλεξε ως το έγκλημα για το οποίο ανησυχούν περισσότερο τη σεξουαλική κακοποίηση. Κατά αυτό τον τρόπο ανέρχεται δεύτερο μετά τη διάρρηξη με 31.4%. Αναλυτικά τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα (5.9)

Διάγραμμα 5.9: Εγκλήματα για τα οποία ανησυχούν περισσότερο οι γυναίκες

Επιπρόσθετα, αξίζει να αναφερθεί πως το 12.2% των γυναικών επέλεξε τη σωματική βία. Επομένως, αν συνυπολογιστεί με το ποσοστό των γυναικών που φοβούνται περισσότερο τη σεξουαλική κακοποίηση, καταδεικνύεται ένα σημαντικότερο πρόβλημα της σημερινής εποχής σχετικά με το φόβο του εγκλήματος.

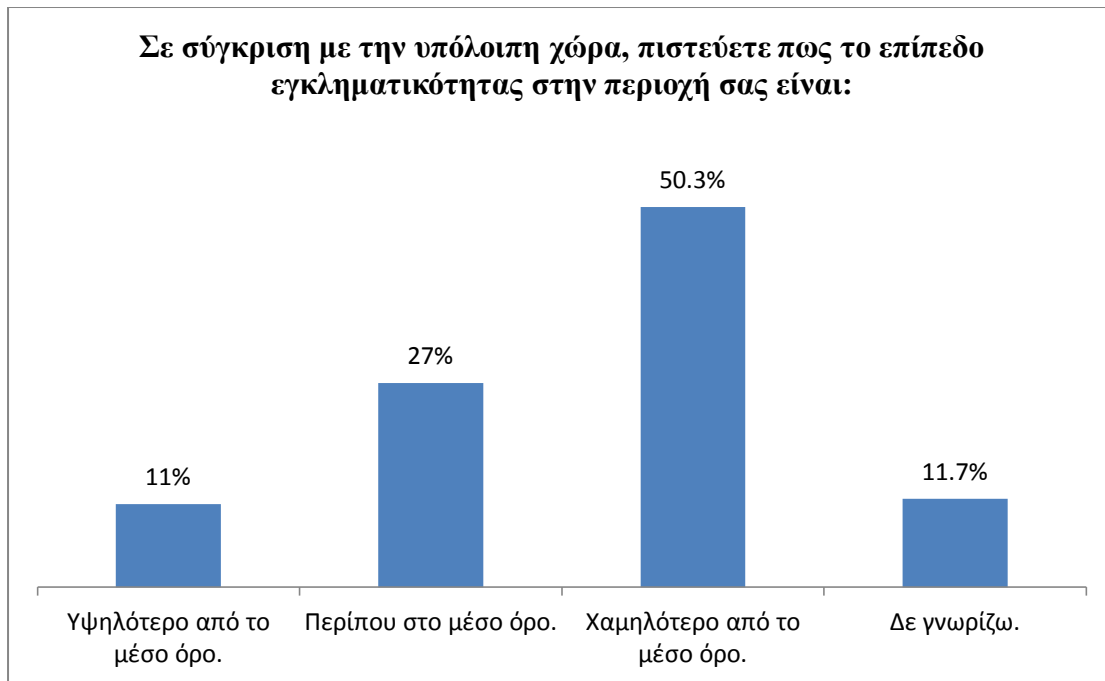
Όσον αφορά τους άντρες δεν παρατηρήθηκαν σημαντικές διαφορές σχετικά με τη γενική σειρά που επιλέχθηκαν τα παραπάνω εγκλήματα, εξαιρώντας τη «χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών» που ανέρχεται στο 3^ο κατά σειρά σημαντικότερο έγκλημα με ποσοστό 9.4%.

Επιπλέον αναλύοντας την ερώτηση ανάλογα την επαγγελματική κατάσταση των ερωτηθέντων προκύπτει πως οι άνεργοι ανησυχούν περισσότερο για την περίπτωση κλοπής (30%) και λιγότερο για διάρρηξη (16.7%). Οι εργαζόμενοι, είτε πλήρους είτε μερικής απασχόλησης ανησυχούν περισσότερο για τη διάρρηξη. Το αποτέλεσμα αυτό εξηγείται από το γεγονός πως οι εργαζόμενοι, βρίσκονται εκτός της οικίας τους περισσότερο χρόνο σε σχέση με τους άνεργους.

6.3.9 Επίπεδο εγκληματικότητας

Στις επόμενες ερωτήσεις, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν για το ποιο πιστεύουν πως είναι το επίπεδο εγκληματικότητας της περιοχής συγκριτικά με την υπόλοιπη χώρα, αλλά και γειτονικές περιοχές. Επιπλέον, ρωτήθηκαν αν και κατά πόσο έχει αλλάξει το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή τους τα τελευταία δύο (2) χρόνια.

Αρχικά, στην ερώτηση 15 ρωτήθηκαν συγκριτικά με την υπόλοιπη χώρα και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα(5.10).

Διάγραμμα 5.10: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με την υπόλοιπη χώρα

Από το διάγραμμα είναι εμφανές πως η πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρούν το επίπεδο της εγκληματικότητας της περιοχής τους, είναι χαμηλότερο από το μέσο όρο (50.3%) ή περίπου στο μέσο όρο (27%). Μόλις το 11% θεωρεί πως είναι υψηλότερο.

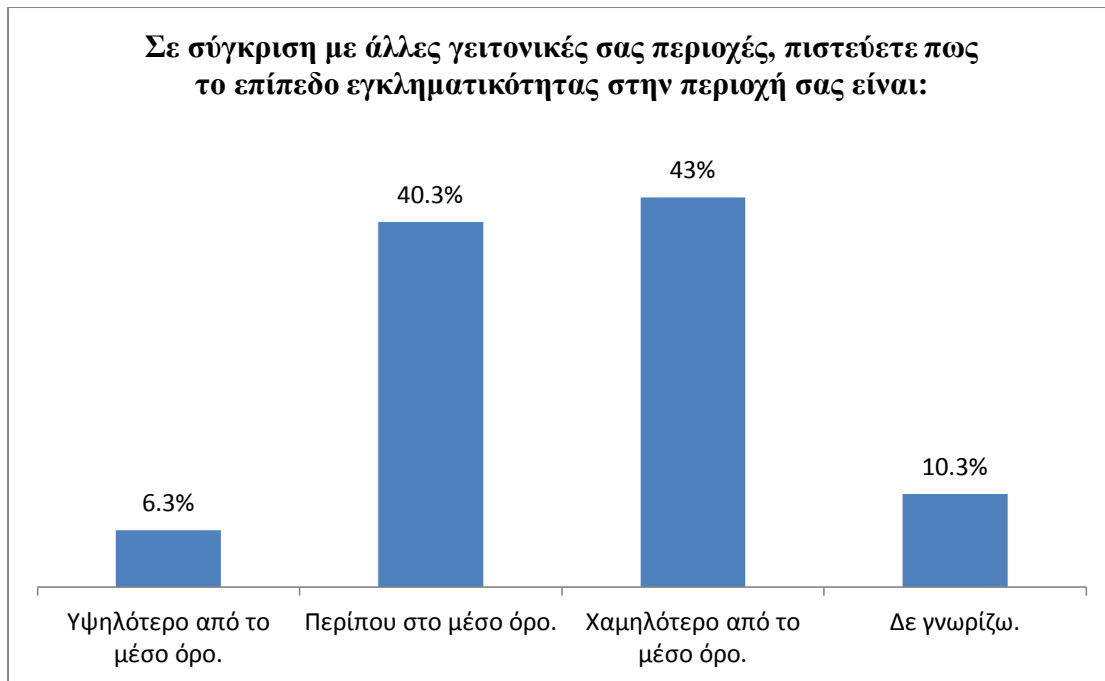
Ανάλυση ανά υπο-ομάδες ερώτησης 15

Δεν προέκυψαν σημαντικές διαφορές ανά δημογραφικό γκρουπ. Ωστόσο αξίζουν να αναφερθούν σημαντικά στατιστικά στοιχεία σε συνδυασμό με ερωτήσεις για το φόβο του εγκλήματος.

Μόλις το 19% όσων απάντησαν πως είναι «ανήσυχοι» γενικά μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας (ερώτηση 6), απάντησαν επίσης ότι το επίπεδο της εγκληματικότητας είναι υψηλότερο από το μέσο όρο. Σε αντίθεση με το 2.6% όσων απάντησαν πως είναι «ήρεμοι». Έτσι και στις δύο περιπτώσεις η πλειοψηφία επέλεξε πως το επίπεδο εγκληματικότητας είναι είτε χαμηλότερο είτε στο μέσο όρο.

Τέλος, ένας στους τέσσερις περίπου (26.9%), εξ αυτών που απάντησαν πως είναι «πιθανό» να πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας (ερώτηση 10), απάντησε επίσης πως το επίπεδο εγκληματικότητας είναι υψηλότερο από το μέσο όρο, σε αντίθεση με μόλις το 4.5% όσων απάντησαν ότι δεν είναι πιθανό.

Στη συνέχεια, στην ερώτηση 16 ρωτήθηκαν συγκριτικά με άλλες γειτονικές περιοχές και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα(5.11).

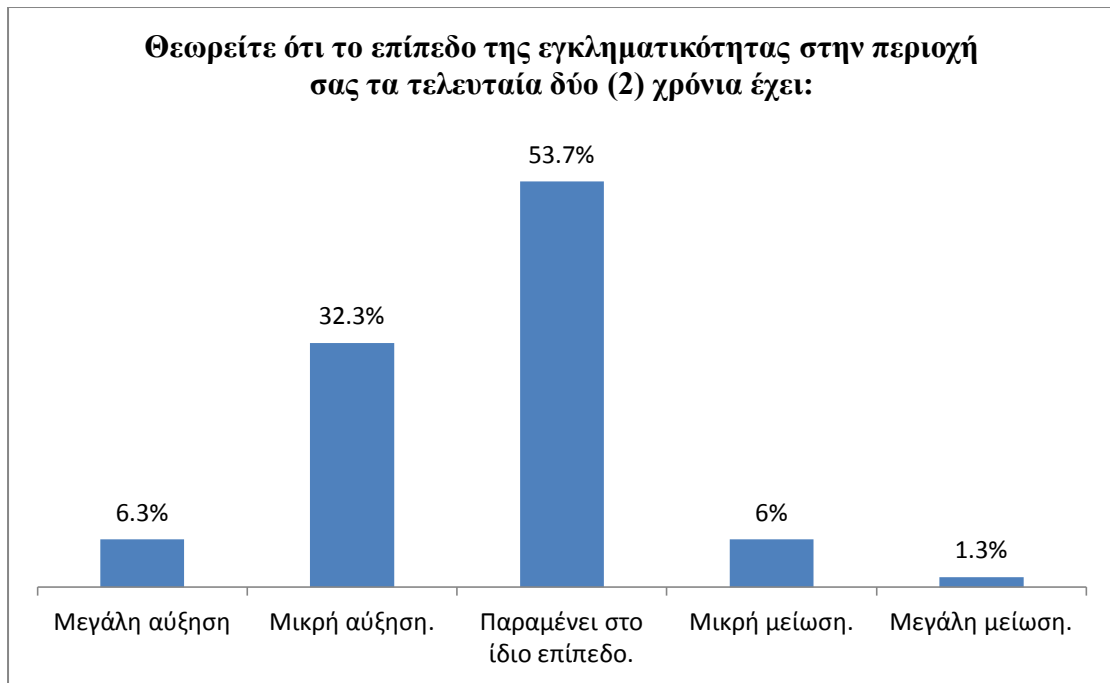
Διάγραμμα 5.11: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με γειτονικές περιοχές

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρούν το επίπεδο της εγκληματικότητας της περιοχής τους συγκριτικά με γειτονικές, είναι χαμηλότερο από το μέσο όρο (43%) ή περίπου στο μέσο όρο (40.3%). Μόλις το 6.3% θεωρεί πως είναι υψηλότερο.

Ανάλυση ανά υπο-ομάδες ερώτησης 16

Δεν προέκυψαν σημαντικές διαφορές ανά δημογραφικό γκρουπ ή άλλης ερώτησης σχετικά με το φόβο του εγκλήματος. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει πως στις περιοχές που έχουν συνηθίσει να ζουν οι άνθρωποι νιώθουν μεγαλύτερη ασφάλεια και θεωρούν ότι η εγκληματικότητα είναι στο ίδιο επίπεδο ή και χαμηλότερο από το μέσο όρο, συγκριτικά με γειτονικές τους περιοχές.

Στην επόμενη ερώτηση (17), ρωτήθηκαν αν και κατά πόσο έχει αλλάξει το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή τους τα τελευταία δύο (2) χρόνια. Στο παρακάτω διάγραμμα(5.12) παρουσιάζονται τα αποτελέσματα.

Διάγραμμα 5.12: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με τα τελευταία δύο (2) χρόνια

Η πλειοψηφία (53.7%) των ερωτηθέντων θεωρεί πως τίποτα δεν έχει αλλάξει σχετικά με το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή τους. Ωστόσο ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (38.6%) θεωρεί πως έχει αυξηθεί τα τελευταία δύο χρόνια, ενώ μόλις το 7.3% θεωρεί πως έχει μειωθεί.

Ανάλυση ανά υπο-ομάδες ερώτησης 17

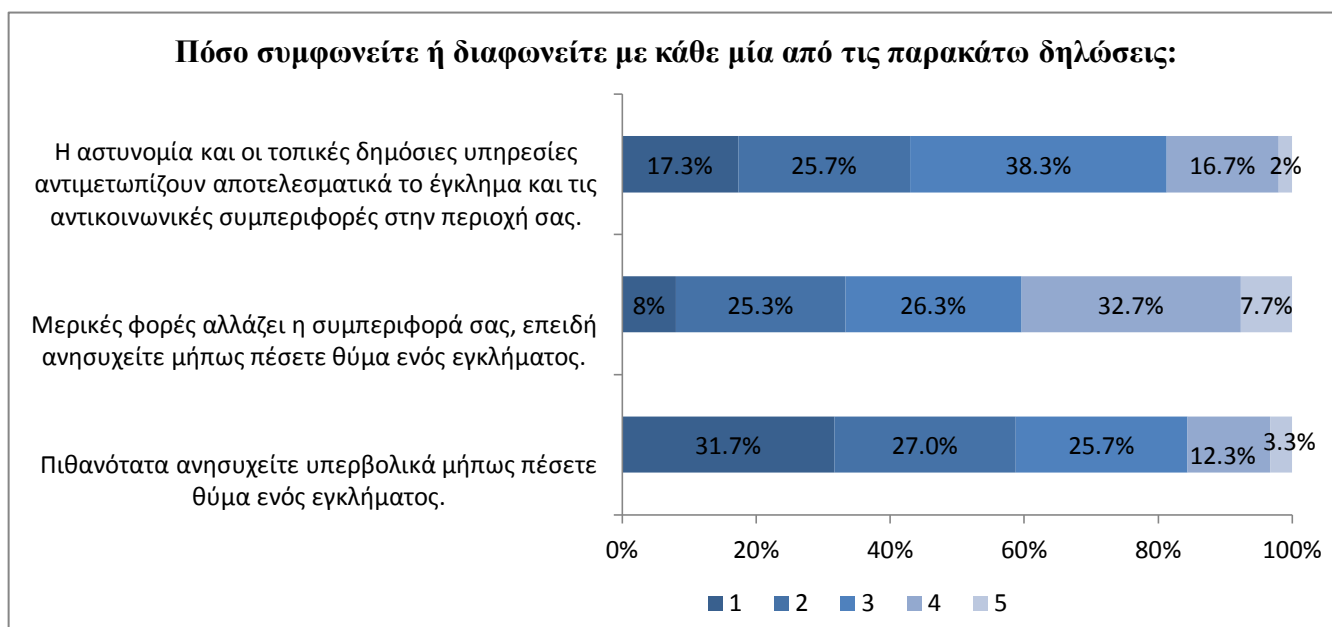
Περίπου ένας στους δύο, εξ όσων «ανησυχούν» μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας πιστεύει πως η εγκληματικότητα έχει αυξηθεί τα τελευταία δύο χρόνια. Σε αντίθεση με όσους είναι «ήρεμοι», που μόλις το 26.7% θεωρεί πως έχει αυξηθεί.

Επιπλέον, το 63.5% όσων θεωρούν «πιθανό» το ενδεχόμενο να πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες θεωρούν πως η εγκληματικότητα έχει αυξηθεί, εν αντιθέσει με το 27.2% όσων το θεωρούν «μη πιθανό».

Από τα παραπάνω γίνεται εύκολα αντιληπτό πως ο φόβος του εγκλήματος διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αντίληψη των ανθρώπων σχετικά με το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή που διαμένουν. Συνήθως, όσοι φοβούνται περισσότερο, θεωρούν παράλληλα πως η εγκληματικότητα είναι υψηλή.

6.3.10 Δηλώσεις σχετικά με την εγκληματικότητα

Στην τελευταία ερώτηση(18) σχετικά με την εγκληματικότητα, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν στο κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν σχετικά με τρεις δηλώσεις σχετικά την εγκληματικότητα, το φόβο του εγκλήματος και τις συνέπειες τους. Οι απαντήσεις δόθηκαν σε μια κλίμακα από 1 έως 5, όπου 1 διαφωνούν πλήρως και 5 συμφωνούν πλήρως. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα (5.13)

Διάγραμμα 5.13: Δηλώσεις σχετικά με την εγκληματικότητα

Όσον αφορά την πρώτη δήλωση, το 43% δήλωσε πως διαφωνεί σχετικά με την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εγκληματικότητας από την αστυνομία και τις τοπικές δημόσιες υπηρεσίες. Επομένως υπάρχουν αρκετά περιθώρια αντιμετώπισης του εγκλήματος από τους αρμόδιους φορείς, έτσι ώστε να μειωθεί το επίπεδο της εγκληματικότητας, του φόβου για το έγκλημα και κατ' επέκταση να αυξηθεί η ποιότητα ζωής των πολιτών.

Στη δεύτερη δήλωση, σχεδόν ίσο-μοιράστηκαν οι απαντήσεις γύρω από τη μέση κλίμακα. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει πως είναι κυρίως υποκειμενικό κατά πόσο και αν αλλάζει η συμπεριφορά ενός ανθρώπου, όταν ανησυχεί μήπως πέσει θύμα ενός εγκλήματος.

Στην τρίτη και τελευταία δήλωση το 58.7% δήλωσε πως διαφωνεί σχετικά με την πιθανότητα να ανησυχεί υπερβολικά μήπως πέσει θύμα ενός εγκλήματος. Έτσι αποδεικνύεται πως η πλειοψηφία των ερωτηθέντων έχουν γνώση της πραγματικότητας και δεν έχουν υπερβολικές αντιδράσεις σχετικά με το φόβο του εγκλήματος.

Ανάλυση ανά υπο-ομάδες ερώτησης 18

Όσον αφορά την πρώτη δήλωση δεν παρουσιάστηκαν διαφορές ανάλογα το δημογραφικό γκρουπ των ερωτηθέντων. Το 51.9% των ερωτηθέντων που θεωρούν «πιθανό» να πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες, διαφωνεί με την πρώτη δήλωση. Ενώ αντίστοιχα μόλις το 28.8% όσων το θεωρούν «μη πιθανό» διαφωνεί.

Το 28.9% των αντρών συμφωνεί πως αλλάζει η συμπεριφορά τους, όταν ανησυχούν μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας. Το αντίστοιχο ποσοστό των γυναικών ανέρχεται στο 48.8%. Επιπλέον, το 56% εξ όσων είναι «ανήσυχου» μήπως πέσουν θύμα εγκλήματος απάντησε πως αλλάζει η συμπεριφορά τους. Όπως επίσης και το 57.7% όσων θεωρούν «πιθανό» το ενδεχόμενο αυτό.

Τέλος, η πλειοψηφία όσων είναι «ήρεμοι» σχετικά με το έγκλημα και θεωρούν «μη πιθανό» το ενδεχόμενο να πέσουν θύμα, διαφώνησαν με την τελευταία δήλωση.

6.3.11 Συσχέτιση μεταξύ των ερωτήσεων

Καθ' όλη αυτή την έρευνα, όπως αναμενόταν, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να δώσουν απαντήσεις σε παρόμοιες ερωτήσεις, γεγονός που μπορεί να δείξει τις σχέσεις μεταξύ των απαντήσεων. Ο παρακάτω πίνακας(5.8-5.9) δείχνει τα αποτελέσματα της ανάλυσης συσχέτισης που πραγματοποιήθηκε για να διερευνηθεί κατά πόσο κάποιες ερωτήσεις σχετίζονται μεταξύ τους.

Η μεγαλύτερη συσχέτιση (0.74) παρατηρείται μεταξύ των ερωτήσεων «Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από την εγκληματικότητα;» και «Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από το φόβο του εγκλήματος». Δηλαδή, κάποιος που νιώθει ότι η ποιότητα της ζωής του επηρεάζεται από την εγκληματικότητα είναι πολύ πιθανό να νιώθει ότι επηρεάζεται και από το φόβο του εγκλήματος και αντιστρόφως.

Επιπλέον, είναι φανερό πως κάποιος που ανησυχεί μήπως πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας είναι πολύ πιθανό να μη νιώθει «ασφαλής», όταν βρίσκεται έξω κατά τη διάρκεια της νύχτας (-0.5). Επίσης να νιώθει πως η ποιότητα ζωής του επηρεάζεται από το φόβο του εγκλήματος (0.44) και να θεωρεί «πιθανό» το ενδεχόμενο να πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες (0.43).

Πίνακας 5.8: Ανάλυση συσχέτισης μεταξύ βασικών ερωτήσεων

	Σκεφτόμενος/η όλους τους τύπους εγκλημάτων, πόσο ανήσυχος/ήρεμος νιώθετε μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος;	Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από την εγκληματικότητα;	Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από το φόβο του εγκλήματος;	Πόσο πιθανό θεωρείται το ενδεχόμενο να πέσετε θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες;	Θεωρείτε ότι το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας τα τελευταία δύο (2) χρόνια έχει αυξηθεί/μειωθεί;	Πόσο ασφαλής νιώθετε όταν είστε έξω κατά τη διάρκεια της νύχτας;
Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από την εγκληματικότητα;	0.34					
Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από το φόβο του εγκλήματος;	0.44	0.73				
Πόσο πιθανό θεωρείται το ενδεχόμενο να πέσετε θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες;	0.43	0.25	0.31			

Πίνακας 5.9: Ανάλυση συσχέτισης μεταξύ βασικών ερωτήσεων (συνέχεια)

	Σκεφτόμενος/η όλους τους τύπους εγκλημάτων, πόσο ανήσυχος/ήρεμος νιώθετε μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος;	Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από την εγκληματικότητα;	Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από το φόβο του εγκλήματος;	Πόσο πιθανό θεωρείται το ενδεχόμενο να πέσετε θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες;	Θεωρείτε ότι το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας τα τελευταία δύο (2) χρόνια έχει αυξηθεί/μειωθεί;	Πόσο ασφαλής νιώθετε όταν είστε έξω κατά τη διάρκεια της νύχτας;
Θεωρείτε ότι το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας τα τελευταία δύο (2) χρόνια έχει	0.23	0.13	0.11	0.27		
Πόσο ασφαλής νιώθετε όταν είστε έξω κατά τη διάρκεια της νύχτας;	-0.5	-0.29	-0.42	-0.43	-0.26	
Πόσο ασφαλής νιώθετε όταν είστε έξω κατά τη διάρκεια της ημέρας;	-0.24	-0.28	-0.2	-0.15	-0.05	0.24

6.3.12 Μοντέλο παλινδρόμησης

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται το μοντέλο που προέκυψε με χρήση γραμμικής παλινδρόμησης, επιλέγοντας ως εξαρτημένη μεταβλητή την ερώτηση «Σκεφτόμενος/ή όλους τους τύπους εγκλημάτων, πόσο ανήσυχος/ήρεμος νιώθετε μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος;». Στον παρακάτω πίνακα 5.10 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που προέκυψαν.

Πίνακας 5.10: Πίνακας αποτελεσμάτων παλινδρόμησης

Μεταβλητή	Estimate	t.value	p.value
(intercept)	1.74	4.41	0
Φύλο: Γυναίκα	0.42	3.53	0
Ηλικιακή ομάδα: 15-44	-0.52	-3.04	0
Μέγεθος Νοικοκυριού: 3+	0.34	2.99	0
Διάρρηξη	0.26	4.89	0
Επίθεση ή ληστεία στο δρόμο	0.3	5.4	0
Επίπεδο εγκληματικότητας σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα	0.19	2.69	0.01
Περιβαλλοντικά Χαρακτηριστικά	-0.03	-1.96	0.06

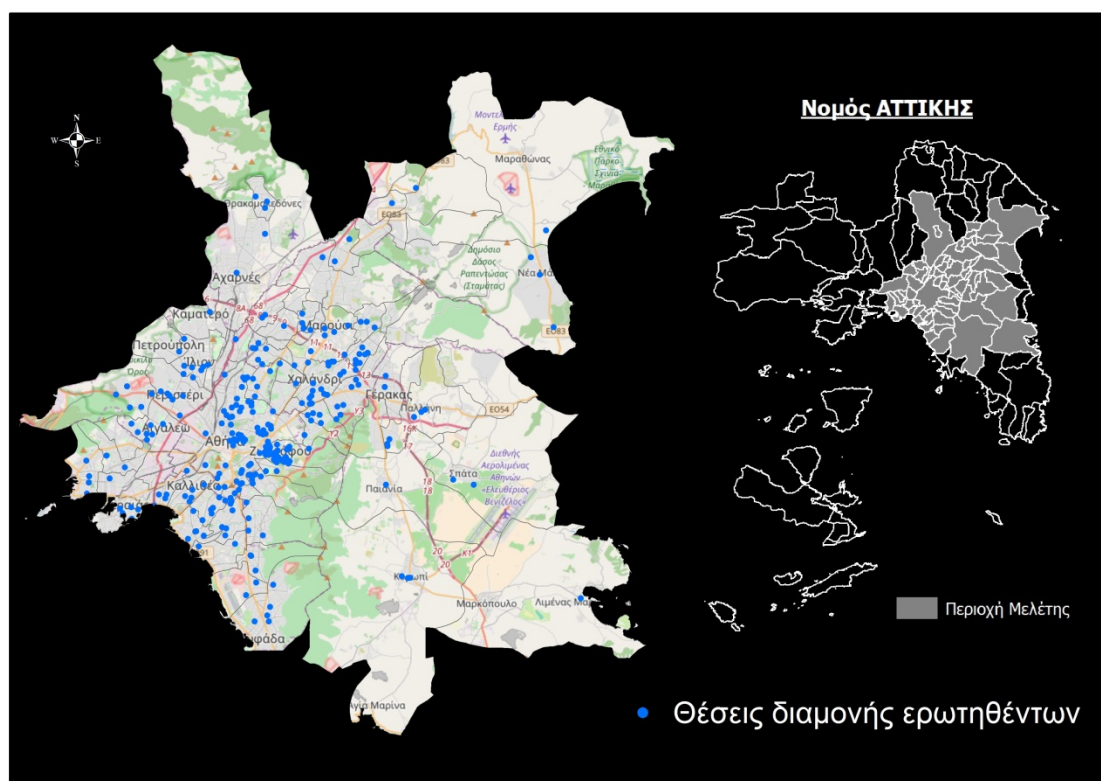
Με αυτό τον τρόπο παρατηρούνται τα κυριότερα χαρακτηριστικά όσων είναι ανήσυχοι μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας. Είναι φανερό από τον παραπάνω πίνακα πως όσοι ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των 15-44 ανησυχούν λιγότερο, όπως επίσης ότι οι γυναίκες ανησυχούν περισσότερο. Επίσης ανησυχούν όσων το μέγεθος του νοικοκυριού είναι 3 ατόμων και άνω, όσοι ανησυχούν για διάρρηξη καθώς και για επίθεση ή ληστεία στο δρόμο. Επίσης ο φόβος τους εξαρτάται συνήθως από την άποψη που έχουν για το επίπεδο εγκληματικότητας στην περιοχή τους σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα. Τέλος εξαρτάται και από τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά αλλά όχι σε μεγάλο βαθμό(-0.03). Αξίζει να αναφερθεί πως το R^2 ήταν ίσο με 39%, ποσοστό σχετικά ικανοποιητικό για έρευνες που αφορούν ψυχολογικά και κοινωνικά ζητήματα.

6.4 Γεωχωρική ανάλυση δεδομένων

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται η χωροχρονική διερεύνηση του ζητήματος του φόβου του εγκλήματος μέσω της χαρτογραφικής απόδοσης και γεωγραφικής ανάλυσης των δεδομένων που προέκυψαν μέσω των ερωτηματολογίων, με σκοπό τη συνολική αξιολόγηση μιας περιοχής, με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (G.I.S). Στην εν λόγω εργασία χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό ArcGIS 10.2.2.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, τα ολοκληρωμένα ερωτηματολόγια ανέρχονται στα 300. Αρχικά δημιουργήθηκε σημειακό feature class με βάση τον πίνακα των

δεδομένων σε μορφή .xls, επιλέγοντας τις αντίστοιχες στήλες των συντεταγμένων X και Y, για τη γεωκωδικοποίηση των σημείων. Η χωρική τους κατανομή παρουσιάζεται στον παρακάτω χάρτη (5.1) του Νομού Αττικής.

Χάρτης 5.1: Θέσεις διαμονής ερωτηθέντων

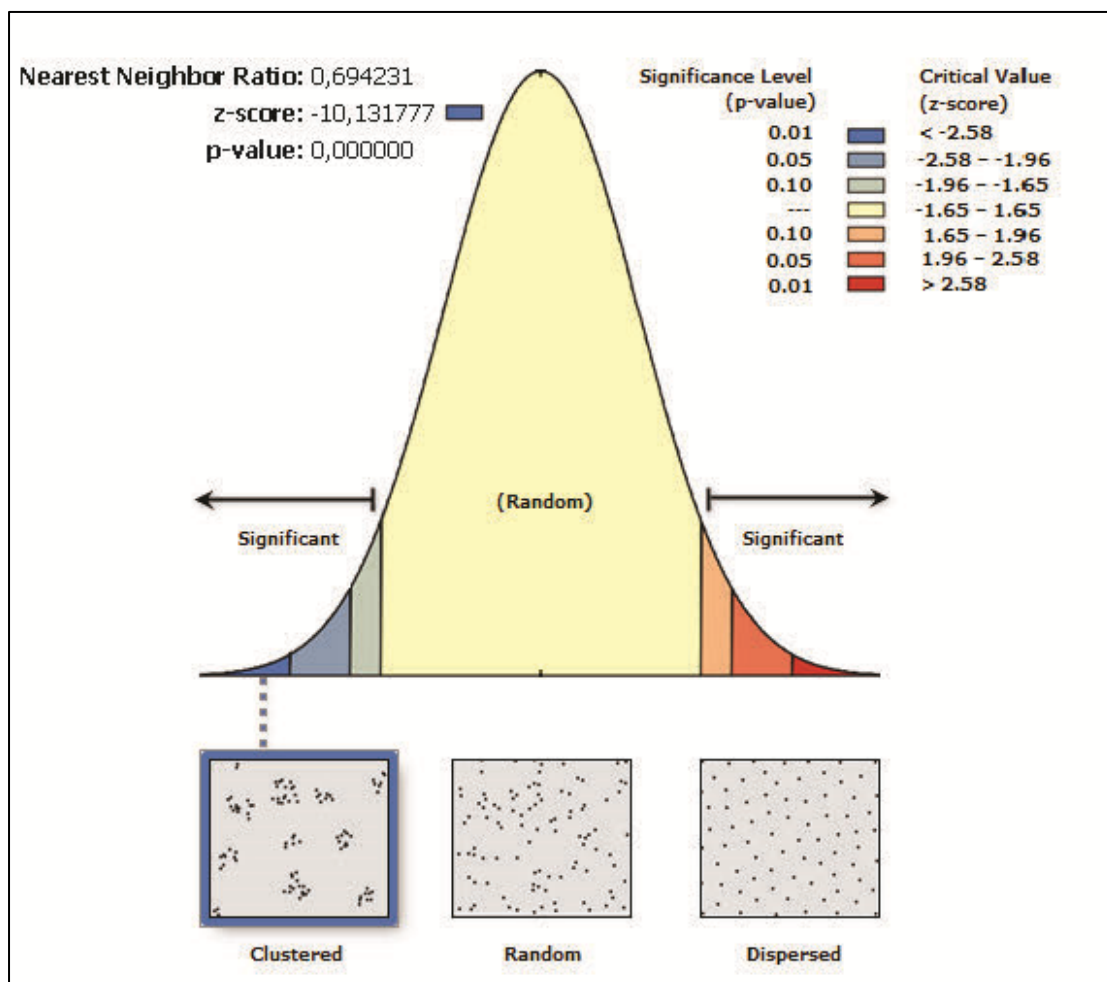
Όπως προκύπτει και από τον παραπάνω χάρτη, οι περισσότερες απαντήσεις προέρχονται από τον κεντρικό τομέα της Αττικής και συγκεκριμένα από το Δήμο Αθηναίων, αλλά και το Δήμο Ζωγράφου. Αρκετά ερωματολόγια απαντήθηκαν επίσης από ερωτηθέντες που μένουν στα Βόρειο τομέα. Συνολικά ωστόσο, παρατηρείται μια ικανοποιητική κατανομή των ερωματολογίων στο κέντρο της Αθήνας και στα γύρω προάστια, βάση της οποίας μπορεί να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα ως προς την χωρική διάσταση του προβλήματος της εγκληματικότητας και του φόβου του εγκλήματος. Αξίζει να αναφερθεί πως λόγω του μικρού δείγματος από περιοχές που ανήκουν στο «Υπόλοιπο Αττικής», η πραγματική διάσταση του προβλήματος μπορεί να διαφέρει από την εκτίμηση που γίνεται στην εν λόγω εργασία.

6.4.1 Ανάλυση χωρικού προτύπου

Στην ενότητα αυτή, παρουσιάζεται η ανάλυση του χωρικού προτύπου για μια σειρά ερωτήσεων που αναφέρονται στο φόβο των ερωτηθέντων μήπως πέσουν θύματα εγκληματικής ενέργειας αλλά και γενικότερα για την άποψη τους για την εγκληματικότητα στην περιοχή που διαμένουν.

Η ανάλυση του χωρικού προτύπου πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο του εγγύτερου γείτονα- Average Nearest Neighbor. Αρχικά από το Toolbox του ArcMap επιλέχθηκε

το εν λόγω εργαλείο (ArcToolbox→ Spatial Statistics Tools→ Analyzing Patterns→ Average Nearest Neighbor), και ως input επιλέχθηκαν όλα τα σημεία, ώστε να εξαχθεί αφενός το χωρικό πρότυπο που παρουσιάζουν, αφετέρου η «περιοχή μελέτης» (Area) για την οποία θα πραγματοποιηθούν οι επιμέρους αναλύσεις. Στο παρακάτω διάγραμμα(5.14) παρουσιάζεται η ανάλυση του χωρικού προτύπου που προέκυψε.

Διάγραμμα 5.14: Average Nearest Neighbor για όλα τα σημεία

Από το διάγραμμα είναι εμφανές πως προέκυψε ομαδοποιημένο χωρικό πρότυπο με Nearest Neighbor Ratio-NNR=0.694. Η «περιοχή μελέτης» είναι 966.7 km², η οποία θα χρησιμοποιηθεί στις επόμενες αναλύσεις για απαντήσεις που αναφέρονται σε φόβο ή ανησυχία για την εγκληματικότητα και το φόβου του εγκλήματος.

Στη συνέχεια επιλέχθηκαν οι ερωτήσεις σχετικά με την εγκληματικότητα ή το φόβο του εγκλήματος. Μέσω του attribute table και της εντολής Select by Attributes, επιλέχθηκαν όσοι εξέφραζαν ανησυχία ή φόβο. Κατά αυτό τον τρόπο και με τη χρήση του εργαλείου Average Nearest Neighbor, όπως και προηγουμένως, εισάγοντας την επιλεγμένη «περιοχή μελέτης» για όλες τις περιπτώσεις, αναλύθηκε το χωρικό πρότυπο των ερωτήσεων. Στον παρακάτω πίνακα (5.11-5.12) παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που προέκυψαν.

Πίνακας 5.11: Average Nearest Neighbor

Ερώτηση	NNRatio	z-score	p-value	Pattern	
Σκεφτόμενος/η όλους τους τύπους εγκλημάτων, πόσο ανήσυχος/ήρεμος νιώθετε μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος; -Ανήσυχος.	0.749	-5.17	0	Clustered	
Πόσο πιθανό θεωρείται το ενδεχόμενο να πέσετε θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας τους επόμενους 12 μήνες; -Πιθανό.	0.928	-0.989	0.323	Random	
Πόσο ασφαλής νιώθετε όταν είστε έξω κατά τη διάρκεια της νύχτας; -Όχι ασφαλής.	1.064	1.04	0.298	Random	
Όσον αφορά στην περιοχή σας, πόσο ανήσυχος/ήρεμος είστε για:	Διάρρηξη του σπιτιού σας.	0.823	-3.781	0	Clustered
	Κλοπή του αυτοκινήτου σας.	0.831	-2.892	0	Clustered
	Ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη όπως στο πάρκο ή στη διαδρομή για το σχολείο.	0.899	-1.847	0.06	Clustered
	Χρήση ή διακίνηση ναρκωτικών.	0.737	-4.613	0	Clustered
	Να σας ληστέψουν ή να σας επιτεθούν στο δρόμο.	0.778	-4.12	0	Clustered
	Να πέσετε θύμα εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένετε ή χρησιμοποιείτε κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς.	0.811	-3.186	0	Clustered
	Για ποιο από τα παρακάτω είδη εγκλήματος είστε περισσότερο ανήσυχος;	Διάρρηξη	0.633	-7.424	0
Κλοπή		0.947	-0.835	0.4	Random
Σεξουαλική κακοποίηση		0.601	-5.177	0	Clustered
Χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών		0.678	-2.307	0.02	Clustered
Σωματική βία		1.06	0.573	0.57	Random
Βανδαλισμοί ιδιωτικής περιουσίας		0.779	-1.4	0.161	Random
Λεκτική βία		1.391	2.115	0.034	Dispersed
Ρατσιστική επίθεση		1.063	0.321	0.748	Random
Ομοφοβική επίθεση		0.979	-0.056	0.955	Random

Πίνακας 5.12: Average Nearest Neighbor (συνέχεια)

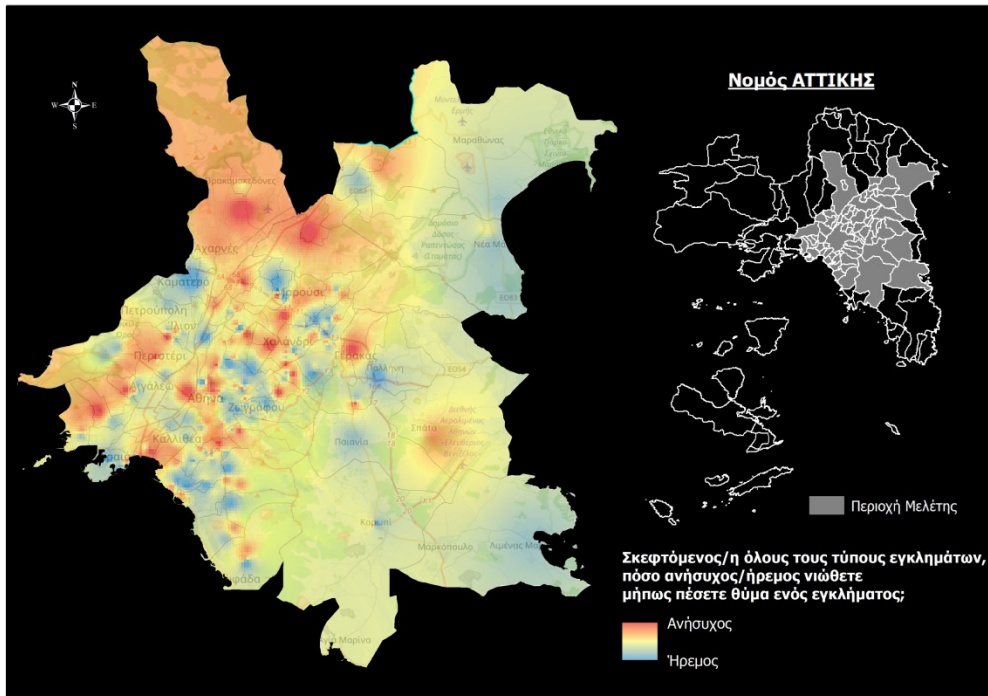
Ερώτηση	NNRatio	z-score	p-value	Pattern
Σε σύγκριση με την υπόλοιπη χώρα, πιστεύετε πως το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας είναι: - Υψηλότερο από το μέσο όρο.	0.778	-2.441	0.015	Clustered
Σε σύγκριση με άλλες γειτονικές σας περιοχές, πιστεύετε πως το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας είναι: - Υψηλότερο από το μέσο όρο.	0.458	-4.52	0	Clustered
Θεωρείτε ότι το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας τα τελευταία δύο (2) χρόνια έχει: -Αυξηθεί.	0.733	-5.508	0	Clustered

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι 13 από τις 21 ερωτήσεις που αναλύθηκαν έχουν ομαδοποιημένο χωρικό πρότυπο (Clustered), 7 τυχαίο χωρικό πρότυπο (Random) και μόλις 1 ομοιόμορφα κατανομημένο (Dispersed) η οποία ωστόσο αποτελούταν από μικρό δείγμα άρα δε γίνεται να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα.

Για όσες ερωτήσεις προέκυψε ομαδοποιημένο χωρικό πρότυπο αποφασίστηκε η περαιτέρω χωρική ανάλυση της μέσω της δημιουργίας συνεχών επιφανειών Raster, ώστε να γίνει εμφανές το κάθε φαινόμενο για όλη την περιοχή μελέτης. Έτσι, με τη χρήση του εργαλείου «Inverse Distance Weighted – I.D.W.» προέκυψε μια συνεχής επιφάνεια raster που αντιπροσωπεύει την κάθε ερώτηση. Το εργαλείο I.D.W. είναι επί της ουσίας ένας αλγόριθμος παρεμβολής που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία επιφανειών τύπου raster και βασίζεται στη λογική πως κάθε άγνωστο σημείο επηρεάζεται περισσότερο από τα κοντινά γνωστά σημεία και λιγότερο από τα πιο μακρινά. Αξίζει να σημειωθεί πως για τη δημιουργία της raster επιφάνειας για την περιοχή μελέτης δημιουργήθηκε ένα πολύγωνο που κάλυπτε τους Δήμους από τους οποίους δόθηκαν απαντήσεις και επιλέχθηκε κατά την χρήση του εργαλείου I.D.W. στο Environments → Processing Extent.

6.4.2 Χάρτες ερωτήσεων σχετικά με το φόβο του εγκλήματος

Αρχικά δημιουργήθηκε ο χάρτης που αντιπροσωπεύει την ερώτηση «Σκεφτόμενος/η όλους τους τύπους εγκλημάτων, πόσο ανήσυχος/ήρεμος νιώθετε μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος;». Στον παρακάτω χάρτη (5.2) παρουσιάζεται το αποτέλεσμα που προέκυψε.

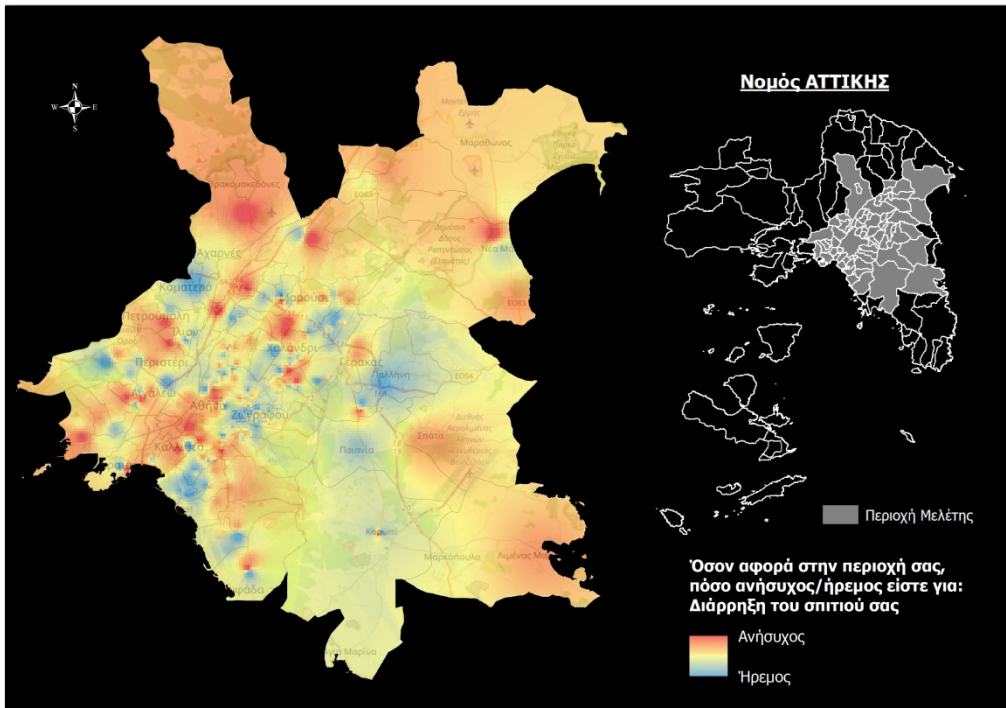

Χάρτης 5.2: Ανήσυχος/ήρεμος για όλους τους τύπους εγκλημάτων

Παρατηρείται πως υπάρχει μια διακύμανση όσον αφορά το φόβο των ανθρώπων ως προς το αν θα πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας ανάλογα την περιοχή που διαμένουν. Συγκεκριμένα, είναι φανερό πως στα δυτικά προάστια της Αττικής συναντάται μεγαλύτερος φόβος σε σχέση με τα βόρεια και νότια προάστια αλλά και το υπόλοιπο του Ν. Αττικής όπως στο Δ. Παιανίας, Δ. Κρωπίας, Σπάτων κλπ. Σημαντικές διαφορές παρατηρούνται επίσης στο Δ. Αθηναίων, όπου στις περιοχές δυτικά της πλατείας Ομονοίας και της πλατείας Βικτωρίας παρουσιάζονται υψηλές τιμές φόβου. Είναι φανερό δηλαδή πως ανάλογα τα χαρακτηριστικά μιας περιοχής, ο φόβος των ανθρώπων μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας διαφοροποιείται.

Στη συνέχεια με την ίδια διαδικασία δημιουργήθηκαν οι χάρτες 6.3-6.8 της ερώτησης «Όσον αφορά στην περιοχή σας, πόσο ανήσυχος/ήρεμος είστε για: α) Διάρρηξη του σπιτιού σας, β) Κλοπή του αυτοκινήτου σας, γ) Ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη όπως στο πάρκο ή στη διαδρομή για το σχολείο, δ) Χρήση ή διακίνηση ναρκωτικών, ε) Να σας ληστέψουν ή να σας επιτεθούν στο δρόμο, στ) Να πέσετε θύμα εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένετε ή χρησιμοποιείτε κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς.», που παρουσιάζεται παρακάτω.

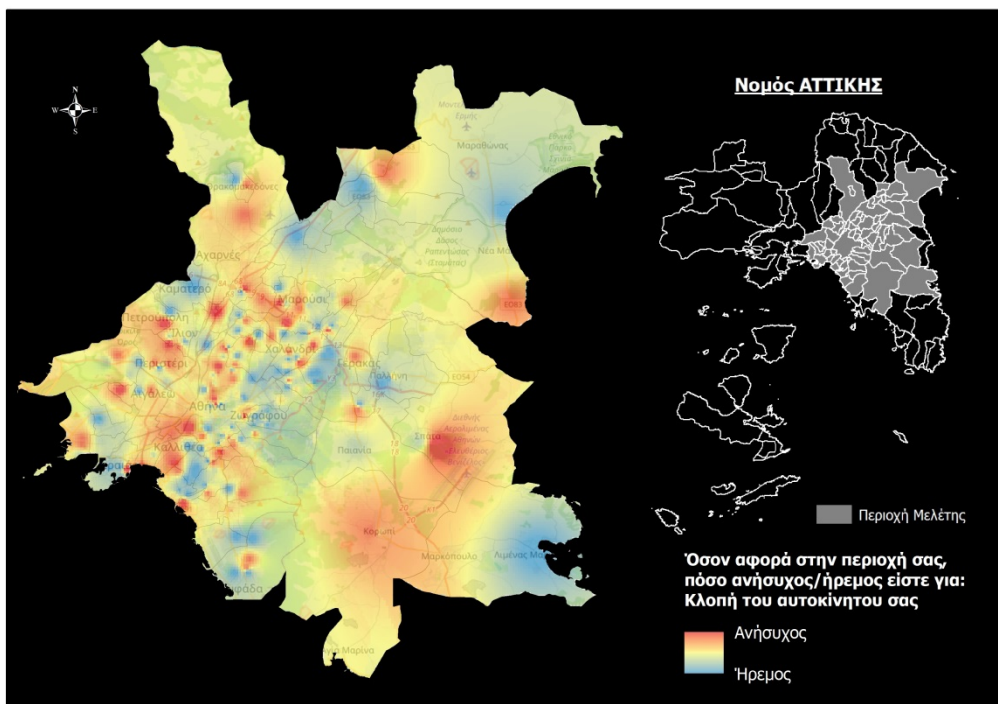
Αρχικά παρουσιάζεται ο χάρτης (5.3) που αφορά τη «Διάρρηξη του σπιτιού».

Χάρτης 5.3: Ανήσυχος/ήρεμος για διάρρηξη του σπιτιού

Είναι εμφανές πως υπάρχει έντονη ανησυχία για την περίπτωση διάρρηξης του σπιτιού των πολιτών. Λίγες και μεμονωμένες είναι οι περιοχές όπου είναι σχετικά ήρεμοι οι πολίτες, με αποτέλεσμα να υπάρχουν άμεσες συνέπειες στην ποιότητα ζωής τους.

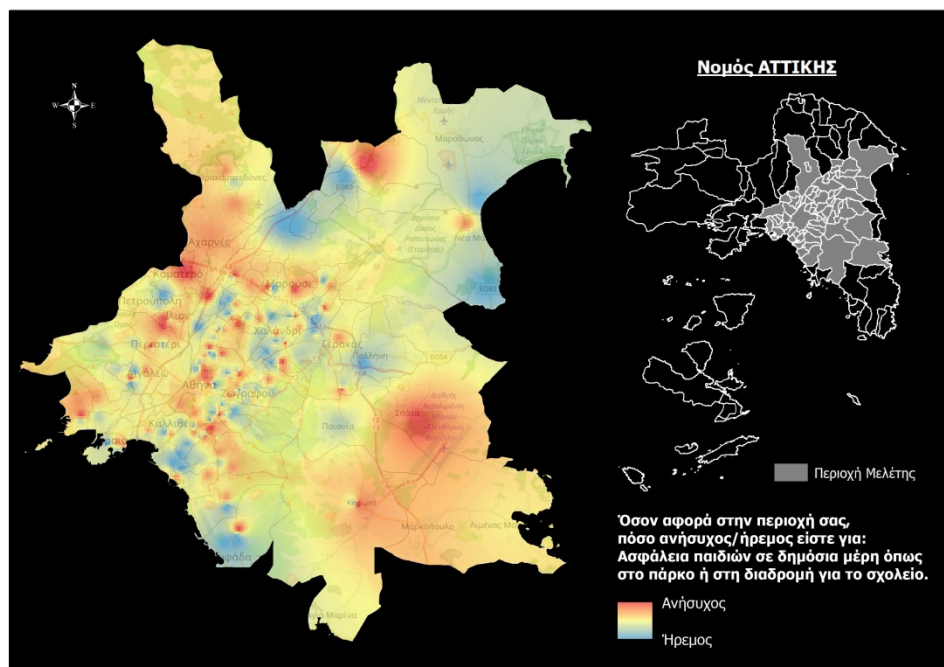
Στη συνέχεια παρουσιάζεται ο χάρτης 5.4 που αφορά την «Κλοπή του αυτοκινήτου».

Χάρτης 5.4: Ανήσυχος/ήρεμος για κλοπή αυτοκινήτου

Ο φόβος ως προς την κλοπή του αυτοκινήτου είναι εμφανώς μικρότερος σε σχέση με τη διάρρηξη, αλλά παραμένει αρκετά σημαντικός. Υψηλές τιμές παρατηρούνται κυρίως στα δυτικά προάστια και σε υποβαθμισμένες περιοχές κοντά στο κέντρο της Αθήνας όπως στην Ομόνοια, Βικτώρια, Κυψέλη κλπ.

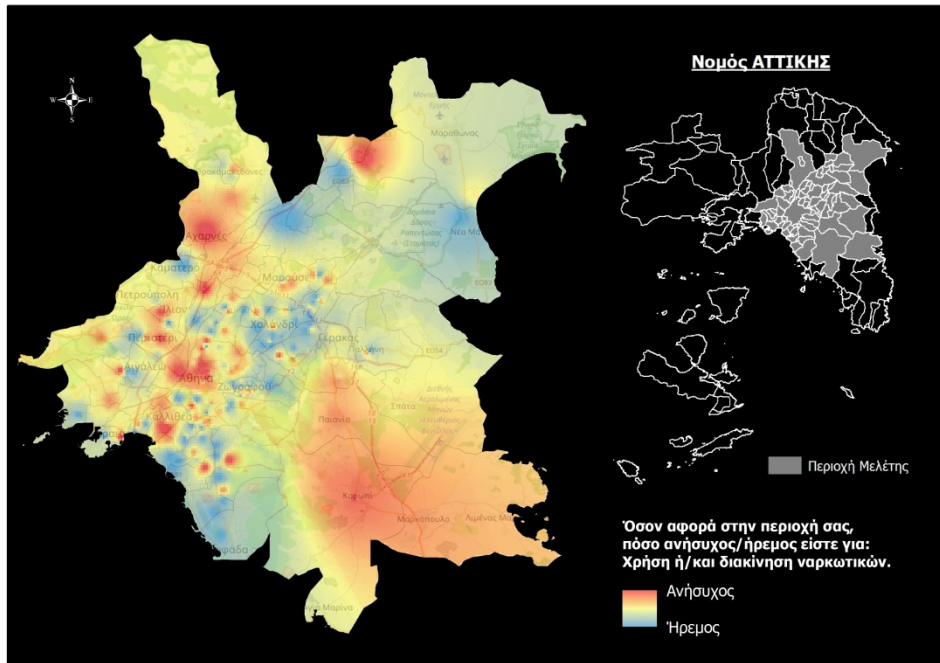
Στον παρακάτω χάρτη 5.5 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ερώτησης που αφορά την «Ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη όπως στο πάρκο ή στη διαδρομή για το σχολείο».

Χάρτης 5.5: Ανήσυχος/ήρεμος για την ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη

Παρατηρείται από το χάρτη πως δόθηκαν τιμές γύρω από τη μέση κλίμακα κυρίως. Ωστόσο υπάρχουν περιοχές που υπάρχει έντονη ανησυχία για την ασφάλεια των παιδιών σε δημόσια μέρη, γεγονός που οφείλεται να αντιμετωπισθεί άμεσα από τους αρμόδιους φορείς.

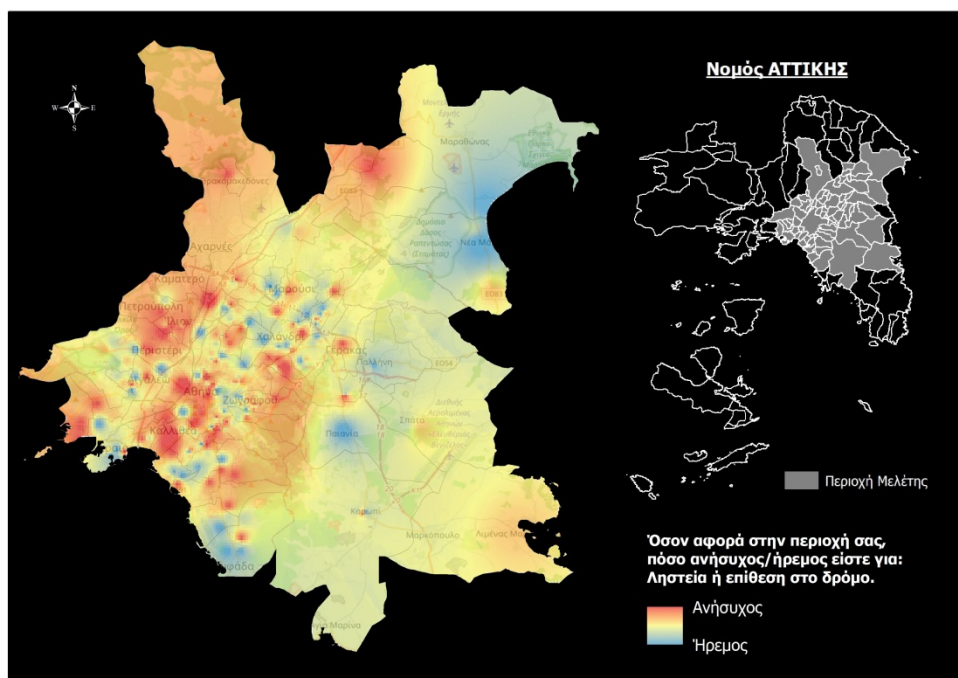
Στον επόμενο χάρτη 5.6 παρουσιάζεται η ανησυχία/ηρεμία που αφορά τη «Χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών».

Χάρτης 5.6: Ανήσυχος/ήρεμος για χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών

Γίνεται εμφανές από τον παραπάνω χάρτη πως οι άνθρωποι που ζουν στο κέντρο της Αθήνας ανησυχούν πολύ για τη χρήση ή/και τη διακίνηση ναρκωτικών. Μέσες τιμές λαμβάνονται στα δυτικά προάστια κυρίως. Αντιθέτως στα νότια και στα βόρεια προάστια όπως στον Άλιμο, Π. Φάληρο, Ελληνικό, Γλυφάδα, Χαλάνδρι, Αγ. Παρασκευή, Χολαργό κλπ. οι ερωτηθέντες νιώθουν ήρεμοι σχετικά με αυτό το φαινόμενο.

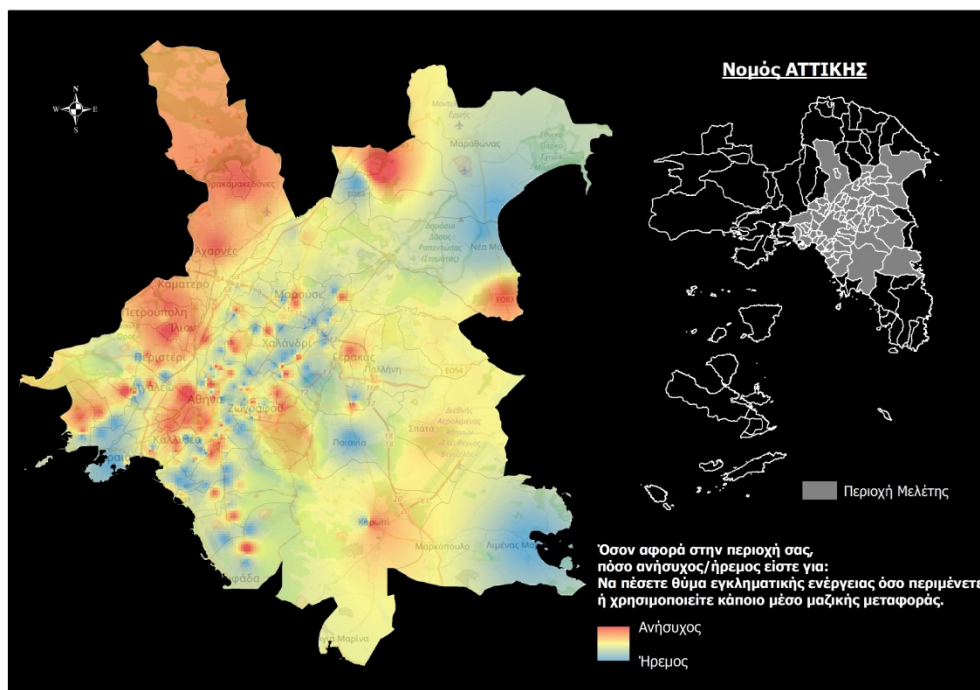
Στον επόμενο χάρτη 5.7 παρουσιάζεται η ερώτηση που αφορά τη «Ληστεία ή επίθεση στο δρόμο».

Χάρτης 5.7: Ανήσυχος/ήρεμος για ληστεία ή επίθεση στο δρόμο

Όπως αναμενότανε λόγω της στατιστικής ανάλυσης της συγκεκριμένης ερώτησης στην προηγούμενη ενότητα, παρατηρούνται υψηλές τιμές ανησυχίας για την περίπτωση ληστείας ή επίθεσης στο δρόμο. Οι υψηλότερες τιμές λαμβάνονται στους Δήμους Αθηναίων, Καλλιθέας, Περιστερίου, Ίλιον και Πετρούπολης. Είναι χαρακτηριστικό πως σε ελάχιστους Δήμους οι ερωτηθέντες απάντησαν πως είναι ήρεμοι, όπως για παράδειγμα στις παραλιακές περιοχές των Δήμων Ελληνικού και Γλυφάδας, στη Φιλοθέη καθώς και σε κάποιες περιοχές των Βορείων Προαστίων. Έτσι καταδεικνύεται το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι φοβούνται όταν βρίσκονται έξω μήπως πέσουν θύμα ληστείας ή επίθεσης, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται σημαντικά ο τρόπος ζωής τους.

Η τελευταία κατηγορία αυτής της ερώτησης αφορά την ανησυχία, μήπως «Πέσετε θύμα εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένετε ή χρησιμοποιείτε κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς» και τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον παρακάτω χάρτη 5.8.

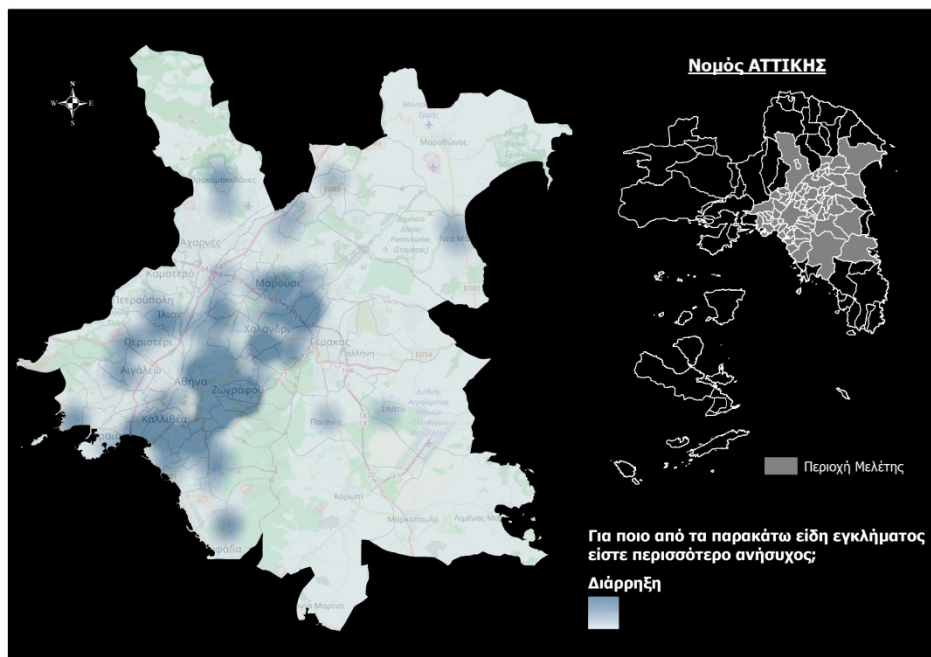
Χάρτης 5.8: Ανήσυχος/ήρεμος για εγκληματική ενέργεια σε στάση ή κατά τη χρήση ΜΜΜ

Κατά τη χρήση ή εν αναμονή κάποιου ΜΜΜ δεν παρατηρείται υψηλές τιμές φόβου, εκτός από κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις όπως στην περιοχή του Μεταξουργείου στο κέντρο της Αθήνας, στο Μενίδι αλλά και στο Δήμο Ιλίου. Στο Δήμο Πειραιά αλλά και στις παραλιακές περιοχές των νοτίων προαστίων οι ερωτηθέντες δήλωσαν πως νιώθουν ήρεμοι. Αντίστοιχα και στα βόρεια προάστια που δόθηκαν χαμηλές τιμές ή κοντά στη μέση κλίμακα.

Επιπλέον, τρεις (3) εκ των απαντήσεων στην ερώτηση «Για ποιο από τα παρακάτω είδη εγκλήματος είστε περισσότερο ανήσυχος;» προέκυψαν πως έχουν ομαδοποιημένο χωρικό πρότυπο. Για αυτό το λόγο χρησιμοποιήθηκε το εργαλείο Kernel Density για να δημιουργηθεί η συνεχής επιφάνεια raster που αποτυπώνει την

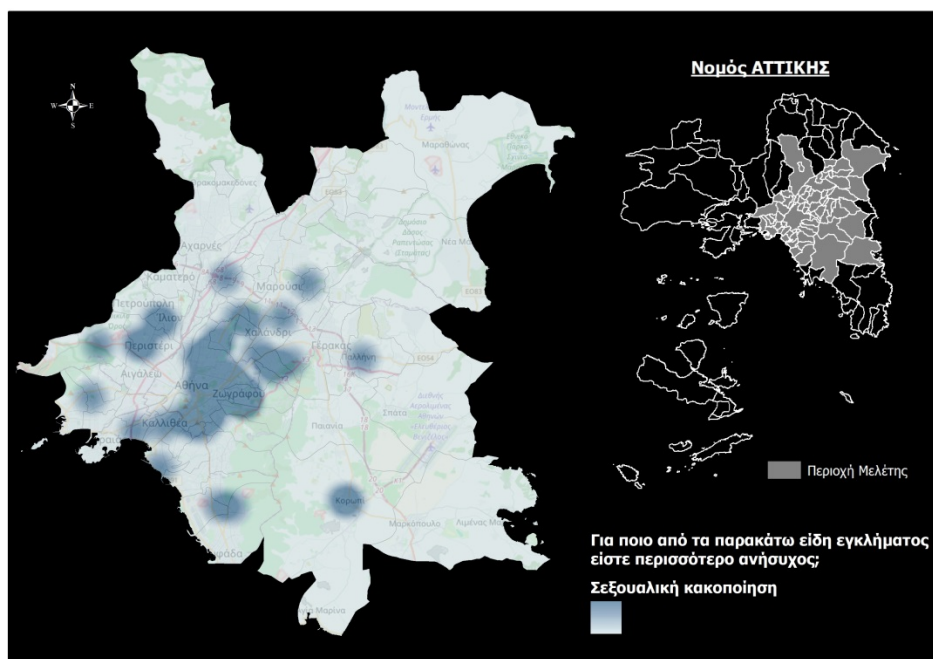
πυκνότητα των εν λόγω απαντήσεων στην περιοχή μελέτης. Το εργαλείο αυτό υπολογίζει την πυκνότητα των χαρακτηριστικών σε μια γειτονιά γύρω από αυτά.

Στον παρακάτω χάρτη 5.9 παρουσιάζεται η πυκνότητα των ερωτηθέντων που απάντησαν πως ανησυχούν περισσότερο για τη «Διάρρηξη».

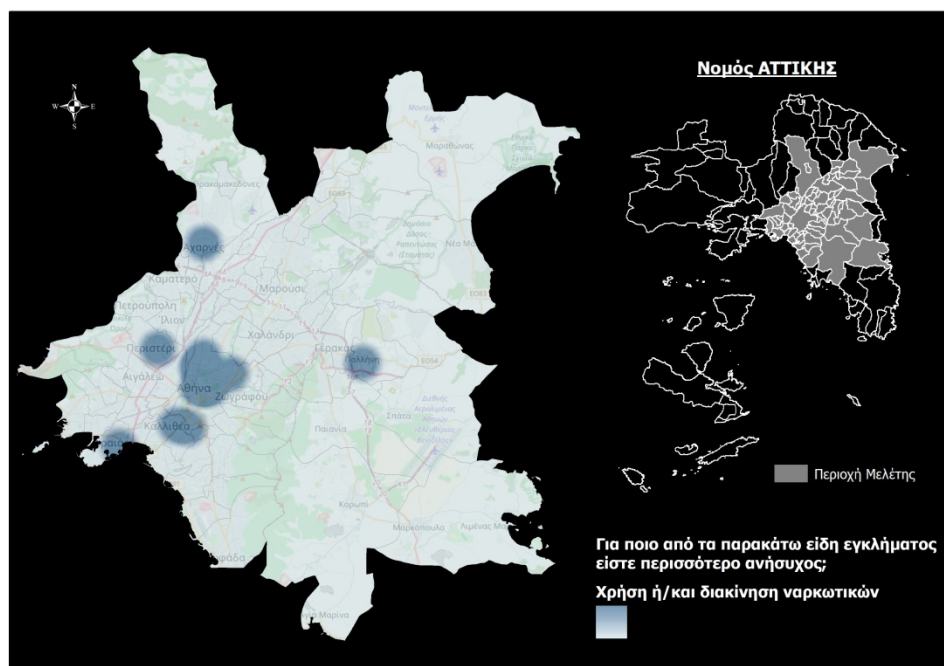
Χάρτης 5.9: Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία - Διάρρηξη

Είναι φανερό πως η πλειοψηφία των ερωτηθέντων επέλεξαν πως ανησυχούν περισσότερο για τη διάρρηξη. Στον επόμενο χάρτη 5.10 αποτυπώνεται η πυκνότητα όσων επέλεξαν πως ανησυχούν περισσότερο για τη σεξουαλική κακοποίηση.

Χάρτης 5.10: Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία – Σεξουαλική κακοποίηση

Το τρίτο έγκλημα για το οποίο παρατηρήθηκε ομαδοποιημένο χωρικό πρότυπο είναι η χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών. Ο χάρτης 5.11 παρουσιάζει την πυκνότητα όσων επέλεξαν πως ανησυχούν περισσότερο για αυτή την εγκληματική ενέργεια.

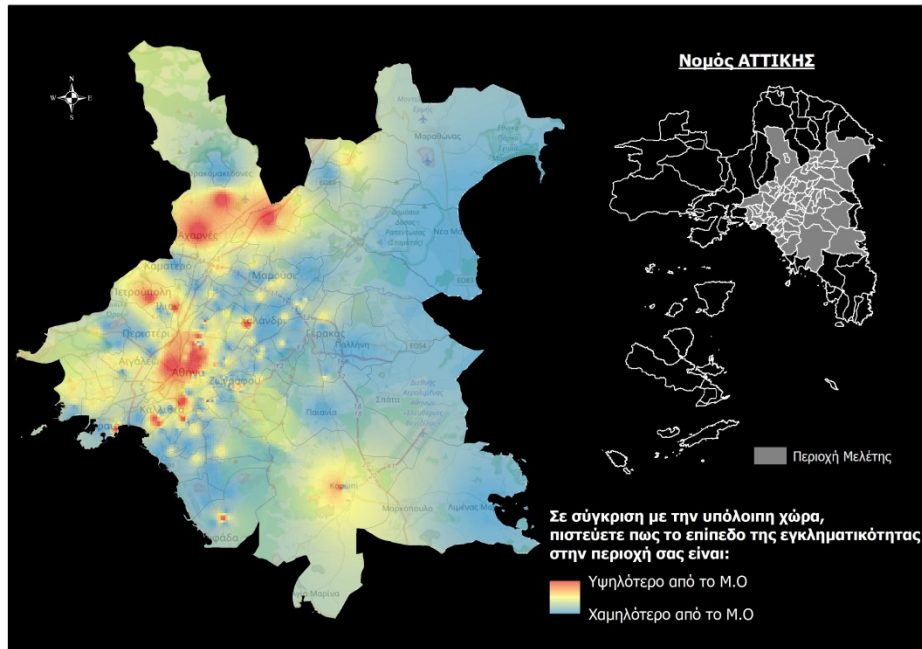

Χάρτης 5.11: Έγκλημα για το οποίο εκφράζεται η μεγαλύτερη ανησυχία – Χρήση/Διακίνηση ναρκωτικών

Αν και μόλις το 5% περίπου των ερωτηθέντων επέλεξαν τη χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών παρατηρείται και στον παραπάνω χάρτη το ομαδοποιημένο χωρικό πρότυπο, κυρίως στο κέντρο της Αθήνας, στην Καλλιθέα και το Περιστέρι.

6.4.3 Χάρτες ερωτήσεων σχετικά με την εγκληματικότητα

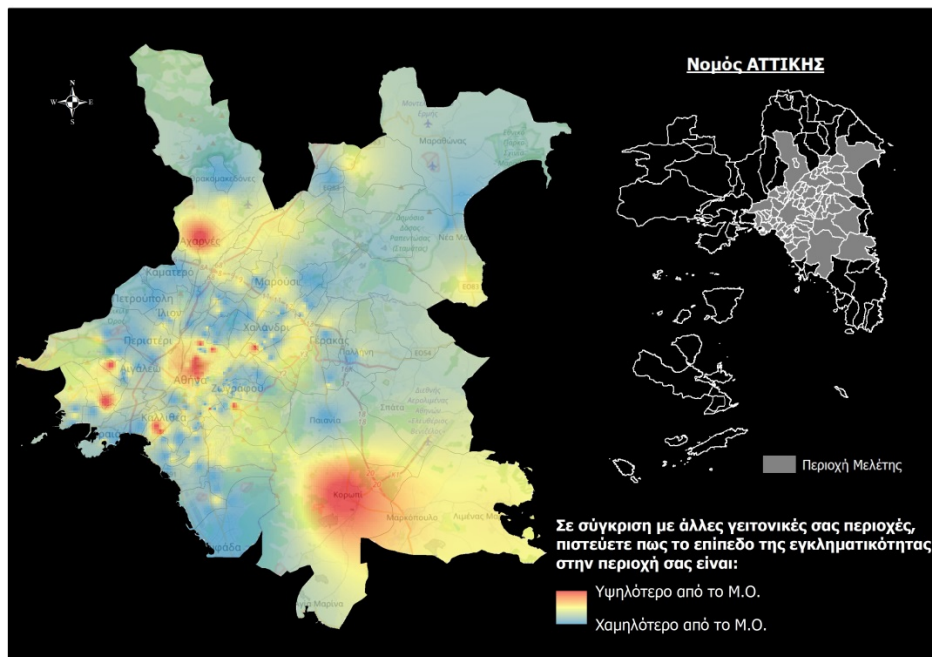
Στην ενότητα αυτή, με τη χρήση του εργαλείου I.D.W. όπως και προηγουμένως, δημιουργήθηκαν οι χάρτες των ερωτήσεων σχετικά με την εγκληματικότητα. Αρχικά παρουσιάζεται ο χάρτης 5.12 της ερώτησης «Σε σύγκριση με την υπόλοιπη χώρα, πιστεύετε πως το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας είναι;»,

Χάρτης 5.12: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με την υπόλοιπη χώρα

Είναι εμφανές από τον παραπάνω χάρτη, πως η πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρεί ότι το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή του είναι χαμηλότερο από το μέσο όρο. Σε μεμονωμένες περιοχές παρατηρείται η αντίθετη άποψη, όπως στο κέντρο της Αθήνας, στην Πετρούπολη και στις Αχαρνές. Δηλαδή σε περιοχές που όπως παρατηρήθηκε από προηγούμενους χάρτες, συναντάται και μεγάλος φόβος για το έγκλημα.

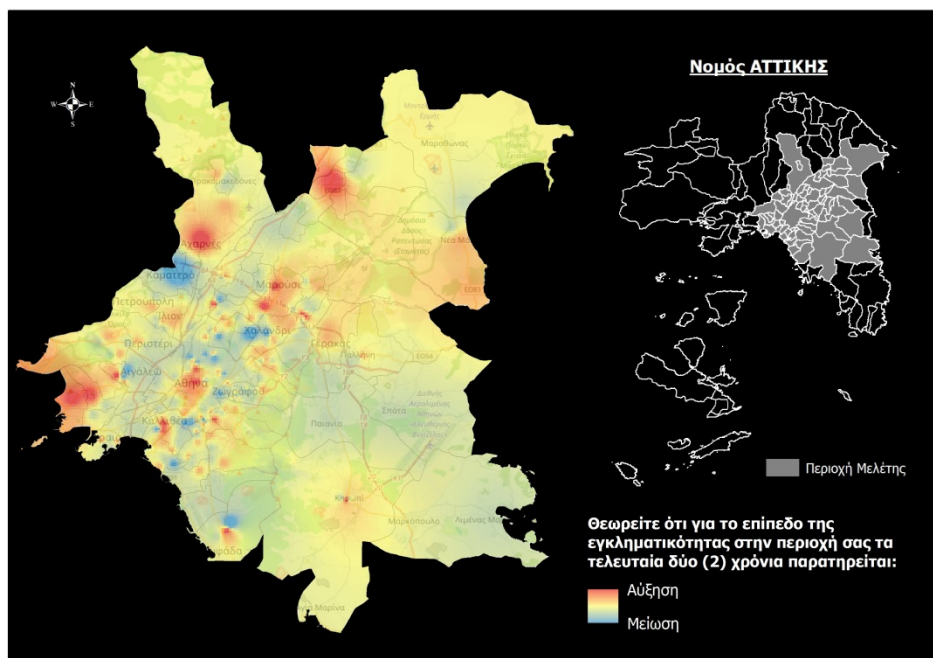
Στον επόμενο χάρτη 5.13 αποτυπώνεται η άποψη των ερωτηθέντων για την ερώτηση «Σε σύγκριση με άλλες γειτονικές σας περιοχές, πιστεύετε πως το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας είναι:».

Χάρτης 5.13: Επίπεδο εγκληματικότητας συγκριτικά με γειτονικές περιοχές

Γενικά, η πλειοψηφία θεωρεί και σε αυτή την ερώτηση πως το επίπεδο της εγκληματικότητας της περιοχής τους, συγκριτικά με γειτονικές είναι χαμηλότερο του μέσου όρου. Ωστόσο, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως στο κέντρο της Αθήνας αλλά και στις περιοχές των δυτικών προαστίων θεωρούν πως το επίπεδο της εγκληματικότητας είναι χαμηλότερο του μέσου όρου, ενώ νωρίτερα είχαν παρατηρηθεί υψηλά ποσοστά φόβου για το έγκλημα.

Στον επόμενο χάρτη 5.14 παρουσιάζεται η ερώτηση «Θεωρείτε ότι το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας τα τελευταία δύο (2) χρόνια έχει:»

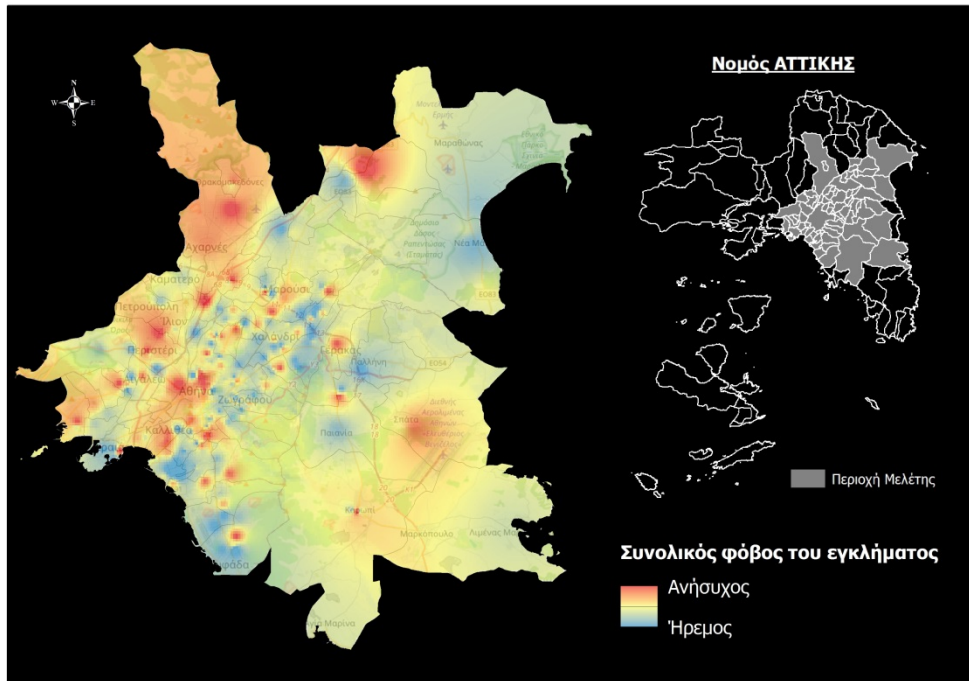

Χάρτης 5.14: Επίπεδο εγκληματικότητας περιοχής σε σχέση με πριν από 2 χρόνια

Είναι φανερό πως ελάχιστοι ερωτηθέντες θεωρούν πως το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή τους έχει μειωθεί τα τελευταία δύο χρόνια. Η πλειοψηφία των απαντήσεων συναντώνται γύρω από τη μέση κλίμακα με τάση προς τη θεώρηση ότι έχει αυξηθεί. Γίνεται εύκολα κατανοητό δηλαδή ότι οι πολίτες ανησυχούν περισσότερο για την εγκληματικότητα στην περιοχή τους από τη στιγμή που θεωρούν πως έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια.

6.5 Συνδυαστική γεωγραφική επεξεργασία απαντήσεων

Για την καλύτερη αξιολόγηση των απαντήσεων και κατ' επέκταση του φόβου του εγκλήματος, αποφασίστηκε ο συνδυασμός συγγενών ερωτήσεων. Αξίζει να σημειωθεί πως ο συνδυασμός των raster αρχείων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση του εργαλείου “Raster Calculator”. Αρχικά, προστέθηκαν οι ερωτήσεις που εξέφραζαν την ανησυχία, άρα και το φόβο των ερωτηθέντων και το αποτέλεσμα παρουσιάζεται στον παρακάτω χάρτη 5.15.

Χάρτης 5.15: Συνολικός φόβος του εγκλήματος

Είναι φανερό από τον παραπάνω χάρτη πως υπάρχουν σημαντικές διαβαθμίσεις σχετικά με την ανησυχία των ανθρώπων, ανάλογα με την περιοχή που διαμένουν. Χαρακτηριστικά υψηλές τιμές στους εξής δήμους:

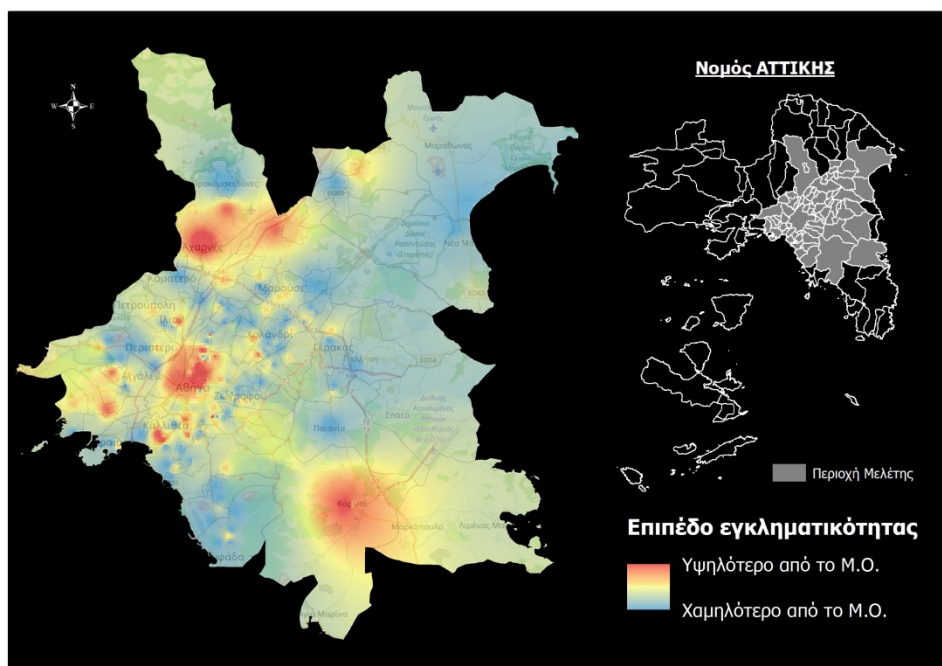
- Αθηνών
- Περιστερίου
- Ιλίου
- Πετρούπολης
- Αχαρνών
- Ν. Φιλαδέλφειας
- Υμηττού
- Δάφνης
- Καλλιθέας
- Αμαρουσίου
- Κερατσινίου
- Νίκαιας

Αντίθετα χαμηλές τιμές παρατηρούνται στους εξής δήμους:

- Πειραιά
- Π. Φαλήρου
- Ν. Σμύρνης
- Ελληνικού
- Γλυφάδας
- Ψυχικού
- Βριλησίων
- Αγίας Παρασκευής
- Χαλανδρίου
- Παλλήνης
- Φιλοθέης

Γίνεται εύκολα κατανοητό ότι η περιοχή διαμονής των πολιτών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο φόβο που μπορεί να έχουν μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας, είτε όσο είναι στο σπίτι είτε όσο είναι έξω σε δημόσια μέρη.

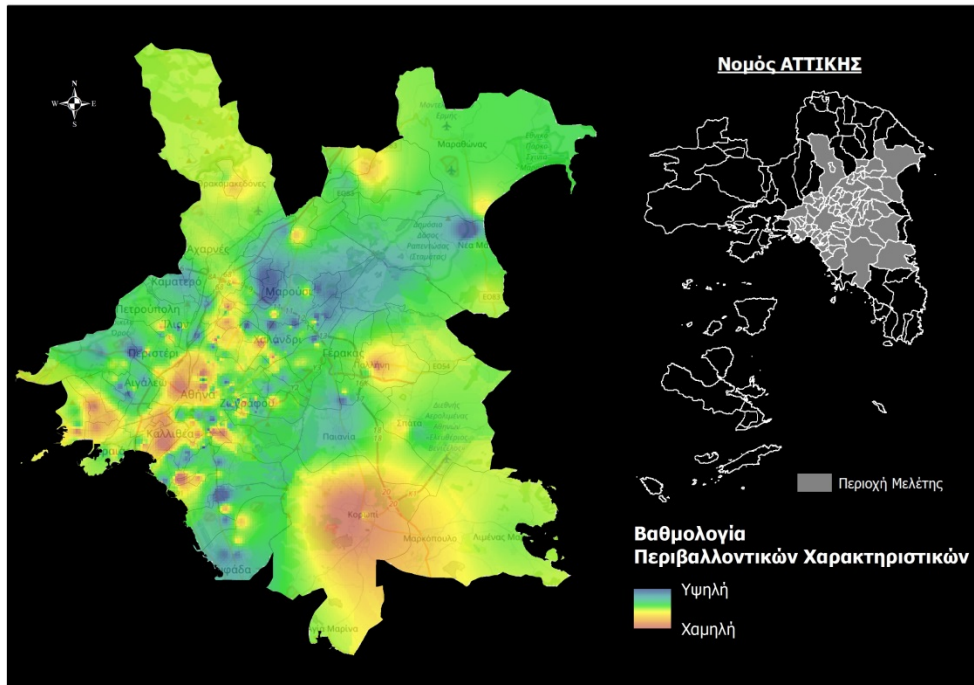
Στη συνέχεια δημιουργήθηκε ο χάρτης raster (5.16) από το συνδυασμό των δύο ερωτήσεων σχετικά με το επίπεδο της εγκληματικότητας τόσο σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα, όσο και με τις γειτονικές περιοχές.

Χάρτης 5.16: Επίπεδο εγκληματικότητας

Από τον παραπάνω χάρτη γίνεται αντιληπτό ότι υψηλές τιμές λαμβάνονται στην περιοχή του κέντρο της Αθήνας, στα νότια του Δήμου Αχαρνών αλλά και στο κέντρο του Δήμου Κρωπίας για τον οποίο όμως, το δείγμα είναι μικρό, επομένως δεν δύναται να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα. Σε γενικές γραμμές οι πολίτες θεωρούν πως το επίπεδο της εγκληματικότητας συγκριτικά με την υπόλοιπη χώρα και με τις γειτονικές περιοχές είναι χαμηλότερο του μέσου όρου και πιθανόν να οφείλεται στο γεγονός πως είναι εξοικειωμένοι με την περιοχή που διαμένουν.

Στη συνέχεια, δημιουργήθηκε χάρτης raster (5.17) όπου συνδυάστηκαν οι βαθμολογίες που είχαν δοθεί από τους ερωτηθέντες, σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής τους. Με αυτό τον τρόπο μπορεί να αξιολογηθεί αν και κατά πόσο επηρεάζουν τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά στην ανησυχία των πολιτών σχετικά με την εγκληματικότητα.

Χάρτης 5.17: Βαθμολογία περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών

Υψηλή βαθμολογία παρατηρείται στα βόρεια και στα νότια προάστια, ενώ μέση βαθμολογία στα δυτικά. Χαμηλή στο δήμο Κερατσινίου, στο κέντρο της Αθήνας, στην Καλλιθέα καθώς και στο δήμο Κρωπίας για τον οποίο όμως, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως δεν υπάρχει ικανοποιητικό δείγμα.

Με αυτό τον τρόπο γίνεται εύκολα κατανοητό πως δεν υπάρχει πλήρης, αλλά μερική εξάρτηση των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, με το φόβο του εγκλήματος,. Σε κάποιες περιοχές με χαμηλή βαθμολογία περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών όπως στο κέντρο της Αθήνας ή στην Καλλιθέα, έχουν παρατηρηθεί παράλληλα και υψηλές τιμές για το φόβο του εγκλήματος. Ωστόσο, στην πλειοψηφία των δήμων των δυτικών προαστίων ενώ έχουν παρατηρηθεί υψηλές τιμές ανησυχίας, παρατηρούνται από τον παραπάνω χάρτη ικανοποιητικές βαθμολογίες περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών. Αντιστοίχως και στα βόρεια προάστια που ενώ συναντώνται υψηλές βαθμολογίες περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπάρχουν δήμοι με υψηλές τιμές ανησυχίας για την εγκληματικότητα, όπως για παράδειγμα ο δήμος Αμαρουσίου.

Συμπερασματικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά μιας περιοχής, μπορεί να είναι ένας πιθανός παράγοντας που συνδέεται με την ανησυχία των πολιτών για την εγκληματικότητα, ωστόσο δεν είναι ο μοναδικός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το μεθοδολογικό πλαίσιο που παρουσιάστηκε στη συγκεκριμένη εργασία αποτελεί σημαντικό κομμάτι αξιολόγησης της εγκληματικότητας καθώς και του φόβου του εγκλήματος μιας αστικής περιοχής. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, τα προβλήματα που παρατηρούνται στις σύγχρονες πόλεις λόγω της εγκληματικότητας, έχουν οδηγήσει στην αναζήτηση αποτελεσματικότερων μεθόδων αντιμετώπισης τους. Ειδικότερα η ανασφάλεια των πολιτών μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας έχει δημιουργήσει πολλές συνέπειες στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων. Στο πλαίσιο αυτό ο στόχος της ανάλυσης των παραμέτρων που αυξάνουν το αίσθημα ανασφάλειας και κατ' επέκταση την εγκληματικότητα αποτελεί καθοριστική παράμετρο της διαδικασίας αντιμετώπισης των προβλημάτων μιας πόλης.

Τα φαινόμενα της εγκληματικότητας, του φόβου του εγκλήματος, της ανασφάλειας των πολιτών μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας, έχουν γίνει αντικείμενο μελέτης και έρευνας όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης τους. Τα τελευταία χρόνια δε, σημαντικό ρόλο επιτελεί και η παράμετρος του αστικού χώρου ως προς το δομημένο περιβάλλον που το διέπει σε σχέση με την εγκληματικότητα. Παρ' όλο που διεθνώς χρησιμοποιούνται συγκεκριμένες στρατηγικές αντιμετώπισης και πρόληψης του εγκλήματος μέσω του περιβαλλοντικού σχεδιασμού, στην Ελλάδα ο σχεδιασμός και η υλοποίηση παρόμοιων μεθόδων είναι ελλιπής. Συνεπώς η ανάλυση των παραπάνω φαινομένων με τη χρήση νέων τεχνολογιών και υπό το πρίσμα της χωρικής τους διάστασης, αποτέλεσε αντικείμενο της εν λόγω εργασίας.

Η δομή του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων, βασίστηκε σε παρόμοια έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Μπράκνελ της Αγγλίας το 2012, η οποία ωστόσο πραγματοποιήθηκε για την ανάλυση του προβλήματος με χρήση αποκλειστικά και μόνο μεθόδων της επιστήμης της στατιστικής. Τα δεδομένα που απαιτήθηκαν συλλέχθηκαν με τη χρήση διαδικτυακών ερωτηματολογίων και η χωρικοποίησή τους πραγματοποιήθηκε μέσω των συντεταγμένων της θέσης διαμονής των ερωτώμενων, που δήλωναν σε αντίστοιχη ερώτηση.

Κατά αυτό τον τρόπο στην εν λόγω διπλωματική εργασία, προέκυψαν συγκεκριμένα αποτελέσματα τόσο από στατιστικής πλευράς όσο και από γεωχωρικής απόψεως. Αρχικά, αξίζει να αναφερθεί πως πληθώρα ερωτήσεων αναλύθηκαν ανά δημογραφικό γκρουπ όπως για παράδειγμα ανάλογα το φύλο, την ηλικιακή ομάδα, την επαγγελματική κατάσταση κλπ. Έτσι προέκυψε πως γενικά οι γυναίκες φοβούνται περισσότερο μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας και ειδικότερα σεξουαλικής κακοποίησης. Γενικά, η πλειοψηφία των πολιτών φοβάται περισσότερο για την περίπτωση της διάρρηξης στο σπίτι τους, γεγονός που εξηγείται και από το ότι το 50% των καταγεγραμμένων εγκλημάτων στην Ελληνική Αστυνομία είναι για διάρρηξεις. Επιπλέον, γίνεται κατανοητό πως αρκετοί άνθρωποι φοβούνται να κυκλοφορήσουν έξω κατά τη διάρκεια της νύχτας και δεν οφείλεται αποκλειστικά στα χαρακτηριστικά του δομημένου περιβάλλοντος, όπως ο φωτισμός ή το πόσο

πολυσύχναστη είναι η περιοχή. Το γεγονός αυτό οφείλεται και στο ότι η πλειοψηφία των πολιτών, θεωρεί πως η αστυνομία και οι τοπικές δημόσιες υπηρεσίες δεν αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά το έγκλημα και τις αντικοινωνικές συμπεριφορές στην περιοχή που διαμένουν.

Συμπερασματικά, μεγάλο ποσοστό πολιτών ανησυχεί μήπως πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας. Είναι ένα ζήτημα που επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα ζωής τους και οφείλεται να αντιμετωπισθεί άμεσα. Σε αυτό σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι νέες τεχνολογίες επεξεργασίας, ανάλυσης και χαρτογραφικής απόδοσης των δεδομένων όπως τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών.

Ένα από τα σημαντικότερα αποτελέσματα που προέκυψαν από την χωρική ανάλυση των δεδομένων, είναι πως αρκετές απαντήσεις σχετικά με το φόβο των πολιτών μήπως πέσουν θύμα εγκληματικής ενέργειας παρουσίασαν ομαδοποιημένο χωρικό πρότυπο. Με αυτό τον τρόπο, γίνεται σαφές πως η χωρική διάσταση του προβλήματος πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπ' όψιν σε οποιαδήποτε διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης αποφάσεων αντιμετώπισης των προβλημάτων της εγκληματικότητας. Επιπλέον με τη δημιουργία χαρτών πυκνοτήτων, σχετικά με την ανησυχία των πολιτών για διάφορα είδη εγκλημάτων, επιτυγχάνεται ο άμεσος εντοπισμός περιοχών που παρουσιάζουν υψηλό φόβο ή αίσθημα ανασφάλειας. Έτσι είτε σε επίπεδο Δήμων, είτε σε επίπεδο γειτονιών, καθίσταται εφικτή η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Σε μελλοντικές μελέτες τα αποτελέσματα της μεθοδολογίας υπολογισμού του φόβου του εγκλήματος μιας περιοχής μπορούν να διαφοροποιηθούν με τη συλλογή περισσότερων δεδομένων, ειδικότερα μεγαλύτερων ηλικιών. Λόγω του ότι η διαδικασία συλλογής πραγματοποιήθηκε μέσω διαδικτύου, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ήταν από ηλικίες κάτω των 45 ετών. Επιπρόσθετα, αξίζει να συσχετισθούν τα ήδη υπάρχοντα αποτελέσματα με τις αντικειμενικές αξίες των περιοχών, καθώς σε πολλές χώρες το υψηλό αίσθημα του φόβου συνδυάζεται άμεσα με χαμηλές αντικειμενικές αξίες ακινήτων. Παράλληλα μπορεί να διερευνηθεί κατά πόσο είναι δυνατή, η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου μοντέλου πρόληψης της εγκληματικότητας μέσω του περιβαλλοντικού σχεδιασμού στα πρότυπα του CPTED. Τέλος, σημαντικό θα ήταν να συγκριθούν και να συσχετισθούν υπαρκτές εγκληματικές ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια βάση στοιχείων της Ελληνικής Αστυνομίας, με τα αποτελέσματα του φόβου του εγκλήματος.

Συνοψίζοντας, υπάρχουν πολλές προοπτικές διερεύνησης της εγκληματικότητας, του φόβου και της ανασφάλειας των πολιτών ως προς το έγκλημα, τόσο μέσω της συσχέτισης τους με βασικά προβλήματα σύγχρονων πόλεων στο πλαίσιο της βελτίωσης της ποιότητας ζωής των πολιτών, όσο και μέσω του σχεδιασμού προτάσεων και λύσεων συνολικής αντιμετώπισης του προβλήματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

- Αλεξιάδης, Σ., *Ο φόβος του εγκλήματος*, Κατάστρωση ενός ερευνητικού προγράμματος
- Αραβαντινός, Α., (2007), *Πολοδομικός Σχεδιασμός: Για μια βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου*, Β Έκδοση, Συμμετρία, Αθήνα
- Γκουγκούδη, Α. (2010), *Οι ατομικές πρωτοβουλίες πρόληψης της εγκληματικότητας σε αστικό περιβάλλον*, Διπλωματική εργασία, Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Δήμου, Β. (2012), *Σχέσεις κοινού-αστυνομίας και αίσθημα ανασφάλειας*, *Εγκληματολογία* 2/2012 (Έτος 2^ο), σελίδες 87-92
- Ζαραφωνίτου, Χ. (2002), *Ο φόβος του εγκλήματος*, Εκδόσεις Α.Σάκκουλας, , Αθήνα-Κομοτηνή
- Ζαραφωνίτου, Χ. (2009), *Ο φόβος του εγκλήματος: Ένα ελληνικό «παράδοξο»*, *ΠοινΔικ&Εγκληματολογία* 1/2009 (Έτος 1^ο), σελίδες 1-10
- Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005). *Πως γίνεται μια επιστημονική εργασία; : Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών*
- Ιωαννίδη, Β. & Κουτσελίνη, Αντ. (2002), *Έγκλημα: Μια γενική θεώρηση ενός διαχρονικού φαινομένου*, Αστυνομική ανασκόπηση, μέρος Α', τχ. 216, σελίδες 680-685, μέρος Β', τχ. 217, σελίδες 36-40
- Κάσση, Μ. (2010), *Στάσεις και αναπαραστάσεις πρώην κρατουμένων για το εγκληματικό φαινόμενο και ο φόβος του εγκλήματος*, Διπλωματική εργασία, Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Λένος, Κ. (2012), *Ανάλυση εγκληματικότητας με την αξιοποίηση των GIS*, Πτυχιακή εργασία, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
- Λουιζίδη, Σ. (2008), *Η φυσιογνωμία και ο πολεοδομικός ιστός του σύγχρονου αστικού χώρου σε σχέση με την εγκληματικότητα και το φόβο του εγκλήματος*, Διπλωματική εργασία, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- Πανούσης, Γ., Χλούπης, Γ. & Ρούσης, Α. (2006), *Media και Έγκλημα. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και σύγχρονα προβλήματα*, Εκδόσεις Α.Σάκκουλας, , Αθήνα-Κομοτηνή
- Συκιώτου, Α. (2015), *Διδακτικές Σημειώσεις Μαθήματος Εγκληματολογίας*, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Φώτης, Γ.Ν (2009), *Ποσοτική χωρική ανάλυση*, Εκδόσεις Γκοβόστη, Αθήνα
- Φώτης, Γ.Ν (2010), *Γεωγραφική Συστήματα Πληροφοριών*, Εκδόσεις Γκοβόστη, Αθήνα
- Φώτης, Γ.Ν Κ. Κουτσόπουλος 2012, *Διδακτικές Σημειώσεις Μαθήματος Γεωγραφίας & Ανάλυσης Χώρου*, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Ξένη Βιβλιογραφία

- Australian Bureau of Statistics (ABS) (2006), *General social survey (cat no.4159.0)*, Canberra
- Bearman N. & Appleton K. (2010), *Using Google Maps to collect spatial responses in a survey environment*, School of Environmental Sciences, University of East Anglia
- Breetzke G. & Pearson A. (2014), *The fear factor: Examining the spatial variability of recorded crime on the fear of crime*, *Applied Geography* 46, pp: 45-52
- Burrough P.A. & McDonnell R. A. 1998. *Principles of Geographical Information Systems*. Oxford University Press Inc., New York.
- Doran J. B. & Burgess B. M. (2012), *Putting fear of crime on the map*, Springer Science and Business Media
- Ditton, J. & Farrall, S. (2000), *The fear of crime*, Aldershot, Ashgate
- Ferraro, K. F. & LaGrange R. (2000), *The measurement of fear of crime*, *The fear of crime*, J. Ditton and S. Farrall (Eds.), Ashgate, AldershotQ 277-308
- Garofalo, J. (1981), *The fear of crime: causes and consequences*, *Journal of Criminal Law and Criminology* 72(2):839
- Jeffery, C. R. (1977), *Crime Prevention Through Environmental Design*. CA: Sage Publications. Beverly Hills
- Longley et al. (2005), *Geographic Information Systems and Science*. West Sussex: John Wiley & Sons
- Newman, O. (1972), *Defensible Space: Crime Prevention through Urban Design*, the Macmillan Company, New York
- Pantazis, C. (2000), *Fear of crime, vulnerability and poverty*, *The British Journal of Criminology* 40(3): 414-436
- Pope J. (2008), *Fear of crime and housing prices: Household reactions to sex offender registries*, *Journal of urban economics* 64, pp: 601-614
- Rountree, P. W. & Land, K. C. (1996), *Perceived risk versus fear of crime: empirical evidence of conceptually distinct reactions in survey data*, *Social Forces* 74(4): 1353-1377
- Sakip et al (2012), *The relationship between Crime prevention through environmental design and fear of crime*, ASIA Pasific International Conference on Environment-Behaviour Studies, Giza-Egypt
- Scarborough et al (2010), *Assessing the relationship between individual characteristics, neighborhood context, and fear of crime*, *Journal of criminal justice* 38, pp: 819-826

Shaw C.R. & McKay H.D. (1972), *Juvenile Delinquency and Urban Areas*, The University of Chicago Press, Chicago

Smith et al (2007). *Geospatial Analysis*. Leicester: The Winchelsea Press.

Sundeen, R. A. & Mathieu, J.T., (1976), *The urban elderly: environments of fear. Crime and the elderly: challenge and response*. J. Goldsmith and S. S. Goldsmith (Eds.), Lexington Books

Zarafonitou, Ch. (2011), *Fear of crime in contemporary Greece: Research evidence*, Criminology (Special issue) – October, pages: 50-63

Διαδίκτυο

<http://criminology.panteion.gr/>

<http://www.cpted.net/>

<http://geochoros.survey.ntua.gr/limesurvey/>

<http://www.statistics.gr/>

<http://sykiotou.blogspot.gr/>

<http://www.astynomia.gr/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

-

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Φόβος του εγκλήματος - Fear of crime

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
GeoCHOROS – Geospatial Analysis & GIS Research Group

Δ.Π.Μ.Σ. "Γεωπληροφορική" - Ε.Μ.Π.

Έρευνα μέσω ερωτηματολογίων στο πλαίσιο της εκπόνησης μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας με τίτλο:

"ΓΕΩΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΦΟΒΟΥ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ GIS"

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Φόβος του εγκλήματος - Fear of crime: Ο *φόβος του εγκλήματος*, αναφέρεται στο φόβο του να πέσει κάποιος θύμα εγκληματικής ενέργειας, σε αντιδιαστολή με την πραγματική πιθανότητα. Ο φόβος του εγκλήματος ορίζεται ως το «συλλογικό άγχος των κατοίκων μιας περιοχής, μιας πόλης ή χώρας, το οποίο προέρχεται από το φόβο πιθανής θυματοποίησης των ίδιων ή των κοντινών τους προσώπων από βίαιες εγκληματικές επιθέσεις».

Κάποια βασικά εγκλήματα που παρουσιάζονται καθημερινά είναι τα εξής:

Διάρρηξη, κλοπή, βανδαλισμοί ιδιωτικής περιουσίας, χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών, σωματική βία, λεκτική βία, ρατσιστική επίθεση, ομοφοβική επίθεση, σεξουαλική κακοποίηση.

Η συγκεκριμένη έρευνα πραγματοποιείται στο πλαίσιο Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας του ΔΠΜΣ " Γεωπληροφορική", του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Είναι ανώνυμη και τα στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνον για τη χωροχρονική διερεύνηση του ζητήματος του φόβου του εγκλήματος μέσω της χαρτογραφικής απόδοσης και γεωγραφικής ανάλυσης των αποτελεσμάτων.

Οδηγίες συμπλήρωσης ερωτηματολογίου: Θα σας ζητηθεί να απαντήσετε σε μια σειρά ερωτήσεων χρησιμοποιώντας ένα ερωτηματολόγιο βασισμένοι στις δικές σας προσωπικές πεπειθήσεις και σκέψεις σχετικά με το θέμα της αντίληψης του φόβου του εγκλήματος. Επιπλέον θα κληθείτε να απαντήσετε σε κάποιες προσωπικές αλλά και δημογραφικές ερωτήσεις, που θα βοηθήσουν στην περαιτέρω ανάλυση των αποτελεσμάτων και στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα απαιτήσει περίπου 10 λεπτά από το χρόνο σας.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συμμετοχή και τη συμβολή σας.

Δημήτρης Σβορώνος, Αγρονόμος - Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ

Γιώργος Φώτης, Αναπληρωτής Καθηγητής ΕΜΠ

Υπάρχουν 24 ερωτήσεις σε αυτό το ερωτηματολόγιο

Personal Questions

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

[] **Ηλικιακή ομάδα: ***

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- 15-24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55-64
- 65-70
- 70+

[] **Φύλο: ***

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Γυναίκα
- Άνδρας

[] **Τόπος κατοικίας: ***

Παρακαλώ γράψτε την/τις απάντηση(εις) εδώ:

Χώρα:

Νομός:

Πόλη/Δήμος:

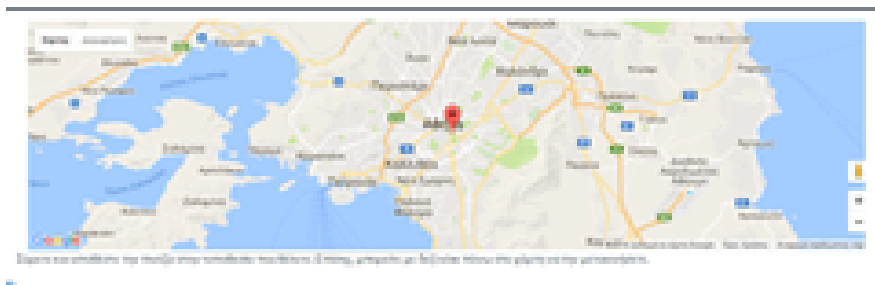
Τ.Κ.:

Σε περίπτωση που δεν γνωρίζετε τον Ταχυδρομικό Κώδικα της περιοχής πληκτρολογήστε μια "-".

[]

Εύρεση περιοχής διαμονής στο χάρτη:

Πληκτρολογήστε τη διεύθυνση σας, στη συνέχεια επιλέξτε τη σωστή από τις προτεινόμενες και αν χρειαστεί μετακινήστε την πινέζα στην ακριβή/επιθυμητή θέση στο χάρτη.

Υπενθυμίζουμε πως το ερωτηματολόγιο είναι εντελώς ανώνυμο και τα στοιχεία χρησιμοποιούνται μόνο στο πλαίσιο της παρούσας Μεταπτυχιακής εργασίας.

[]Αξιολόγηση των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της περιοχής σας. *

Παρακαλώ επιλέξτε την κατάλληλη απάντηση για κάθε στοιχείο:

	1	2	3	4	5
Φωτισμός κατά τη διάρκεια της ημέρας.	☐	☐	☐	☐	☐
Φωτισμός κατά τη διάρκεια της νύχτας.	☐	☐	☐	☐	☐
Όμορφη.	☐	☐	☐	☐	☐
Καθαρή.	☐	☐	☐	☐	☐
Πολυσύχναστη κατά τη διάρκεια της ημέρας.	☐	☐	☐	☐	☐
Πολυσύχναστη κατά τη διάρκεια της νύχτας.	☐	☐	☐	☐	☐
Ευρύχωρη.	☐	☐	☐	☐	☐

Βαθμολογήστε από 1 έως 5.(1=ελάχιστος βαθμός, 5=μέγιστος βαθμός)

Basic questions

Γ Ε Ν Ι Κ Ε Σ Ε Ρ Ω Τ Η Σ Ε Ι Σ

[] Σκεφτόμενος/η όλους τους τύπους εγκλημάτων, πόσο ανήσυχος/ήρεμος νιώθετε μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος; *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Πολύ ανήσυχος.
- Λίγο ανήσυχος.
- Ούτε ανήσυχος ούτε ήρεμος.
- Σχετικά ήρεμος.
- Ήρεμος.
- Δεν ξέρω.

[] Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από την εγκληματικότητα; *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Απαντήστε σε μια κλίμακα από 1 έως 5. Όπου 1 δεν επηρεάζεται καθόλου και 5 επηρεάζεται πλήρως.

[] Πόσο επηρεάζεται η ποιότητα ζωής σας από το αίσθημα φόβου του εγκλήματος; *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Απαντήστε σε μια κλίμακα από 1 έως 5, όπου 1 δεν επηρεάζεται καθόλου και 5 επηρεάζεται πλήρως.

[] Τους τελευταίους 12 μήνες έχετε πέσει θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας; *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Ναι
- Όχι

[] Πόσο πιθανό θεωρείτε το ενδεχόμενο να πέσετε θύμα κάποιας εγκληματικής ενέργειας μέσα στους επόμενους 12 μήνες; *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Πολύ πιθανό.
- Λίγο πιθανό.
- Ούτε πιθανό-Ούτε απίθανο.
- Σχετικά απίθανο.

- Απίθανο.
- Δε ξέρω.

[] Πόσο πιθανό θεωρείτε το ενδεχόμενο να γίνει διάρρηξη στο σπίτι σας μέσα στους επόμενους 12 μήνες; *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Πολύ πιθανό.
- Λίγο πιθανό.
- Ούτε πιθανό-Ούτε απίθανο.
- Σχετικά απίθανο.
- Απίθανο.
- Δε ξέρω.

Basic questions II

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Οι επόμενες ερωτήσεις αφορούν την εγκληματικότητα και το φόβο του εγκλήματος στην περιοχή σας. Με τον όρο "περιοχή σας" εννοούμε την περιοχή που μπορείτε να διανύσετε πεζή μέσα σε 10-15 λεπτά από το σπίτι σας.

[] Πόσο ασφαλής νιώθετε όταν είστε έξω: *

Παρακαλώ επιλέξτε την κατάλληλη απάντηση για κάθε στοιχείο:

	1	2	3	4	5
Κατά τη διάρκεια της νύχτας.	☐	☐	☐	☐	☐
Κατά τη διάρκεια της ημέρας.	☐	☐	☐	☐	☐

Απαντήστε σε μια κλίμακα από 1 έως 5, όπου 1 δεν αισθάνεστε καθόλου ασφαλής και 5 πολύ ασφαλής.

[]

Όσον αφορά στην περιοχή σας, πόσο ανήσυχος/ήρεμος είστε για τα παρακάτω; *

Παρακαλώ επιλέξτε την κατάλληλη απάντηση για κάθε στοιχείο:

	Πολύ ανήσυχος.	Λίγο ανήσυχος.	Ούτε ανήσυχος ούτε ήρεμος.	Λίγο ήρεμος.	Πολύ ήρεμος.	Δε ξέρω.
Διάρρηξη του σπιτιού σας.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Κλοπή του αυτοκινήτου σας.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ασφάλεια παιδιών σε δημόσια μέρη όπως στο πάρκο ή στη διαδρομή για το σχολείο.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Χρήση ή διακίνηση ναρκωτικών.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Να σας ληστέψουν ή να σας επιτεθούν στο δρόμο.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Να πέσετε θύμα εγκληματικής ενέργειας όσο περιμένετε ή χρησιμοποιείτε κάποιο μέσο μαζικής μεταφοράς.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

[] Για ποιο από τα παρακάτω είδη εγκλήματος είστε περισσότερο ανήσυχος; *

Παρακαλώ επιλέξτε μόνο ένα από τα παρακάτω:

- Διάρρηξη.
- Κλοπή.
- Βανδαλισμοί ιδιωτικής περιουσίας.
- Χρήση ή/και διακίνηση ναρκωτικών.
- Σωματική βία.
- Λεκτική βία.
- Ρατσιστική επίθεση.
- Ομοφοβική επίθεση.

Σεξουαλική κακοποίηση.

Άλλο

[] Σε σύγκριση με την υπόλοιπη χώρα, πιστεύετε πως το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας είναι: *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Υψηλότερο από το μέσο όρο.
- Χαμηλότερο από το μέσο όρο.
- Περίπου στο μέσο όρο.
- Δε γνωρίζω.

[] Σε σύγκριση με άλλες γειτονικές σας περιοχές, πιστεύετε πως το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας είναι: *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Υψηλότερο από το μέσο όρο.
- Χαμηλότερο από το μέσο όρο.
- Περίπου στο μέσο όρο.
- Δε γνωρίζω.

[] Θεωρείτε ότι το επίπεδο της εγκληματικότητας στην περιοχή σας τα τελευταία δύο (2) χρόνια έχει: *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Μεγάλη αύξηση.
- Μικρή αύξηση.
- Παραμένει στο ίδιο επίπεδο.
- Μικρή μείωση.
- Μεγάλη μείωση.

Αν ζείτε στην περιοχή λιγότερο από 2 χρόνια, απαντήστε για το χρονικό διάστημα που ζείτε.

[] Πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μια από τις παρακάτω δηλώσεις: *

Παρακαλώ επιλέξτε την κατάλληλη απάντηση για κάθε στοιχείο:

	1	2	3	4	5
Η αστυνομία και οι τοπικές δημόσιες υπηρεσίες αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά το έγκλημα και τις αντικοινωνικές συμπεριφορές στην περιοχή σας.	☐	☐	☐	☐	☐
Μερικές φορές αλλάζει η συμπεριφορά σας, επειδή ανησυχείτε μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος.	☐	☐	☐	☐	☐
Πιθανότατα ανησυχείτε υπερβολικά μήπως πέσετε θύμα ενός εγκλήματος.	☐	☐	☐	☐	☐

Απαντήστε σε μια κλίμακα από 1 έως 5, όπου 1 σημαίνει ότι διαφωνείτε πλήρως και το 5 ότι συμφωνείτε πλήρως.

Personal Questions II

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

[] Χρόνος διαμονής σας στη συγκεκριμένη περιοχή: *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Λιγότερο από 12 μήνες.
- 1-2 χρόνια.
- 2-3 χρόνια.
- 3-5 χρόνια.
- 5-10 χρόνια.
- 10-20 χρόνια.
- Περισσότερο από 20 χρόνια.

[] Μέγεθος Νοικοκυριού: *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- 1 άτομο.
- 2 άτομα.
- 3 άτομα.
- 4 άτομα.
- 5 άτομα και άνω.

[] Μορφωτικό επίπεδο: *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Απολυτήριο Γυμνασίου.
- Απολυτήριο Λυκείου.
- Πτυχίο (ΑΕΙ-ΤΕΙ).
- Μεταπτυχιακός τίτλος.
- Διδακτορικό τίτλος.

[] Επαγγελματική κατάσταση: *

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Μαθητής.
- Φοιτητής.
- Εργαζόμενος μερικής απασχόλησης.
- Εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης.
- Άνεργος.
- Συνταξιούχος.

[] Θρήσκευμα:

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

- Χριστιανός.
- Μουσουλμάνος.

Βουδιστής.

Ινδουιστής.

Άθεος.

Άλλο

[] Σεξουαλικός προσανατολισμός:

Παρακαλώ επιλέξτε **μόνο ένα** από τα παρακάτω:

Ετεροφυλόφιλος.

Ομοφυλόφιλος.

Αμφιφυλόφιλος.

